

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnap utána

II. év.

Budapest, 1898, vasárnap, május 15-én.

134. szám.

Az örök éjszakában.

Nem a Koburg Lujza hercegasszony szomorú regénye tereli gondolatainkat erre a témára. Nem kapkodunk a szenzációkon. Nem is olyan különös és egymágában álló az eset. Egy év óta már hármát tudunk, többé-kevésbé hasonlót. Egy család szégyenli a mátkát, akit a fiu eljegyzett. Nem használ semmi rábeszélés. A család tehát befolyásához nyúl s a hatóság közvetítésével beviteti a fiút a bolondok házába. Egy másik családnak a legidősebb sarja meggondolatlan lépést tesz, ami diszqualifikálná örökre a kaszinói tagságra. Nincs mentesség. Tehát a befolyásához nyúl s a hatóság által beviteti a bolondok házába.

De hány és hány eset van, a társadalom ezerszövevényű labirintusában, amelyekről nem tudunk semmit, amelyek örökre eltakart sebei maradnak az emberiségnek és égbekiáltó jelei a társadalom kegyetlenségének. Ha ilyenek történhetnek orvosok, sőt hatóság segítségével olyan helyen, ahol a sajtó örök szeme figyel, mik történhetnek a vidéken, ahol a hatóság és a doktorok in camera charitatis működnek.

A szép és kalandos hercegasszony regénye még szinte enyhébb beszámítás alá esik, mert a királyi családok dolgai ki van véve a közönséges halandók dolgai közül. A trónok fényét, közelségét élvezni kivételes földi gyönyörűség lehet, e fény homályosítóját a kivételes büntetés illetheti. Királyok maguk szabják maguknak a szabályokat. Mindamellet megrezdül az emberi szív a szerencsétlen

hercegasszony sorsán. Az örök emberi mozdul meg. De ebben tehetetlenek vagyunk. Hiszen ő maga kovácsolta. A magasság, melyen állt, rendkívülivé teszi a mélységet, melybe zuhant. De az olyan magasság volt, mely gátolója a leesésnek. S ez olyan mélység, amelybe nem lehet benyulni, hogy kivesszük.

Am más beszámítás alá esnek a többi igen gyakori esetek. Nem feszgetjük tehát a legközelebbi tragédia hősnőjének a sorsát, csak az alkalmat ragadjuk meg szóba hozni az elmebetegek védelmének nagy szociális kérdését, mely sok nagy elmét foglalkoztatott már s amely mégis meglehetősen rendezetlen, sőt egy-két nyugati államot kivéve, az egész kontinensen még mindig a bizonytalansági kérdések sorába tartozik. Nálunk épenséggel az.

Arról lehet statisztikát összeállítani, hogy hány örült van egy országban; arról is lehet statisztikát csinálni, hogy hány ember kerül bele valamely országban nyilvános tébolydába, megfigyelő-intézetbe, vagy a különféle elme-gyógyintézetekbe; de arról nem számol be semmiféle statisztika, hány embert visznek tébolydába, megfigyelő-intézetbe, elme-gyógyintézetekbe anélkül, hogy erre igazságos ok lenne. Néha-néha nyilvánosságra kerül egy-egy borzalmas eset, amikor az örültek házába hurczolt ember ép elmével, kétségbeesett erővel, a vízbe fuldoló csodás erélyével s az egészséges életösztön minden elszántságával küzd sorsá ellen. Mikor nyilvánvaló, hogy a szeren-

csétlen embert a leggonoszabb érdekek taszítják bele abba az örvénybe, melyből alig képzelhető a tökéletes megszabadulás.

Családi érdekek, bosszuszomjjal összefűződő embertelen törekvések könnyűszerrel diadalmaskodhatnak és megcsinálhatják egy ártatlan, de alkalmatlan ember tragikumát az örültté nyilvánítás révén. Nincsen törvény, mely kellőképpen oltalmazza, nincsen intézmény, mely hathatósan védelmezzé; az igazságot, a jogot, az emberiséget, az erkölcsöt büntetlenül sértheti, lábbal tiporhatja az önző érdek és a lelkiismeretlenséggel párosult fogyatékos szakértelem. Hát mi kell ahhoz, hogy valaki örültnek nyilvánítsák? Csak annyi, hogy róla rendszeresen híreket rebesgetnek. Furcsán viseli magát. Nézése zavaros, olykor roppantul ingerlékeny, gyakran dühbe jön, oktanul költekeznek, össze-vissza beszél. Boldog isten! Hát kiről nem lehet ilyen megfigyeléseket tenni, főképp, ha a törekvés arra irányul, hogy a megfigyelés ilyen észlelésekhez jusson? Manapság, mikor az emberek kilencz-tizedrésze ideges, az élet folytonos vásári zajában, az örökös munkában s a munka után áhitva keresett élvezetekben izgatott? Azután jön az orvosszakértő, akit már előre instruálnak, akit már jó-eleve befolyásoltak, sokszor az ő érdekeit is lekötötték komisz eszközökkel.

A pszichiatría különben is a leg-problematikusabb tudományok közé tartozik. Aki vele foglalkozik, jól tudja, az embernek milyen különös, néha

Fakadó víz.

A Tiszát szöke leányzóknak szokás festeni, bár hiszen ha barnának festik, az sem baj. A lányságából azonban annyi mindenkép igaz, hogy csalfa nagyon és soha senki még eddig kiismerni nem tudta. Mindig több víz van benne, mint amennyi volt s honnan veszi ő vajjon ezt a sok vizet? Mostani állása harmincz év előtt még halálos veszedelem volt volna, ma ügyet sem vetnek rá. Homokossárga tömegei hangtalanul futnak egyre, oly sok elfolyik s mindig tud helyette másik jönni. Ilyen játékos ő s mégis mennyien szeretik, kik rajta és belőle élnek. Ő is szereti ezeket: sokat beszív közülök, csöndes ágyába fekteti és homokot rak rájuk.

Egészen másfajta az a víz, amely kísértétképpen járja a pusztákat. Ez néha tíz éven, husz éven át el van rejtőzve, senki sem tudja hová. El is felejtik, hogy valaha volt, gyerekek legényekké és emberekké válnak, anélkül, hogy valaha látták volna, mignem aztán a kísértet egyszer megjelen. Megdöbbenő ez és félelemteljes dolog. Legelsőbb a kutakban mutatja magát, ahol a víz magasra emelkedik. Szinte kézibőgrével lehet belőle meríteni, nem kell hozzá vödör. Pár nap múlva im a

buzaföldön, amely fél napi járásra van mindenféle víztől, a kísértet megjelen. Apró, tenyérnyi kis tócsák csillognak a növény szárak tövén, ahogy a kelő nap rájuk süt. Ez sehonnan oda nem folyt, csak úgy a földből jött elő. És hirtelen az egész határban ott van. De az úgy észrevétlenül jön.

Csamangó József például a tanyaszélben találja az ásóját, amit bizonyosan a gyerekek hordtak oda. Fölveszi hát és beljebb hajítja, hogy ott majd jobban kéznél lesz és nem is hág bele senki. Éllet esik az ásó a földbe, de a meglódult nyele csak kibillenti onnan s amit most lát a gazda, arra szinte megmered. A mi kisarasznyi földet fölvtágot az ásó, annak a nyomában lyuk támad, ez a lyuk egy szempillantás alatt megtelik vízzel, mely kavarg benne s utóbb helyét nem találva a gödörben, folyini kezd a parttól lefelé. Az ember elfehérül e látványba, két válla megrokskad és úgy megy a tanyába a szomorú hírrel:

— Itt a föld árja.

Ez mindenkit megrettent, mert semmire sem való ez a föld árja. Hasznót az nem hoz, de pusztít kegyetlen. Eleinte örömmel fogadja minden növény a nedvességét, zöldel vidáman, azután megsokalja és elpusztul bele. Hyonkor a lépés alatt a szántóföld már úgy

süpped, mint valami dágvány és úgy feljön a kutban a víz, hogy majd kidől belőle és kezdenek megtelni a lapályok és tanyákat fenyeget előntéssel a víz. De el is önti némely részét, amiket gondatlanul lapos helyekre építettek. Könnyen felejtene odakint az emberek s voltaképp ki emlékeznek arra, hogy harmincz év előtt elvette azt a lapost a föld árja.

A kubikosmunkát ilyenkor nagyon hamar megtanulja a pusztai, akinek eddig arra szüksége nem volt. Verejtékes és kétségbeesett harc ez az otthonért a támadó földalatti hatalom ellen. Töltést épít a tanya körül, de végtelen nehéz a munkája, mert a föld is, amit e töltéshez fölszed, nedves és sáros. Ennélfogva deszkák közé kell azt szorítani s ami deszkát helyéből kimozdíthatnak, mind ide használják. Így harcznak egymás ellen. A víz mindent akar, a gazda pedig nem hagyja. Ha már a föld ez évi hasznát elvitte is, de a födelet, azt nem engedti.

Közben apránként telnek az árkok, más ahol ilyesféle van. Valami kicsi málnót lehetne rá építeni, oly szépen csörgédez a víz, amely, mint a nóta is mondja, mélyet keres és nem partos dombot. Aztán az utak lapos helyei telnek meg vele s ott köcsiusztatók keletkeznek. Egyre nagyobb tömegben jön

szinte csudálatos individualis sajátosságai vannak. Mit tud ezekről és ezekhez az orvosok legnagyobb része? Ha azután a gyanúsított józanul viseli magát, azt mondják róla, hogy észreveit valamit és szimulál; ha pedig gyanútlanul folytatja életmódját, kedvteléseit, semmi se könnyebb, mint konstatálása annak, hogy csakugyan észlelhetők rajta rendelleneségek. Az orvosszakértő erről bizonyítványt állít ki s a szerencsétlen embert megfigyelő-intézetbe viszik. Száz közül alig akad egy, akit ilyenkor cserben nem hagy a lélekjelenléte. Az ijedtség, a félelem, a környezet erkölcsi és lélektani hatásai megzavarják fizikumát is, kedélyvilágát is. Védekeznek a boldogtalan és mert zavarában nem képes a védelem legokosabb módjait és eszközeit megválogatni, a megfigyelő osztályban ép a józan és kétségbeesett erőlködése nyilvánulnak nála úgy, hogy sokszor nemcsak a szakértelem fogyatékossága, de igen gyakran a vele szemben már kihívott elfogultság és a szakértőnél is alkalmazásba vett nemtelen eszközök uralma mellett megtörténik az örülltség konstatálása — és a szerencsétlen ember bekerül a tébolydába. Ott azután jó helyen van. Ha még nem bolond, no hát ott csakugyan rövidesen megbolondul. Hiszen ép a józanelméjű, de a kegyetlen gonoszság által kedélyvilágában fölzaklatott emberre lehet a tébolyda életrendjének, az örültek látásának, a százele rögöszmében szenvedő betegek közvetlen közelségének és saját sorsa rémületességének örjítő hatása.

Megesik azonban igen ritkán, hogy az ilyen ember, talán a viszonyok kedvező alakulása vagy ellenségeinek meghunyászkodása, vagy ezek kielégített bosszuszomjának elmulása, vagy a czudar érdekek érvényesülése után az ezek útjában állott akadály ártalmatlansága mellett, kikerül a tébolydából, mikor még magával hozhatja elméjének zavartalan épségét. Az ilyen ember érzi azután csak igazában a rajta egyszer kimondott ítélet

szörnyű következményeit. Olyan bélyeg van rajta, melyet le nem moshat róla se bölcsessége, se becsületessége. Környezete, közvéleményének elfogultságát semmi sem törheti meg. Félnék tőle és nem hisznek neki. Örökös gyanu sulya terheli; a tébolydából kikerült embert üldöző kegyetlen gyanúsítás. Az a hit, hogy nem gyógyult ki, hogy még mindig meg van benne a betegség, mely csak lappang, de újra kikerülhet. Az ilyen ember ugyyszólván örökös átok nyüge alatt él. Tehetségei nem érvényesülhetnek, mert nem kaphat összeköttetéseket, munkaerejét nem fejtheti ki, mert a társadalom bizalmatlansága elzárja előle a munka útjait. Háza-ságra nem is gondolhat, mert mindenki fél attól, hogy utódjai öröklik betegségét; üzleti vállalatokba be nem veszik, mert azt tartják róla, hogy megbizhatatlan. Ilyen szerencsétlenek azonban kevesen vannak; az örüllté nyilvánított, tébolydába került emberek legnagyobb része ott pusztul el a tébolydában.

Ennek a kérdésnek a fejtegetését egyébiránt az teszi aktuálissá, hogy a magyar általános polgári törvénykönyv szerkesztő-bizottsága ép most foglalkozott az elmebeteg cselekvőképességének és gondnokság alá való helyezésének kérdésével. A bizottság legutóbbi ülésén bizonyos megállapodásokra is jutott. Sajnálatosan látjuk azonban, hogy a bizottság megállapodásai olyanok, melyek nem oldják meg kellő módon az örüllté nyilvánítás kérdését. Inkább vagyoni jogi viszonyok rendezésének ügyével, semmint a személyes szabadság védelmének nagy szociális kérdésével foglalkozott. Pedig a bizottságban ép az előadó, dr. Sipőcz László hangsúlyozta a minap, „hogy a személyes szabadság megővésére szükséges összes garanciák felállítása mellett bírói ítélettel kívánja megszüntetni annak önjoguságát, aki elméjének gyöngesége vagy betegsége miatt ügyeit intézni képtelen,

vagy a mások biztonságát veszélyezteti.“ Ez a helyes álláspont. Ebből indult ki már 1870-ben Gambetta, mikor törvényjavaslatot dolgozott ki a francia parlament számára s amelyben az az elv uralkodott, hogy a személyes szabadság védelme fontosabb, mint a betegség gyógyítása. Lehetetlen állapot az, hogy a polgárok személyes szabadságának ügyét orvosok dönthessék el egymagukban; lehetetlen állapot az, hogy a személyes szabadság nagy kincse egyedül orvosok véleményétől tétessék függővé s az orvos helyettesítse a független bíróságot.

Mindaddig, míg az örüllté nyilvánítás nem köttetik független bíróság gondos eljárásához és az elmebetegséggel gyanúsított nem élhet a rendes, törvényes és lelkiismeretes védelem teljes jogával: ez a kérdés társadalmunknak egyik nagy betegsége marad. Nyitva áll a leggonoszabb, a legembertelenebb gazságok számára az út és százával, ezrével dobhatják piszkos érdekek az embereket a leg-sötétebb tragikum mélységébe. Az igazság, az erkölcs, a humanizmus, de az állam érdeke is megköveteli, hogy az elmebetegséggel gyanúsítottak ne legyenek már elkárhozott, elveszett emberek, hanem ha megmenthetők, mentsék meg őket.

POLITIKAI HIREK.

A pápai mandátum. Pápán, mint onnan táviratozzák, Fenyvessy Ferenc lemondása következtében megüresedett képviselő állásra a szabadelvű párt dr. Hegedűs Lorándot jelöli.

Az oláh iskolák szubvenziója. Megirtuk annak idején, hogy a román kamarában Sturdza miniszterelnököt meginterpellálták a magyarországi oláh iskoláknak juttatott szubvenzió tárgyában. Erre vonatkozólag most azt írják a bécsi „Pol. Corr.“-nek, hogy Wlassics Gyula kultuszminiszter véget vetett annak a szinte példátlanul álló törvényellenes állapotnak, hogy magyar iskolák idegen szubvenzióban részesüljenek. Ezt az 1888-iki XXX-ik törvényzikk alapján egyszerűen betiltotta. Egyszersmind hajlandónak nyilatkozott anyagilag támogatni azokat az iskolákat, amelyek eddig román

az ellenség a föld alól s némely patakokon kidőlt fákat fektetnek át az emberek híd gyanánt. A gyerekek azon keresztül járnak a messzi iskolába (nagy öröm ez nekik).

Egy idő múlva a föld árja elveszti a nevét, mert oly nagyra nőtt. Mikor már mindennütt elkezd fakadozni, de még csak az árkok teltek meg vele: a neve fakadó-víz. Mikor már a földeket elönti és lassan legelve viszi magával a romlást: a neve vadviz. Nem ezért hívják így, mintha meg volna vadulva, bár ez alapon is ráillene az elnevezés, hanem mert vadon nőtt és mert nem lehet megtudni, miért és hogyan jött ide ily csudálatos sokaságban. Kelatkezése annál rejtélyesebb, mert olyankor is előbuvik, amidőn se sok eső, se sok hó nem volt, de még a folyóvizek is megvannak apadva egészen.

— Mi huzza háát ki a mélységből az istenvertjét? — kérdik elkeseredve az emberek, akiknek minden reményességét befutotta az új tó.

— Az ördög hozta ezt — völik mások. A Mária, aki a Pálincás-erdőnél mutatkozik a fabögybe, mögmondta ezt előre.

Tényleg mondatott is ilyen valamit az elrejtőzöttök által. Ez a Pálincás-erdő jól kint van az átokházi határban és a sarkán van egy

fa, melynek tetejében Mária láttatik lenni, amint forog köröskörül. Bár hiába nézi őt a mindenféle ember, nem látja meg, csak a beavatott, sőt még ezekhez sem szól, hanem csak az elrejtőzöttökhöz. Azok által adatik tudtul minden beszéde, kik éjszaka gyertyafénnyel sokáig néznek a fa derekára mereven s utóbb térdenállatukból valakinek az ölebe dülvén, eszméletlenségbe esnek. Ezek az elrejtőzöttök. Tavaly ilyentájtban épen egy pulykapásztor-leány rejtőzködött s ő adta tudtul a jövendölést, hogy tó támad azon a helyen, melyben aki megfürdik, minden betegségét elveszti.

Nem lehet tagadni, tó támadt is szépen, több az elégnél, azonban a nyavalyákról ezek nem használnak, sőt ime a bajt hozták. Már nem az árkokban és az utakon folyik a vadviz, de kicsapott a szántókra, legelőkre s halad, egyre halad és terpeszkedik. S miután eddig a víz ellen harcoltak, most egymás ellen kezdenek harcolni az emberek. Nincs többé sem sógor, sem koma, sem szomszéd, sem ország, sem törvény. A rendes sora az volna a vadviznek, hogy mindenki engedje a földjén keresztülfolyni. Ily módon majd csak lejut valamelyik érbe s azon elmegy a Tiszáig, amelybe beeresztik a zsilipen, ha lehet, (Bár

elég furfangos gépek ezek a zsilipek is. Legtöbbször, mikor hasznukat lehetne venni, nem lehet kinyitni őket, mert a Tiszában is nagy a víz, mikor meg ki lehetne őket nyitni, akkor épen nincs rájuk szükség.) Csak hogy az emberek nem igen szeretik, ha víz jön a földjükre s ez okból teszem azt Szélpál Mihály, mikor látja, hogy holnap reggelre csakugyan az ő földjére ér a vadviz, este minden ást, lapátot, kapát összeszed a tanyaudvarban. Minden házanépével a föld azon végéhez vonul, ahol a viznek be kellene jönni. Nem mérnök Szélpál Mihály, de ezt azért egész alaposan ki tudja fundálni. Alkonyat után aztán munkához fognak csöndben és szóval. Alig pihennek s reggelre kelve ott van a föld hosszában végig a jó erősré épített nyulgat.

Olyan csöndben ment ez, hogy senki nem vette észre. Aki létezéséről legelsőbb értesül, az a felsőszomszéd, bizonyos Savanya János nevezetű. Ez szomorúan tapasztalja, hogy árad a víz földjén, pedig ő azt remélte, hogy lefolyik. Megy azonnal és nézi a dolgot. Mikor Szélpál Mihály határához ér, hirtelen nagyot kiált dühében:

— Oh, hogy száradjon el a kezecskére, aki csinálta!

szubvencziókat kaptak, anélkül, hogy az iskolák felekezeti jellegére, vagy oktatási nyelvére befolyást gyakorolni kívánna. Remélhető, hogy ezzel az intézkedéssel a legrovidebb idő múlva eltűnik még a nyoma is annak a rendkívüli állapotnak, hogy a magyar iskolák idegen befolyás alatt álljanak.

A király személye körüli miniszter. Ejjában ismét van jelölt a király személye körüli miniszterségre. Most gróf Batthyány Lajos az emlegetett jelölt s noha ez a kombináció épenséggel nem valószínűtlen, annyit jelenthetünk a legjobb forrásból, hogy döntés eddig ebben még nem történt s jó ideig marad még az eddigi állapot.

A magyar delegáció.

(A külügyi albizottság ülése.)

A magyar delegáció külügyi albizottsága ma délelőtt 11 órakor Tisza Kálmán elnökiése alatt ülést tartott. A külügyminiszterium 1899. évi költségvetését tárgyalta. Jelen voltak: A közös kormány részéről: Gróf Goluchowski Agenor közös külügyminiszter, Kriegerhammer Ödön közös hadügyminiszter, Kállay Béni közös pénzügyminiszter, báró Spaun Hermann altengernagy, a tengerészeti osztályfőnöke és a szakelőadó.

A magyar kormány részéről: Báró Bánffy Dezső miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter.

Az ülés megnyitása után Goluchowski külügyminiszter Falk Miksa előadó kérdésére kijelentette, hogy a lapokban közzétett exposéja teljesen megegyezik az osztrák delegációban elmondott nyilatkozataival, mire a bizottság kimondta, hogy eltekint az exposé ismétlésétől.

Elnök felszólítja a tagokat, hogy a tárgyhöz hozzászóljanak.

Gróf Apponyi Albert: A külügyminiszter mostani nyilatkozata után felmenthetjük őt attól, hogy az ekszposé még egyszer ismétlje. (Helyeslés.)

Nem lát okot arra, hogy azt a kedvező ítélet módosítsa, melyet az utolsó delegáció alatt a külügyminiszter politikájáról mondott, de a közös kormány jelenlegi nyilatkozataiban és előterjesztéseiben nem egy olyan ellenmondást lát, mely nehezen lesz földeríthető. A külügyminiszter ugyanis konstatálja, hogy a krétai ügy önmagában véve reánk nézve igen alárendelt jelentőséggel bír és azt szóló talán még nagyobb mértékben tartja igaznak, mint a miniszter. Konstatálja továbbá, hogy a hármass szövetség szilárdságában és bensőségében mi sem változott, amiben szóló sohasem kételkedett. Konstatálja azt is, hogy a folytonos érintkezés és a czélokra vonatkozó az a teljes egyértelműség Oroszországgal a keleti kérdésben, melyet az utolsó delegáció egyhangu melegegedéssel üdvözölt, ma is változatlanul fenn-

áll, konstatálja végül, hogy a belátható időben nem kell tartanunk komplikációktól a Balkán-félszigeten, amit egyébiránt szóló az Oroszországgal létrejött egyetértés természetes és szükségszerű folyamánának tart. De ha mindez így van, akkor nem érti, hogy miért szolt a királyi beszéd a helyzet bizonytalanságáról, amihez a külügyminiszter által nyújtott kép nemcsak semmi támpontot nem nyújt, hanem azzal direkt ellentétben áll és hogyan indokolható ilyen körülmények között a rendkívüli pauszális hitel, melyet a hadügyminiszter a delegációktól most már másodikban és pedig jelenleg több mint 30 millió forint magasságban kér, azzal a megdöbbentő megjegyzéssel, hogy a nagy részét már kiadta?

Nem ebben az albizottságban van helye annak, hogy a követelésnek ilyen formában alkotmányjogi megengedhetetlenségét bővebben fejtegetjük: itt csupán minden olyan politikai indok teljes hiányára akar rámutatni, melylyel azt menten; lehetne. Mert ha abban a 30 millióban a hadsereg állandó megerősítésére, intézményeinek kiépítésére, felfegyverzésére, kiegészítésére szolgáló, egyezőval rendszeres vagy rendkívüli költségvetési tételek rejlenek, akkor azokat a delegációktól, mint a közös költségvetés megszavazására illetékes alkotmányos testülettől először nem utólag, de előre, másodsorú címenként és tételenként kell kérni. Egyedül valamely imminens veszély, mely rögtön és előre nem látható módon tesz szükségessé bizonyos költséges rendszabályokat, ugyszólván már egy mobilizáció közvetlen előintézkedése szolgálhatna ilyen szabálytalan, az alkotmányos garanciákba ütköző eljárásnak mentéséül. De az a kép, melyet a külügyminiszter exposéja a helyzetről fest, nem csupán nem utal ilyen veszélyekre akár a közel-multhan, akár a közel-jövőben, hanem ellenkezőleg a magnyugvásnak elemeit oly teljességben csoportosítja, minőt élvezni igen ritkán voltunk szerencsések.

Ezt a kitérést a hadügyi miniszterium rendkívüli hitelköveteléseire szóló annál inkább vélt megengedhetőségnek, mert a külügyminiszter is hasonló irányban tágitotta ki a diskusszió kereteit, midőn haditengerészetünk fejlesztésének szükségességét tüzetesen indokolta. Amiket a miniszter e tekintetben mondott, azokat szóló a legnagyobb aggodalommal olvasta. A miniszter ugyanis két indokot hozott föl, mely szerint égető szükségé teszi tengeri haderőnk öregítésének kérdését, egyik a partvédelem, másik egy expansív tengerentúli kereskedelmi politika; szavai szerint a másik szempont az, amely a legtöbb áldozatot kívánna a haditengerészet terén. Ezzel szemben szóló kénytelen kijelenteni, hogy ide a minisztert nem követheti és reményli, hogy Magyarország sem fogja követni. Midőn a miniszter tavaly a tengerentúli verseny által elének szabott feladatokról beszélt, szóló e szavaknak inkább defenzív értelmet adott és úgy hiszi, hogy ilyen értelmezésen alapult a delegációnak az a helyeslése, melyre a miniszter hivatkozik. Magyarország közgazdasági életében a tengerentúli kereskedelem azokban az irányzatokban, melyeknél a flotta-vé-

delem döntő tényező, ma alig számbavehető irányban szerepel és belátható időben nincs hitatva szerepelni. A magyar közgazdaságnak most is jó időn át nem ilyen expansív irányok felvételére, hanem védelemre, erőgyűjtésre, főleg pedig az agyonzaklatott adófizetők kimóletére van szüksége. Valóságos guny volna ennek a magyar adófizetők zsebéből a közhírre vált 50 millióos flottatervből még a mai kvóta szerint ráeső 15-16 millió forintot kiizadni a tengerentúli kereskedés védelme címén. Lehet, hogy az osztrák közgazdaság ilyen expanszióra meg van érve. Szóló ezt sem hiszi és tekintettel azokra a relative csekély összegekre, melyekkel az osztrák állam kelet-ázsiai hajózását támogatja, a védelemre szánt ilyen áldozatot még osztrák szempontból sem véli indokolhatónak. De legyen ez bármiként, mi magyarok nem vagyunk elég gazdagok, hogy szomszédaink egy külön érdekének ilyen ajándékot adjunk; és valóban az a szellem, mely a Lajthán tul velünk szemben uralkodik és mely a különben életre-halálra harczoló pártokat rögtön tömöríti, mihelyt a Magyarországi ellen megindítandó közgazdasági vagy pénzügyi hadjáratról van szó, nem igen disponálhat minket arra, hogy sulyos anyagi válságokkal küzdő népünk rovására egyoldalú nagylökütséget gyakoroljunk, olyant, amelyért még kedvezőbb körülmények közt is elég lehetne a felelősséget elvállalunk. A haditengerészet fejlesztésével tehát csak azon az alapon és csak addig a határig hajlandó foglalkozni, melyet a partvédelem igényei mellőzhetően indokolnak. De azoknak a messzemenő tengerentúli expanszív eszméknek, melyeket a külügyminiszter sejtet, a magyar adófizető rovására nem hajlandó áldozatokat hozni és ezt a principio obsta elvénél fogva már most eleve kijelenteni kötelességének tartja. A külügyi költségvetést különben elfogadja.

Falk Miksa egyetért általánosságban Apponyi fejtegetéseivel. Ami a keleti politikát illeti, úgy találja, hogy az konzekvens folytatása annak a politikának, mely már az előző évben a két delegáció feltétlen hozzájárulásával találkozott. Több oldalról felhangzott az a vélemény, hogy a flottának visszahívása Krétáról sikertelenséget jelent. Csak őszinte közszónetet mondhat azért, hogy az úgy ily befejezést nyert. Ha egy külügyminiszter abban a helyzetben van, hogy egy állam hatalmi eszközeit valamely kérdésért mozgósíthatja, abban az értelemben, hogy érdemes-e cseleget az akcióval a legszélsőbb határig elmenni, úgy azt hiszi, hogy nincs Magyarországon senki sem, aki helyeselné, ha mi a krétai kormányzó állás jelöltsége miatt egy konfliktus kellemetlenségeibe vegyülünk. Az adott körülmények között okos dolog volt a flottánkat Krétáról visszahívni. Továbbá arra figyelmeztet, hogy a külügyminiszter már tavaly jelezte mindazon czélokot, melyeket a krétai kérdésre való tekintettel szem előtt tartani óhajt. Mindegy akkor kifejtett czélpont be is lett tartva és semmi lényeges sem maradt figyelmen kívül. Apponyi ama nézetét is osztja, hogy a hármass szövetséget a királyi beszédben ezuttal

No csak most sebesen vissza a tanyába. Mérgesen és sietve tohol János. Az udvarban mind a két fiát előkiáltja: a Jánost és a Mihályt (ennek ép Szélpál a keresztapja). Első az ásókat, a kapákat!

— Minek az? — kérdik a legények.

— Csak gyertők, gyertők — fuj János. —

Oh, hogy miért nem huzatja karóba az ilyen embőroket a kiráj.

Mindhárman mennek most már sietve a töltés felé, hogy azt menten átvágják. Az ám, csak hogy ennek a botnak is két vége van. Szélpál Mihály meglátta a tanyából mindezen dolgokat (mert nem olyan nagy birtokosok ezek, hogy pápaszemmel kellene nézni egymást) s mire odaérnek a nyulgátra Savanyáék, már is ott van a fiával, a Jánossal (ennek meg Savanya a keresztapja). Az öreg Szélpálnak valami rozsdás puská van a kezében, bár hiszen mindegy az, ha rozsdás is a fegyver, csak a magja jó legyen. A Savanya János keresztfia meg egy vasvillát hozott hathatóság szempontjából.

— No — mondja Szélpál — hát kendők, koma?

— Hát — mondja Savanya türtőztetett haraggal — hát ehun-e. Gyüvünk, hogy átvágjuk ezt a gátat. Kutyaság ilyen tönni.

— Az? — kérdezi ismét Szélpál.

— Az hát — feleli Savanya.

Szélpál most kétkézre fogja a puskát, és ravaszát a második csattanóról fölhuzza az elsőre. Az ócska závár ketyyen egyet s ezt a ketyyenést minden fül meghallja, mert durranás szokott ezután következni. Szélpál mondani is akar hozzá valami megvető, kevély szót, de biz e tekintetben elhallgat azonnal, midőn látja, hogy Savanya János meg revolvert vesz elő a zsebéből s épen nem úgy viselkedik, mintha azon csak furulyázni akarna. Így állnak szemközt, miközben Savanya Mihály, a legény kiüti a vasvillát Szélpál János kezéből. Birokra is mennek ott a gáton. Fél szemmel nézik ezt az öregek, mert a másikkal egymás fegyverét kell tartaniok. És azonfölül is... a Mihály a János fia, a János a Mihály fia... és a Mihálynak a Mihály a keresztapja, a Jánosnak a János a keresztapja, valóban, néha csodálatos véletleneket rendel az Isten. Azt mondja Savanya a kisebb gyermeknek:

— Te mög csak vágd.

Vágja is. Olyant nyom az ásón, hogy az majd nyelestül beleszalad a friss gátba. És nagy segítsége van neki: a víz, mely azonnal nyalkosni kezdi a megkezdett darabokat. Jó

szél is van hozzá, ép erre szolgál és támogatja működésében. A Szélpál-legény nagyot csavar most a Savanya-legényen s mindketten a vízbe esnek. Nem mély a víz, alig ér térdig s most abban tülekednek, hogy kit lehetne alul keríteni. Áll fegyverrel egymással szemközt a két szomszéd. Hát nem bánom — szól Szélpál — egy életöm, egy halálom — s fölemeli a fegyvert. — Neköm is — felel Savanya a revolver mögül. Erre aztán ismét elesillapodnak. Nincs más zaj, csak a vadviz locsogása, amit tülekedésében a két legény ver és az a lárma, ahogy a porhanyó rögek hullanak a habokba a vágás nyomán. Már a szélét járja az ásó. Most nagyot lök a földön s egész tömeg kiesik helyéből. Utána pedig zudul a víz s most már nem kell vágni a gátat, majd elhordja az ár tulajdonmaga. Azt ugyan többé be nem tömi senki.

A további csatának most már nincsen értelme. Szélpál szomoruan eresztí le a fegyvert, valamint Savanya is zsebbe teszi a revolvert. A két csapat különvál, menvén mindenik a maga otthona felé. Szót egymáshoz nem szólnak ők, a komák, a sógorok, a szomszédok, a keresztapák az átvágott gáttal elvannak választva egymástól az életben örökre. Értzi mindkettő e teher sulyát. De Savanya

nem hangsúlyozták külön. A múlt évben a delegáció megnyitása előtt a német császár budapesti látogatása történt és akkor volt a külügyminiszter jelentőségteljes monzai utazása is. A szövetséges társaink különös felemlítése akkor tehát helyes volt. A hármass szövetségre nézve táplált aggodalmakban egyábránt ellentmondás rejlik. Egyesek azt mondják, hogy ez a szövetség meglazult az Oroszországgal való egyetértés miatt, mások pedig arról biztosítanak, hogy az Oroszországgal való egyetértés Kréta miatt megzavartnak látszik. A külügyminiszter a múlt évben világosan és szabatosan megjelölte Oroszországgal való viszonyunkat. Az olyan szilárd, hogy alárendelt incidensek által alig zavarható. Azok a várakozások, hogy a mi jó viszonyunk Oroszországhoz a keleti államok aspirációit le fogja hűteni, be is következtek.

Maczedóniában a helyzet jelentékenyen megjavult. Ami az exposé kognazdasági és kereskedelmi részét illeti, azokat inkább akadémikus szempontból nézi, mert konkrét javaslatok úgy sem történtek. A külügyi bizottság nem hivatott arra, hogy a tengerészeti flotta fejlesztése felől bővebben nyilatkozzék. Ragaszkodni kell ahhoz is, hogy a két államfél kereskedelmi minisztere a tengerentúli államokkal való kereskedelmi viszonyokkal foglalkozzék. Ameddig különben a kereskedelmi politikai viszonyok a monarchiában úgy néznek ki, mint ma, anomália volna a nagy kereskedelmi viszonyokról beszélni. Indítványozza, hogy a bizottság határozza el, hogy ép úgy mint tavaly, a következőket mondja ki:

A magyar országos bizottság a külügyminiszter ur által követett politikát úgy a vezéreszmékre, mint a gyakorlati kereszttüvitelre nézve feltétlenül helyesli, a miniszter ur irányában külügyeinknek ép oly ügyes, mint méltóságteljes és sikeres vezetéséért legmelegebb elismerését fejezi ki és a külügyminiszteriumnak 1899-iki költségvetését általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

Gáll József egyetért a külügyminiszter által felhozott s az előadó által bőven kifejtett érveléssel, mely csapatainknak Krétából való visszahívását indokoltta tünteti fel, de ebből kifolyólag azt kérdezi, vannak-e garanciák jövőre és minők arra nézve, hogy a krétai kormányzói állás betöltése ez érdekeknek megfelelően oldassék meg?

Gyurkovics György: Európa e pillanatban, ha szabad e köznapi kifejezéssel élni, kibújt a bőréből. A legtöbb hatalom házon kívül van elfoglalva. Európa békéje nem látszik tehát megfenyegetettnek. Azt kívánja azonban, hogy valamivel határozottabban hangsúlyozzassék a miniszter részéről Oroszországhoz való viszonyunk és keleti politikánk. A közelmúlt idő nehéz jelensége, így különösen flottánk visszavonása Krétáról, bizonyos politikai körökben azt a véleményt ébresztette, mintha Oroszországhoz való viszonyunkban elhidegülés állott volna be és hogy a mi keleti politikánk nélkülöz minden kezdeményezést. Azt hiszi, hogy a

önmaga előtt lelkeben azzal védekezik, hogy mit tehetett volna másként? Más oldalról pedig Szélpál nézi szomorúan, azzal a keserűséggel, amely az ember szíve gyökereim szokott rágódni, hogy im, mint buggyant el víz alá a vetés.

Bár az, ha valamely vetés víz alá buggyan, nemcsak neki, hanem valamennyiünknek szomorú. Mert akármilyen magas lesz is az új országához tornya, a kenyér azért ezentúl is csak a földből fog teremni, mint ahogy eddig is abból termett. Így meg is érthető Szélpál bánata. S el kell mondani, hogy e bánatban van öröm is. Mert a Szélpálon túl való szomszéd, akinek a víz irányába jön, ha jön, bizonyos Rákóczy Ferencz nevezetű ember, szintén megkésztette ezen éjjel a maga nyulgátját. És azt Szélpál szintén ketté fogja vágni, ép úgy, mint ahogy kettévágták az övét a Savanyáék (sohase is legyenek doktor nélkül).

A sajtótörvény megváltozásáról lévén mostanában szó, ezzel foglalatossodók bizonyára megrohathják s a foltozás nyilvánvaló okán fölhozhatják e pár sor írásomat, melyben büntetendő cselekményeket nemcsak tárgyalok, de azokat szegénységemtől telhetőleg tetszetősen előadni is igyekeztem. Kellemetlen vád volna ez nagyon s épen ezért itt nyom-

keleti politika legközelebbi fázisát a maczedóniai kérdés fogja képezni. Az adminisztratív reformok kimaradása, a Balkán-államok aspirációi, az ottani lakosság elégtelensége könnyen időzhetnek elő előre nem látható eseményeket. Azt óhajtja, hogy a monarchia ragaszkodjék czéltudatos keleti politikájához, hogy Oroszországgal való folytatódólagos egyetértésben új alakulás ne történhessék Ausztria-Magyarország hozzájárulása nélkül.

Gróf Goluchowski Agenor: Apponyi fejtegetéseivel szemben azt feleli, hogy a 30 milliónyi póthitel tulajdonképeni indoklása nem ma, hanem az illető, erre hivatott bizottságban fog megtörténni. Ez a hitel oly időből származik, amikor a politikai helyzet, tudniillik másfél év előtt, bizonytalan volt. A krétai állapotok folytán attól kellett tartani, hogy nagyobb konfliktus fog bekövetkezni. Akkor a mi egyetértésünk Oroszországgal még nem volt meg. Belátható időben nem kell aggályos jelenségektől tartani, de mi természetesen csak belátható időről tudunk szólni, tudniillik az egyik delegációtól a másikig való időtartamról. E pillanatban nincs semmi veszély; de tölem nem lehet azt követelni, hogy jelentsem ki, hogy bizonyos rövid idő alatt nem merülnek fel ily tünetek. Sok gyűnyanyag gyűlt össze a Balkán-félszigeten. Csak egy szikra kell, hogy a tüzet fellobbantassa. Én ugyan nem hiszem, hogy e válság bekövetkezzék, de a monarchiának minden eshetőségre készen kell lennie. A legjobb bizonyíték arra, hogy mikép keletkeznek konfliktusok előre nem látott módon, a spanyol-amerikai háboruban rejlik, melyet egyik oldalról sem vártak. Ha tehát a helyzet a Keleten jelenleg nem ad okot aggályokra, más oldalról el kell ismerni, hogy a Kelet oly terület, hol minden pillanatban veszély állhat be. Épen ezért semmit sem szabad elmulasztani, ami a haderő kiegészítésére szükséges.

Krétára vonatkozólag Falk előadó ur oly helyesen tolmácsolta a miniszter véleményét, hogy az előadó szavaihoz nincs mit hozzátennie. A krétai eseményeket ismertelve, kijelenti, hogy a monarchiának nem szabad számon kívül hagyni azokat az eshetőségeket, melyek a kormányzói kérdésből bekövetkezhetnek. Jellemzi a hatalmak magatartását; azoknak az volt a főtörékvésük, hogy a Balkán-államokat az akciótól visszatartsa. Sikertől a kérdést lokalizálni. Oroszországgal való elhidegülésre nem lehet következtetni. Oroszország és Ausztria-Magyarország

tatásban adom tudtukra önöknek Savanya János, Szélpál Mihály, Rákóczy Ferencz s mind valamennyien, kik nyulgátat építenek és nyulgátat vágnak, hogy ezen tetteik nem helyesek. Senki a maga bírása nem lehet. Minden bajnak megvan a maga hatósága. Kérem, vegyék tudomásul, hogy vadvizek dolgában a kulturmérnökség az illetékes. Azon kulturmérnökség pedig, amelyhez önök, Savanya János, Szélpál Mihály és Rákóczy Ferencz illetékesek; Aradon székel. Lám, valami fiskális pénzért adná önöknek e tanácsot. Ezentúl tehát, ha valaki a föld árja ellen gátat épít, azt nem kell átvágni. Egyáltalán ez egész vadvizes dologban mit sem kell tenni úgy kéztől, mert abból gyakran hirtelen hárágok s ebből meg bajok származnak. Ilyenkor sokkal egyszerűbb, ha befognak önök s megindulnak Szegedre mennek, onnan Szőregre, Deszkre, Klárafalvára, Ferenczszállásra s Makóra. Ott étetnek önök s még aznap elhaladnak Apátfalvái. Másnap pedig mennek önök Pécskán és Palotán keresztül Aradra, ha ugyan a macskák e szaladgálást kibírják. Aradon aztán, ha jól kiértik önök magukat, rá fognak találni az említett hivatalra. Majd az azután intézkedni fog s addig nem ajánlom önöknek, Savanya János, Szélpál Mihály és Rákóczy Ferencz, hogy a gátat átvágják.

Támorkény István.

a status quo föntartását óhajtják és azt szándékozzák, hogy az ő hozzájárulásuk nélkül új alakulás a Balkán-félszigeten be ne következhesen. Nincs tehát semmi, ami Oroszországgal való viszonyunkat megrendíthetné.

Apponyinak kereskedelmi politikai fejtegetéseire vonatkozólag kijelenti a miniszter, hogy ő csak akadémikus természetű eszméket akart kifejezni. Természetes, hogy a két kereskedelmi miniszter dolga, hogy a kereskedelmi politikát vessék.

Lehetséges, hogy Magyarország még nem nevezhető oly mértékben iparállamnak, mint Ausztria, de már idejekorán kell gondot fordítani arra, hogy mi ne fulladjunk meg saját termelésünkben.

Gáll delegátussal szemben kijelenti a miniszter, hogy a krétai kormányzóság betöltésének kérdése nyílt kérdés, de minden meg fog történni, hogy érdekeink megvédelmeztessek. Oroszország kijelentette, hogy ezt a kérdést nem akarja forszírozni, sőt azt reméli, hogy a szultán erre vonatkozó véleményét meg fogja változtatni. Ha tehát a szultán, Oroszország és a krétai nép között létrejön a megállapodás, akkor Ausztria-Magyarországnak nem lesz oka, hogy ebben a kérdésben exponálja magát.

Gyurkovics delegátussal szemben kijelenti a miniszter, hogy az egyetértés Oroszországgal a keleti kérdésre vonatkozólag tovább is fennáll és a legutóbbi időig történtek is véleménykieserések. Mindkét hatalom azt óhajtja, hogy a statusquo belátható időben ne szenvedjen változást. Reméli, hogy a helyzet a Balkán-félszigeten nem fogja azt igényelni, hogy mi autoritásunkkal közbelépünk.

Gróf Apponyi Albert megjegyzi, hogy a 30 milliónyi póthitelre vonatkozó megjegyzéseit a miniszter kijelentései után is föntartja, de egyébként elfogadja az előadó indítványát.

A bizottság elfogadta Falk indítványát és a költségelirányzatot részleteiben is változatlanul elfogadta.

Falk Miksa: Fölvívja a miniszter ügyelmét egy hozzá érkezett panaszra, melyben a konstantinápolyi osztrák-magyar főkonzulátus személyzetének elégtelenségéről tétetik említés.

Gróf Goluchowski kijelenti, hogy az ügyet meg fogja vizsgálni.

Ezzel az ülés véget ért.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága holnap délelőtt fél 11 órakor a főrendiház üléstermében ülést tart, amelyen a közös hadügyminiszterium 1899. évi költségvetését tárgyalják.

Itt megemlítjük meg, hogy báró Wodfianer Albert, a magyar delegáció háznagya, a delegáció tiszteletére e hó 16-án, 19-án és 22-én nagy ebédet ad.

KÜLFÖLD.

Az erdélyi román iskolák segélyezésének ügye, melyről más helyen is szólunk, s amely Bukarestben a kamarában történt felszólalás következtében nagy izgatottságot keltett, szóba került tegnap a szenátus ülésében is. Ketten is intéztek interpellációt a miniszterelnökhöz. Gradisteanu felvilágosítást kért az iránt, hogy mily lépéseket tett Sturdza, hogy Románia elégtételt kapjon a magyar közoktatási miniszter „hazug” állításaiért? Panu ugyancsak ezért interpellált. Az utóbbi megokolásában kiemelte, hogy sajnálja, hogy Sturdza a kamarában kitérőleg válaszolt. A konzervatívoknak, ugymond, azért kellett távozni a kormánytól, mert mindenki azt várta, hogy az erdélyi románok sorsa kedvezőbbre fog fordulni, ha a liberálisok jutnak a kormányra. Mily nagy volt azonban a megütözés, amidőn Sturdza alig hogy kormányra jutott, megtagadta elveit és a hírűt jászvárosi beszédben kijelentette, hogy nincs jogunk Ausztria-Magyarország ügyeibe beavatkozni. Innen datálódik az erdélyi románok sanyaru helyzete, mert a magyar kormány több olyan törvényt léptetett életbe, melyek a román nemzet megsemmisítését célozzák.

Sturdza azt válaszolta, hogy ő az ellene intézett rendszeres támadásokat figyelembe nem

veszi. Ami a jászvárosi programot illeti, azért csak pártjának tartozik felelősséggel.

P a n u kijelentette, hogy ily kitérő válaszsza-
l nem lehet ily fontos nemzeti kérdést a szemé-
lyeskedés terére terelni.

Azután G r a d i s t e a n u okolta meg in-
terpellációját. Wlassics miniszter rendeletének —
ugymond — egy igen fontos pontja van. A rende-
let hivatkozik a román kormány egy jegyzékére,
melyből kitűnik, hogy a brassói szent Miklós tem-
ploma a román kormánytól segélyösszeget kap.

S t u r d z a miniszterelnök azzal válaszol,
hogy nincs tudomása róla, hogy Wlassics miniszter
rendeletet intézett a nagyszabeni metropolitához.
Egyébként a magyar kormánynak nem is kellett
jegyzék, mert hiszen a tétel a román költségvetés-
ben is előirányoztatott. — Ezzel az ügy befeje-
zést nyert.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

A mára várt és hirdetett összecsapás
nem történt meg, s úgy látszik holnapra,
vagy holnaputánra marad. Ami nagyon ke-
veset változtat a dolgon. Ma nem történt
semmi; se az amerikaiak, sem a spanyolok
nem kísérlettek meg az összecsapást,
s talán még holnap és holnapután is óvatosan
kerülnek a döntést, amelynek már ma be-
kellett volna következni.

A mai nap eseményeiről, amelyek na-
gyon keveset változtattak a helyzeten, a kö-
vetkező táviratokat kaptuk:

A döntő tengeri csata.

London, május 14.

W a s h i n g t o n b a n leirhatatlan ria-
dalmat keltett az a hír, hogy a spanyol flotta
egészen váratlanul Martinique mellett tűnt fel,
holott S a m p s o n innen jóval északibb pon-
ton várta. Az amerikai kormány rendkívül el-
van keseredve a martiniquei francia hatóságok
ellen, amelyek visszatartották az amerikai
konzulnak táviratát, melyben azt jelentette,
hogy a spanyol flotta Martiniqueban van. A
washingtoni tengerészetiügyi miniszterium már
most tudja, hogy a spanyol flotta azért időzött
a Port-Défiance martiniquei kikötőben, hogy be-
várja a spanyol szénszállító hajókat.

London, május 14.

Tegnap óta már megint nem tudják,
hogy a spanyol flotta hol tartózkodik. S a m p s o n
a spanyol flottáról szóló hírt csak
tizenkét órával Martiniqueból való elindulása
után kapta meg s így nem is gondolhatott
arra, hogy a spanyol flottát üzőbe vegye, an-
nyival kevésbé, mert a spanyol hajók sokkal
gyorsabbak az amerikaiaknál. A spanyol flotta
Martiniqueben kimerítő táviratot kapott Ma-
dridból, úgy, hogy parancsnoka teljesen táje-
kozva van az amerikai flotta állásáról.
Már most lehetséges, hogy C e r v e j a
spanyol tengernagy előbb déli irányba megy,
hogy megsemmisítse az „Oregon“ ame-
rikai zászlós hajót, melyet D e v e y Manilla-
ból az atlanti tengeri hajóhad támogatására
elküldött és melynek most Martinique köze-
ben kell lennie. Az is meglehet, hogy a spanyol
flotta, S a m p s o n t megelőzve, a ku-
bai blokádra visszahagyott, sokkal gyöngébb
hadihajók ellen fordul. Ennek megakadályozása
végett S c h l e y tengernagy azt az utasítást
kapta, hogy a repülő hajóval azonnal indul-
jon el Hamptonroadból. Washingtonban
óriási rémület van, mert attól
félnek, hogy a spanyolok meg-
támadhatnák S c h l e y t, még mielőtt
sikerül Sampsonnal egyesülnie.

London, május 14.

Amerikából érkező összes táviratok meg-
egyeznek abban, hogy az a hír, hogy a spanyol
flotta Martiniqueban megjelent, Washingtonban
ugy hatott, mint a villámcsapás. Az amerikai
kormánynak a titkos ügynökök, a kémiszáza-
dok, a követek, a konzulok és az újságírók
mellett sem volt arról tudomása, hogy a spanyol
flotta Martiniqueban volt. A kormány erre
a hírre az utolsó pillanatban megváltoztatta
összes intézkedéseit; a kubai expedíciót
bizonytalan időre elhalasztotta; a floridai öböl-
ben levő szállítóhajóknak meghagyta, hogy
ne vegyenek fel csapatokat, hanem kizáróla-
gosan a haditengerészeti minisztériumnak áll-
janak rendelkezésére. S c h l e y ellentenger-
nagy parancsot kapott, hogy repülő hajórajá-
val azonnal elinduljon. A repülő hajóraj teg-
nap délután négy órakor indult el Old Point-
ből; a tengerészeknek bucsulevelek megírásá-
ra és táviratok feladására mindössze egy
óra idejük volt. Arról senkinek sincs fogalma,
hogy Schley miképen fog S a m p s o n n a l
együtt operálni. Washingtonban még eddig
abszolút nem tudják, vajjon a spanyol flotta
Martiniqueból Kubába, Porto-Ricóba vagy más-
hova indult-e.

Az amerikaiak veresége.

London, május 14.

A R e u t e r - ü g y n ö k s é g jelenti Key-
Westből: Midőn a „Gussie“ amerikai szállító-
hajó Kabanaszba érkezett, ott nem fölkelőket,
hanem spanyolokat talált, akik megkezdték a
lövöldözést. Az amerikaiak kikötöttek, de mi-
után 2 halottat és 7 sebesültet vesztek,
kénytelenek voltak visszavonulni. A hadműve-
let célját, hogy a fölkelőkkel az összekötte-
tést helyreállítsák, nem érték el. A „Gussie“
a part mentén czirkál és módot keres, hogy
ujra kiköthessen.

Madrid, május 14.

Az amerikaiak Bahía-Hondát (Pinar del
Rio tartomány) bombázták s megkísérlették a
kikötést, de visszaverték őket. Teg-
nap újra föltűntek Cardenas előtt amerikai
hajók, a megerősített helyőrség azonban ké-
szben volt az ellenség visszaverésére. H a v a n n a i
ujabb távirat szerint különböző he-
lyeken összeütközés volt a fölkelőkkel, akik
vereséget szenvedtek.

Ujabb ütközet Cienfuegosnál.

London, május 14.

A mai naptól kezdve rendkívül szigorú
cenzura alá fogták az Amerikában feladott
táviratokat, úgy, hogy semmiféle fontosabb hír
nem érkezhett Amerikából Londonba.

Tegnap Cienfuegosnál u j a b b ü t k ö z e t
v o l t. Három amerikai hajó nagyon
heves tüzelést nyitott meg a spanyolok ellen.
A spanyol üteg az amerikaiaknak hosszabb,
erélyes ágyúzása után elhallgatott.

Washingtoni politikai körökben attól tar-
tanak, hogy Európának a háború befejezte
után való esetleges közbelépése és a béketár-
gyalások általában, világra szóló vál-
ságot idézhetnek elő. (N. Fr. Pr.)

Spanyol jelentés a cienfuegosi csatáról.

Madrid, május 14.

B l a n c o tábornok távirata jelenti: Az
ellenség tegnap Cienfuegosnál 800 ágyulövet
tett, a golyószórók lövésein kívül. A mi ré-
szünkön 2 polgárember meghalt, 14 katoná-
megsebesült. Számos amerikai csapat kísérle-
tet tett, hogy partra szálljon, de tüzelésünk
ert megakadályozta. Cardenasnál két polgá-
ember elesett.

TÁVIRATOK.

A riasztó beszédek.

Bécs, május 14. A Salisbury és Chamberlain
beszéde az államférfiak körében korántsem
keltett olyan nagy nyugtalanságot. Anglia hely-
zete kétségtelenül rendkívül komoly, de a közvet-
len közeli jövőben bekövetkező bonyoda-
lomra azért még sem számít senki. A Kontinens-
nemen hajlandóság van arra, hogy Salisbury
és Chamberlain beszédét ne tartsák egyébként,
mint intőszózatnak, arra, hogy Anglia hadere-
jét növelje és fejlessze.

Páris, május 14. Hivatalos és félhivatalos
lapok nagyon keményen lebírálják C h a m b e r l a i n
beszédét. A francia lapok látható elégtétel-
tel emelik ki, hogy Anglia kezdi magát nem jól
érezni az ő „fenséges izoláltságában“.

A „Temps“ szerint kétségtelen, hogy a
Saint-James kabinet legujabb politikája arra irányul,
hogy Anglia Németországgal szövetsé-
séget kössön. Ha azonban Chamberlain azt
hiszi, hogy Németországgal épen olyan könnyű lesz
megkötni az alliance-ot, mint Észak-Amerikával,
akkor alaposan csalódnai fog. Az Oroszországgal
való jó viszony fentartása a német diplomácia
egyik legnagyobb sikere. Már most csak az a kérdés,
vajjon Németországnak ép annyira érdekében áll-e
Angliának segítségére lenni, mint a mennyire
Angliának érdekében áll, elszigeteltségéről le-
mondani.

A „Journal des Débats“ vezércikkírója ex-
centrikus, veszedelmes személyiségnek mondja Cham-
berlain. Egy Boulanger ő, polgári ruhában, aki
hazája régi és nagy erejét valóságos szenvedélyvel
akarja tönkre tenni. (N. Fr. Pr.)

Zola-ügye.

Páris, május 14. Zola ellen tudvalevő-
leg rágalmazás miatt és kártérítés
végett pert indított az Esterházy-perben sze-
repelt három szakértő, mert Zola azt írta ró-
luk, hogy tudva hamis szakértői véleményt mon-
tak. Mindegyik szakértő egyenkint 10.000 frank kár-
térítést követelt. De mivel a rendőri fenytő híro-
ság előtt emeltek panaszt, Zola illetékességi kifogással
élt, azt mondván, hogy a szakértők közhivatalnok-
ok és ezért csak rendes sajtóbíróság ítélhet ez
ügyben. Ma a semmitörvényű L o w elnöklése mellett
Zola kifogását elvetette azzal az indoklással, hogy
a szakértők nem közhivatalnokok.

Forradalom Olaszországban.

Bécs, május 14. Milánóból távira-
tozzák a „N. W. T.“-nak a svájci határon
át: Tegnap elfogták Turinban a vasuti szövét-
kezet elnökét. Milanóban több vasutat elfog-
tak. Az elfogott szocialista képviselőről, N o f f r i o l o l,
a „Stampa“ azt írja, hogy nyomta-
tot felhívásokat találtak nála, amelyekkel az
általános strike-nak igyekezett hívókat tobo-
rozni. A betiltott „Popolo“ lapnak azt a kéré-
sét, hogy előleges cenzura mellett megjelen-
hessék, Bava tábornok a legerélyesebben
visszautasította.

Segítség az éhezőknek.

Lemberg, május 14. Több galicziai város
elhatározta, hogy saját üzemében kenyérsütőket
állít fel, hogy a kenyérrák miatt éhező sze-
gényebb nép számára olcsó kenyeret süttet-
hessen. A tartománygyűlés elhatározta, hogy
az ez évre kilátásba vett nyilvános munkákat
már most megkezdeti. (N. Fr. Pr.)

Nikita Angliában.

London, május 14. Nikita, Montenegró feje-
delme ma este ide érkezett. A Y o r k i h e r c z e g
fogadta. Nikita ma este már el is utazott Win-
d s o r b a az angol királynő meglátogatására. (N.
Fr. Pr.)

Unitáriusok üldözése.

Zimony, május 14. Maczedonia K u k u s
községében, ahol a bolgárok a minap a szerb
iskolát lerombolták, most az unitáriusokat ü-
ldözik. A bolgárok berontották az unitáriusok
templomába, többeket megsebesítettek és a
papot véresre verték.

Gladstone haldoklása.

London, május 14. Gladstone állapota ma este nagyon keveset javult, de azért az általános gyöngeség egyre tart és a beteg az agoniához közel van. (N. Fr. Pr.)

London, május 14. Gladstone állapota annyira rosszra fordult, hogy a legközelebbi napokra a katasztrófát várják.

London, május 14. A Gladstone haláláról külföldön elterjedt hír teljesen alaptalan. Sőt a ma kiadott orvosi jelentés szerint Gladstone ma erősebbnek érzi magát, mint tegnap.

Oszták minisztertanács.

Bécs, május 14. Azóta, hogy gróf Thun miniszterelnök Budapestről visszaérkezett, ma délután volt az első minisztertanács gróf Thun elnöklése alatt. A tanácskozás két óránál tovább tartott.

Antiszemita zavargások.

Lemberg, május 14. A „Grovopoljoke“ jelenti Tarnopolból, hogy ott már több nap óta antiszemita zavargások vannak, amelyek nagyon fenyegető természetűeknek látszanak. A zsidó lakosság, amely a jobbágyság megszüntetésének ötvenedik évfordulóján nagy excessusoktól fél, távirati uton sürgős segítséget kért a helytartóságtól.

A nőmanczipáció Oroszországban.

Szent-Pétervár, május 14. Egy ma érkezett törvény megadja az orvosnőknek az állami szolgálattal járó jogokat.

Vihar a tengeren.

Yokohama, május 14. E hónap 11-én az észak-keleti partvidéken iszonyú vihar dühöngött. Kétszáznál több halászbárkának 1500 emberrel nyoma veszett.

Földrengés Olaszországban.

Róma, május 14. A Stefani-ügyökségnek jelenti Cataniából: Ma az Aetna egész környékén földrengés volt érezhető. Santa-Mariában és Licodiában 200 ház összeomlott. Néhány templomot, melyeknek beomlásától tartanak, bezártak. Emberélet nem esett áldozatul. A lakosság körében óriási rettegést idézett elő a földrengés.

HIREK.**Lapunk mai száma 28 oldal.**

— Személyi hírek. Griesböli (Bozen mellett) érkezett jelentés szerint Stefánia özvegy trónörökösne leányával, Erzsébet főhercegnővel e hónap 28-án érkezik Laxenburgba, ahol ugyanaznap kezdődik míg a séjourn. A főhercegnő nem szándékozik ezen a nyáron nagyobb utazást tenni, vagy tengeri fürdőbe menni, hanem kizárólag a laxenburgi kastélyban fog nyaralni. Holnap vasárnap ünnepli Lajos Viktor főherceg 56-dik születése napját, mely alkalomból már ma számosan üdvözölték.

— A katonai nagygyakorlatok. Szegedi tudósítónk táviratozza: Az idén aligha tarthatják meg a nagygyakorlatokat, mert a délvideken erősen fellépett a takonykór, amely a lovak között százezrekre menő károkat okozhatna. A katonai körök ezt a körülményt komolyan fontolgatják és egyelőre az előkészületeket is felfüggesztették. A király buziási lakását a nagygyakorlatokra már berendezték.

— Ebéd a miniszterelnöknél. Báró Bánffy Dezso miniszterelnök és neje ma este fél nyolc órakor ebédet adtak, amelyre hivatalosak voltak: dr. Angeli Guidó, Berzeviczy Albert, Bolfras Arthur altábornagy főhadsegéd, Budisavljevics Szaniszló tengerészeti vezérbiztos, dr. Bulat Károly, gróf Buquoy Károly, gróf Chotek Imre, Flager Károly, Francisci Henrik, Horthy Miklós sorhajóhadnagy, Kaftara János, dr. Kaizl József osztály pénzügyminiszter, Kienmann Imre, aradvári Könyg Károly udvari tanácsos, Kristóffy József, Kussevics Svetozár, László Elemér sorhajóhadnagy, Luft Antal tengerészeti biztos, Lukács László pénzügyminiszter, Mardegani József, báró Nagy Géza udvari titkár, báró Oppenheimer Lajos, gróf Paar Ede lovassági tábornok főhadsegéd, örgróf Pallavicini Ede, Pichl Leonidas sorhajóhadnagy, Pogacsik József, Rakovszky Géza, Rosenberg Gyula, dr. Rutowski

Tádé, báró Spaun Hermann tengernagy tengerészeti főparancsnok, gróf Stürgkh Károly, gróf Teleki Sándor, gróf Trauttmansdorff Miksa, Urányi Imre, Wachtel József sorhajó-kapitány, Tschernigg János és gróf Zichy Ágost.

— Zichy Antal betegsége. Zichy Antal főrendiházi tagnak állapota szerfölött válságos. Kezelő orvosa, dr. Farkas László, már a múlt éjjel a katasztrófától tartott. A tegnapi napon és az éjjel is deliriumban volt, amelyből csak ma reggel hetedfél órakor ocsudott fel. Kilencz hét óta tartó betegsége ujabban tüdőgyuladással komplikálódott, s a tüdővízenyő tünetei is mutatkoznak rajta. Ez pedig rendesen halálos kimenetelű.

— Temetés. Balogh Etelt, a Népszínház fiatal tagját ma délután temették a Barcsay-utca 16. számú házából. Ott volt az egész Népszínház, Porzsolt Kálmán igazgató, csak a primadonának hiányzottak. A szertartást Tóthfalussy Béla, az erzsébetvárosi plébános végezte. A beszentelés után Porzsolt Kálmán szép beszédet mondott a koporsó mellett. Az egész közönség zokogott, amikor bucsút vett a Népszínház halottjától. Ezután a kórus gyászeneket zengett és a tengeri virággal borított koporsót kivitték a kőbányai temető felé.

— Gyermekek pusztulása. A kisjenői járásban fekvő Zarándon horzasztó pusztítást visz véghez a vörheny és a difteritisz. Hónapok óta grasszál a két járvány a községben és ez idő alatt 163 gyermek esett áldozatul a gyilkos betegségeknek. A járvány még folytonosan terjed és mert öt éven aluli gyermek már alig van a községben, sorra szedi a 10—13 éves gyermekeket is. Noha a hatóság mindent megtesz, hogy a horzasztó járvány szüntelen terjedését megakadályozza, ez mind ez ideig nem sikerült, mert a legjobb szándék és a legerélyesebb intézkedés is a lakosság közönyén hajótörést szenved. Növeli a bajt, hogy a parasztok csak akkor hívnak orvost, midőn már késő van. Hogy mily nagy pusztításokat visznek véghez évről-évre a járványok, arról szomorú tanúságot tesz az a körülmény, hogy Kis-Jenőn a sorozás alkalmával évről-évre kevesebbet, az utolsó sorozásnál 156 hadköteleessel kevesebbet tudtak előállítani és ezek közül olyanokat kellett besorozni, kik bizony nem nagyon ütöttek meg a mértéket.

— Tisza Kálmán és Löw ur. Jóizü dolgot ir debreczeni levelezőnk Tisza Kálmánról, aki pár nap óta a kálmánista Rómában tartózkodik, ahol részt vesz az egyházkerületi gyűlésen. Tisza Kálmán az „Arany bika“ szállóban lakik, ahol pár napig nagyon is hangos volt az élet: tudniillik a „vendéglősök, kávéosok, szállodások és pinczerek“ tartották az országos gyűlésüket. Tegnap délben, mikor vége lett az egyházkerületi gyűlésnek, Tisza Kálmán behúzódott az étterem egyik sarkába. Tele volt az étterem az ország minden részéből odasereglett hotelierekkel. Igen tekintélyes külsejű urak ezek, vastag aranyóra, láncszal, drága, gombos reczés inge. Bár nagy volt a hazafias bá, amely a közgazdasági viszonyok miatt a pinczerek kongresszusán uralkodott, mégis többnyire jegbe hűtött pezsgős palaczk mellett időztek. A kiszolgáló pinczér Tisza Kálmán asztalához ment és azt kérdezte:

— Mi tetszik?

— Egy pohár sört.

— Pilsent?

— Kőbányait.

A pinczér elszaladt és hamarosan hozta a sört. Tisza megkóstolta a sört, majd letette a szemüvegét és maga elé hámlt. Így ült félóráig, midőn egyszerre csak odarepül hozzá egy kivasalt úr és így szól:

— Neven Löw.

— Tisza.

— Uraságod a Tisza-szálló tulajdonosa Szegedről?

Tisza erre ismét föltette a szemüvegét és rá nézett Löw urra.

— Neve.

— Uraságod nincs is semmi összeköttetésben a Tisza-szállóval?

Az ősz generális tagadólag intett fejével.

— És nem is méltóztatik tudni, ki adhatna fölvilágosítást erről a szállodáról?

— Nem.

Löw urat észrevehetően nem elégitette ki a válasz, de mégis köszönt ilyformán:

— Különbén nagyon örülök a szerencsének.

Tisza intett a fehér fejével és kegyetlenül kétségben hagyta aziránt Löw urat, hogy vajjon ő is örül-e a szerencsének.

— Tízéves találkozás. Dr. Dukavits István főispáni titkár Sopronban, dr. László Kálmán hites ügyvéd Szombathelyen, Lechner Gusztáv Adolf magyar királyi államvasuti tisztviselő Pozsonyban, (Forgalmi főnökség). Dr. Weres Iván királyi törvényszéki jegyző Budapesten (Igazságügyminiszterium), felszólítják mindazokat, kik velük 1888. júniusban a soproni ágostai hitvallású evangélikus lyceumban értekezést tettek, hogy bármelyiküknél június 1-ig írásban bejelentsek, vajjon a június 28-iki tíz éves találkozásán résztvesznek-e.

— Karikás bácsi meghalt. Ki nem ismerte vajjon az öreg Karikás Miska bácsit, a Kispipa híres koresmárosát? Bizonyára alig van Budapesten olyan ember, aki vendéglőbe jár étkezni és legalább egyszer meg nem kóstolta volna Miska bácsi jóízű magyaros főztjét. Több mint 50 éve híres koresma a Kispipa, amelynek jó hírét már a negyvenes években megállapította az a kis, neves írókból és művészekből álló társaság, amely napról-napra vendége volt évente át a Kispipának. Ez a kis kör vonzotta eleinte a Miska bácsi vendégeit, később már jöttek maguktól is azok, akik a magyaros kosztot és jó italt kedvelik. Az öreg Karikás már régen nyugalomba vonult. Utoljára most tíz év előtt emlegették sűrűn a nevét, ekkor ünnepelte szakácskodásának ötven éves fordulóját ez az ő régi vendégeinek is ünnepe volt. Össze gyűltek a Kispipa szűk, füstös helyiségeiben s az öreg jubilánssal együtt elevenítették fel a múlt idők kedves és borús emlékeit. Azóta csak a piacra és a vásárcsarnokba járt ki az öreg, mert a vásárlást el nem engedte volna a viláért. Ez szórakozása volt az öregnek, más szórakozást nem is keresett, habár telt volna a ládafiából. Becsületlen szorgalmával jó módra tett szert, de azért hasztalan nógatták, hogy szebb, tágasabb helyiséget rendezzen be. Erről tudni sem akart.

— Már én innen csak egyszer költözöm ki — mondogatta — de a mostaninál még szűkebb helyiségbe!

— És úgy történt, amint mondogta. Ma nyolcvan éves korában elköltözött csakugyan még szűkebb helyiségbe, négy keskeny deszka közé.

Miska bácsi származása nem volt magyar, de teljesen magyarrá lett. Régebben Ringnek hívták, de már 1848-ban Karikás volt a neve. A szabadságharcban is részt vett és rabságot is szenvedett. Nagyra volt a szakácsművészetével és gyarkorta emlegette, hogy a Ringek ősi foglalkozása is a szakácskodás volt. Egyszer aztán néhai Komócsi József, aki a Kispipa törzsvendége volt, ki is derítette, hogy Polikrates gyűrűjét is Miska bácsi őse vette ki ama bizonyos hal gyomrából s akkor kapta a Ring nevet. Ezen aztán jól mulatoit az öreg Karikás is. A főztének olyan híre volt, hogy csak nemrégiben Ferenczy Ida udvarhölgy, a királyné társalkodónéja a Kispipa-ban rendelt ebéd a királyné számára. Az öreg a sört nem kedvelte. Nem magyarnak embernek való, mondogatta és sört nem is tartott sokáig, csak ujabban vendégeinek a kívánságára tartott palaczkosort készletben. Az öreg ritkán betegeskedett. Most is csak rövid ideig volt beteg. Májbaja volt és ez vitte a sirba.

— Az örült tette. Kosztán Péter kisjenői földmives gazda — mint levelezőnk írja — már régebbi idő óta csöndes örült, de eddig semmiféle bajt nem okozott. E napokban azonban kitört rajta az örültégi roham és ezen állapotában szörnyű dolgokat követett el. A minap elhalt egy 13 éves lánya, kinek temetése tegnap délelőttre ki volt tűzve. A gyásznap dr. Traleszku Gyula esperessel meg is jelent a mondott időben a halottas háznál, azonban bemenni nem tudtak, mert Kosztán kaszával utjokat állta és midőn aztán nagy nehezen sikerült a halottat kihozni a házból és elvinni, az örült ki-

ragadta az imádságos könyvet az esperes kezéből és a gyászmenet élére állva, furcsa magaviseletével és kiabálásával szörnyű módon megbotránkozta a gyászoló közönséget. Estefelé az anyósa eljött hozzá a leánya meglátogatására. Amint Kosztán anyósát, kit lánya meggyilkolásával vádolt, a szobában észrevette, fogta a kaszáját és üdözöbe vette a két asszonyt. A feleségét kétszer vágta meg a kaszával, mielőtt elmenekülhetett volna. A öreg asszony is futni kezdett, azonban az örült csakhamar utólérte, földre teperte és a nyakán, fején a testén tizenhat súlyos sebet ejtett. Sebeit az orvosok nyomban összevarrták, de a borzasztó módon összevagdalt áldozatot aligha sikerül életben tartani. A rémes tett után az örült kaszáját eldobta és vad futásnak eredt. A csendőrség elfogta.

— **Százezer forint jótékony célra.** Debreczenben, mint ottani levelezőnk írja, tegnap meghalt A r m ó s Bálint, a tiszántúli evangélikus református egyház tanácsbírája, volt ügyvéd, ki agglagény létere család nélkül volt és vagyona legnagyobb részét, legalább s z á z e z e r f o r i n t o t a debreczeni kollegiumra, a debreczeni egyházra, más kulturális célokra és szülőfaluja református egyházára testálta.

— **Megijedt a golyától.** Nem az első, nem is az utolsó eset. A statisztika ezt a bajt számot se tartja, pedig mindenféle ijedtség között ez a legveszedelmesebb ijedtség, mert rendszeren halálos betegséggel jár. A szegény kis G y ö n g e Erzsébet, aki még tizennégy éves se mult és Erzsébetfalván szolgált, szintén ebbe a betegségbe esett. Tudja a kánya, hogy hogy nem, csakohgy valahol a láthatár alján mozogni látott valamit. Juj, bizonyosan a golya. De hátha nem az? Nem, nem a golya. Valami más, valami kedvesebb kis madár. Amikor így tündött, a házhoz odavetődött egy öreg cigányasszony. Azt mondotta, hogy olyan meszilatója van, amely a legtávolabbi eső jövendőt is híven megmutatja. Ez a meszilató harminckét kártyába van takarva.

— **Tessék, aranyos kis hugom, bontsuk ki!** És a meszilató két golyát mutatott. Ott repült mind a kettő a látóhatáron egymás mögött, úgy, hogy az egyikről alig láthatták a másikat.

— **Pedig ez igaz, aranyos kis hugom. El-ne segítsen a teremtő, ha nem igaz!**

A kis leány elszápadt és nem felelt. Mikor pedig a vén cigányasszony elment, elővette a golyáit a revolvert és kétszer egymásután mellbe lőtte magát. Két golya, két golyó. Most benn fekszik szegényke a Rókus-kórházban.

— **Játékból halálos baleset.** A fegyverrel való könnyelmű játéknak ma reggel egy honvédbaka esett áldozatul Pozsonyban. A lövőgyakorlatokról hazatérve, egy katoná c s u p a játékból c z é l b a vette az olgálati fegyverével egyik bajtársát. A puskában szerencsétlenségre benne maradt valahogy egy golyó, mely nem ugyan a c z é l b a vett katonát, hanem a szomszédját terítette le. A szegény honvédet, kit S c h i l l i n g e r Jánosnak hívnak, beszállították a helyőrségi kórházba, ahol most a halállal vívódik.

— **Rablók kivégzése.** B e l g r á d b o l táviratozzák: Ma két hajdút lőttek itt agyon, akikre 24 gyilkosságot bizonyítottak a bíróság előtt. A kivégzést közel 6000 ember nézte végig. A lövések eldőrdülte után a nézőközönség óriási zajongás közepette a lelőtt hajdúknak esett, hogy a ruhájukat letépje róluk. A katonaság csak nagy nehezen tudta visszaszorítani a barbár népséget. Hétfőn ismét három hajdút fognak agyonlőni.

— **Öngyilkos czipész.** B a c h r a d y István nagyszombati születésű 33 éves czipészmeister sehogyan sem tudott boldogulni magyar-utca 44. szám alatt levő üzletével. Megrendelői voltak ugyan, de oly rosszul fizették, hogy napi kiadásait sem tudta a bevételből fedezni. Folyton tartó anyagi zavarán annyira elkeseredett, hogy elhatározta magát az öngyilkosságra. Ma reggel a kecskeméti-utca 2. szám alatt levő lakásán, miakatt családja aludt, halántékán lőtte magát. A szerencsétlen ember nyomban meghalt.

— **Beomlott kut.** Nagy szerencsétlenség történt ma délelőtt Ujpesten, a Kisfaludy-utca 15. számú házban. P i c h l e r Győző kutmester felügyelete alatt pár nappal ezelőtt kutat kezdtek

építeni. Ma reggel a napszámok folytatták a munkát, és már mintegy négy öl mélyen dolgoztak. Tíz óra felé csupán csak S c h l e j a Flórián 42 éves napszám volt a mély üregben, mely egyszerre váratlanul beomlott és eltemette a szerencsétlen embert. A rendőrség megállapította, hogy a szerencsétlenségért Pichler a felelős, aki elmulasztotta a gödröt kidűzölni. Nyomban hozzáláttak a lent levő napszámok kimentéséhez, de csak holttestét emelheték ki a földtömeg alól. A rendőrség a vizsgálatot folytatja, a szerencsétlen ember holttestét pedig a boncoló intézetbe szállította.

— **A nazarénusok ellen.** N a g y - B e c s k e r e k r ő i táviratozzák: K a d i e s Vászamokrini szerb plébános sürgős kérvényt intézett W l a s s i e s miniszterhez, amelyben előadja, hogy a községben a 90 családból álló nazarénusok a legfűfingosabban kijátszák a törvényt. Ők ugyanis azzal állva elő, hogy felekezeti nélküliek, nem akarnak eleget tenni abbéli kötelességüknek, hogy a más vallásra álléptek tartoznak volt felekezetiük egyházi terheit tovább is viselni. E felekezeti nélküli nazarénusok mindazonáltal nazarénus imaházba járnak, esküt a bíróság előtt nem tesznek, a katonák fegyvert nem akarnak fogni és más felekezetibelieket kigunyolnak, miáltal a pörnépre rossz hatást gyakorolnak. Mindezekért arra kéri a plébános a minisztert, hogy vagy törölje a nazarénusokat a felekezetek sorából, vagy hatóságilag zárassa be az imaházait.

— **Szerencsétlenség a Tiszán.** M o h o l háceki községből írja levelezőnk: A minap két bánáti révész rozoga ladikon akart a Tiszán átkelni. El is jutottak nagynehzen már körülbelül a folyó közepére, midőn egyszerre óriási vihar keletkezett, a ladik felborult és a révészek a vízbe zuhantak. A szerencsétlen emberek egy darabig vergődtek a vízben, de a felkorbácsolt hullámokkal megbirkózni nem tudtak és mert jajveszékli kiáltásaikra segély nem érkezett, néhány percznyi kínlás után elmerültek és sírjukat lelték a háborgó Tiszában. A vihar lecsöndesülte után a községbeli halászoknak sikerült az egyik holttestet kifogni. Tegnap a moholi halászok Ó-Becse mellett egy oszlásnak induló férfi holttestet fogtak ki a Tiszából és ebben a szerencsétlenül járt második révészt ismerék fel.

— **Ó-Budavár megnyitása.** Ma volt az általakult Ó-Budavárnak a vernissage-ja, jobbára meghívott közönség előtt. Így is, daczára az esős időnek, összejött vagy kétezer ember, akik egyik meglepésből a másikba estek, annyira megváltozott Ó-Budavára. A Corvintéri óriási színpad szenzációs variété előadásaival, a gyermekjátékszótér az ó mindenféle szórakozásával, az utcai énekestársaságok, a kitűnően berendezett kávéházak és vendéglők és a számtalan praktikus újítás, amely mind arra szolgál, hogy a közönség minél jobban érezze magát Ó-Budavárában, általános elismerésre és méltánylásra találtak. Úgy véljük, hogy az ideai Ó-Budavára a legkedvesebb találkozóhelye lesz a főváros lakosságának, különösen pedig azoknak, akik a nyári estéket jó levegőn és kellemes szórakozások között akarják eltölteni.

— **Közfogó.** Binóci Balázsovich Sándor gyógyszerár-tulajdonos, eljegyezte madunici Mihálik Iza kisasszonyt, néhai madunici Mihálik János miniszteri tanácsos, pestmegyei földbírtokosnak s özvegyének: született Mooró Angélna urhölgynek leányát Dunakeszen.

— **Egy család szerencsétlensége.** Súlyos csapást mért a sors Z w e r e n z János náni lakos családjára. Egy és ugyanazon délután három szerencsétlenség érte. E hónap 12-én délután kiment Zwerenz János két szomszédjával a rétre sást aratni. Előzőleg kissé pálinkáztak. Amint jávában vágják a sást, Zwerenz és szomszédja, Werner István egymás közvetlen közelébe jutottak és ekkor Werner beretváességu sarlója véletlenül elsiklott és úgy behatolt Zwerenz jobb kezébe, hogy ennek keze fejét majdnem teljesen elvágta. Szerencsére volt annyi lélekjelenléte megijedt társainak, hogy a sebet hamar bekötötték és így a vér elfolyását meggátolták, mert különben utközben hazáig még elvészett volna. Alig hozták

haza a családfőt, még jóformán fel sem ocsudtak az első ijedtségből, nagy sirással hozzák haza lányát kocsin, elaléltan. Zwerenz Róza még rosszabbul járt mint atyja. Ez elment a falu végén lakó ismerőséhez, Riedl Józsefnél; Riedlné épen befűtött a kemenczébe a kenyérsütéshez. Beszélgetés közben valamin összeszólkáltak; engedni egyik se akart, így aztán szó szót követett, míg végre Riedlné annyira fel-dühödött, hogy felkapta a mellette álló vasvillát és azt Zwerenz Rózának a hasába szurta. Este pedig újabb szerencsétlenség érte a család egy másik lánytagját, Klárát. Ez meg oly szerencsétlenül ugrott le egy vágató kocsirol, hogy ennek kerekei közé került, melyek kezeit és lábait erősen összezúzták.

— **Munkásgyűlések.** Holnap, vasárnap, két munkásgyűlés lesz. Es pedig délután fél 4 órakor Ujpesten, a gyár-utca 41. számú vendéglőben, ahol a famunkások gyűlnek össze. A husvétkor tartott famunkás-kongresszussal foglalkoznak és tárgyalják az újpesti iparistület betegsegélyző pénztárának ügyét. — A másik gyűlést a kádársegédek tartják a Baross-utca 79. számú kocsimában 4 órakor, a következő napirenddel: 1. A famunkás-kongresszus kiküldötteinak jelentése. 2. A helyzet általában. 3. A famunkás lap c z é l j a és használata. — A lakatos legények holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor gyűlést akartak tartani, de R u d n a y Béla főkapitány a bejelentést nem vette tudomásul. A lakatos legények a kertész-utca 32. számú vendéglőben akartak gyűlésezni ezzel a napirenddel: „Ipartestületi munkaközvetítés”. Minthogy a felhívásból kiténik, hogy a gyűlésnek egyenes c z é l j a a hatóság ellen való nyilvános izgatás, a főkapitány a gyűlést „közrendészeti érdekek megóvása” miatt nem engedélyezte, illetőleg a bejelentést nem vette tudomásul.

— **Gyilkos ujságlró.** Hosszu ideje nem történt már semmi nevezetes esemény a Páris mellett fekvő A s n i é r e s b e n. Tegnapelőtt azonban véres esemény történt. Jean M o i r e t tejkereskedő Levallois-Peretbe igyekeztében este 11 órakor be-tért egy kis csapszékbe és leült C h a b e r t n e k, a plakátragasztónak asztalához. Chabert ugyan erősen be volt már állítva, Moiret mégis beszédbe elegedett vele és csakhamar belemelegedtek külön-féle dolgokról szóló eszmecserebe. Nyugodtan, csön-desen beszélgettek mindaddig, míg át nem tértek a politizálásra. Természetesen a választásokról beszéltek, amik egész Franciaországot lázban tartották az elmúlt napokban.

— **Már én azt mondom, szólt a plakátragasztó, aki nem szocialista az mind gazember!**

— **Én meg azt mondom, felelt a hivatasánál fogva higgadt tejkereskedő, hogy épen megfordítva áll a dolog!**

— **Micsoda? Hogy a szocialisták, akik a népet fölemelik a porból és kiszabadítják a szolgaságból mint Ábrahám a zsidókat...**

— **Nem Ábrahám, Mózes volt az! Jegyezte meg gunyosan Moiret.**

Chabert erre nem szólt semmit, hanem rávetette magát Moiretra, átnyalábolta és kilökte az utcára. Az utcán aztán agyba-fejbe verte, rugdalta az eséstől is súlyosan megsérült tejkereskedőt. A kocsimából kitudult vendégek nagy gyönyörűséggel nézték az egyenlőten harczt, amelyből aligha került volna ki Moiret elevenen, ha R a y m o n d, a „Siécle” egy munkatársa arramenet észre nem veszi a viaskodást és közbe nem lép Moiret kiszabadítására. A plakátragasztó, aki annyira belejött már az ütésbe, hogy egészen elfelejtkezett mindenről, iszonyu dühbe jött, mikor az ujságlró kiszabadította kezei közül áldozatát.

— **Mit akarsz itt? — ordított magánkívül Chabert. Takarodj innét, mert téged is megöllek! Moiret gaz ember, gyere csak ide!**

A tejkereskedő már régen eszméletlenül feküdt a kövön. Chabert újra rá akart támadni, de Raymond eltakarta. Erre a plakátragasztó Raymond-nak rontott, aki azonban előrántotta revolverét.

— **Agyonlőlek, ha nekem jössz! — kiáltott Chabertre.**

— **Mit nekem a te pisztolyod! Elbánok én azért veled!**

Chabert újra támadott, Raymond pedig lőtt. A plakátragasztó, mintha semmi sem történt volna, tovább dühöngött, minthogy azonban Moiret-t idő-

közben biztos helyre vitték, az újságíró otthagya és hazament Párisba. Chabert, mikor látta, hogy magára maradt, elment a közeli sétaterre és leült egy padra. Egyszerre óriási fájdalom terjedt el egész testében. Levette a ruháit és egy pillanat alatt egészen elöntötte a vér, mely vastag sugárban ömlött ki befőle. Gyöngye lévén már a nagy vérvesztéségtől, nem tudott segítségért kiáltani és rövid idő alatt elvérzett. Reggel fél négy tájban találták meg a padon. Nem telt bele sok idő, ott tört meg az egész falu. Raymond megrémült, mikor meghallotta, hogy tudtán kívül gyilkosságot követett el és sietett Cocheforthoz, a rendőrfőnökhöz, hogy elmondja neki az esetet. A vizsgálóbíró jegyzőkönyvet vett fel Raymond vallomásáról, akit szabadlábon hagynak, ha elég mentőtanuja lesz, aki igazolja, hogy önvédelemből lőtt Chabertre.

— A titokzatos ember. Arad városában az emberek rejtelmes dologról beszélnek, melynek története, mint azt egy aradi lap írja, a következő: Két varróleány: Miskét Teréz és Hizek Margit tegnap délelőtt a csálai erdőben szedték a gombát meg a vadvirágot. Szedegetés közben egy nagy, odvas fához mentek; az oldala taplóval volt benőve és az egyik lány a napernyője végével piszkálgatni kezdte a taplót. Egyszerre a fa odvából egy bozontos, szőke paraszfej tűnt elő. A leányok majd holtra váltak az ijedségtől. Sikoltozva, jajveszékelve futni kezdtek és elhívták az erdő csőszét a fához. A csősz beküldte az odu rejtelmes lakójához:

— Ki van benn?

Semmi válasz.

— Jöjjön ki, vagy baj lesz!

Az odulakó nem akart kijönni, amire a csősz szalmát dugott az odu szájába és meggyújtotta. A füst aztán kicsalta a rejtelmes embert. Oláh parasztleány volt; a csősz megkötözte és a csőszházba vitte. Hogy kicsoda és mit akart az oduban, arra nem adott semmi felvilágosítást. Így beszélnek a hazajött varróleányok, akik még akkor is betegek voltak a nagy ijedelemtől. A hatóságok még nem érkezett semmi jelentés, de azért nincs ok, amiért a lányok előadását mesének lehetne hinn. Sokan az odulakót összefüggésbe hozzák egy holttesttel, amelyet nemrég találtak a csálai erdőnek körülbelül ugyanazon helyén. A holttest vízbe fullt emberé volt, de nincs kizárva, hogy előbb megfojtották és úgy dobták be a vízbe. Azt hiszik, hogy ez az ember a gyilkos. Az is lehet, hogy egy rejtőzködő rabló, aminő gyakran fordul meg a nagy csálai erdőben.

— Elfogatás a vízben. Érdekes elfogatásról beszélnek most Párisban. Bequeriet, egy 24 éves fodrászt, tetten érték, amidőn kisebbszertű lopást készült egy ékszerüzletben elkövetni. Bone rendőrtisztviselő azonnal letartóztatta és a Quai des Orfèvres mentén kísérte be a tolvajt, aki minden ellenkezés nélkül követte őt. Midőn azonban az Arcole-hidra érték, mellette lökte kísérőjét és villámgyorsan a vízbe ugrott. A nem kevésbé merész tisztviselő azonnal utána ugrott és most vad hajszá kezdődött a vízben. Bequerie kitűnő úszónak bizonyult, de szent Hermandad képviselője mégis felülmúlt, úgy, hogy csakhamar sikerült őt elérnie. Egynásba fogódzva küzdöttek sokáig, míg mindketten erejüket vesztve, már-már elmerültek, midőn a végső pillanatban néhány hajós sietett segítségükre és a partra huzta a tolvajt és a rendőrtisztviselőt.

— Porujárt tolvaj. Kohn Mór pékmester nyár-utca 11. szám alatti üzletében háziszolgáinak alkalmazta Vörös Lajost. Kohn a napokban valami mulasztás miatt Vöröst elbocsátotta szolgálatából, aki azért elhatározta, hogy a boltot kifosztja. Tegnap, mikor a ház elcsendesült, hatalmas fejszévével felfeszítette az ajtót és behatolt. A pénzes fiókot feltörve abból 222 forint készpénzt ellopot. A zajra azonban felébredt a szomszédban alvó Kohn Miksa, a tulajdonos fia, aki egy hatalmas doronggal rontott az üzletbe s a tolvajt úgy összevissza-verte, hogy eszméletlenül, több sebből vérezve került a Rókus-kórházba.

— Vilmos gázcsillárakat ajánla Csillárgyár részvénytársaság Budapest, VII., Ilka-utca. (Közlökés Zuglói közúti vasúttal.)

— Elektromasszage dr. Kajdacs Józsefnél, Budapest, V., Váci-körút 3. szám, I. emelet.

— Díjmentes tagfőlvétel. Az alkotmány 50 éves jubileuma alkalmából a Zion-egylet VII., Erzsébet-körút 36. sz. a. irodájában naponta a hivatalos órák alatt 8—10 óráig 3—6 megcsak rövid ideig a szokásos főlvételi díjak nélkül vesz föl tagokat. Telefon sz. 59—4.

— Szépség-hibák: szepülő, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, fagyos végtagok, hajkorpa, hajhullás stb. ellen különféle szerek vannak forgalomban. Dr. Kéresz Benő fővárosi szakorvos feltűnő eredményvel gyógyítja mindezeket a bajokat. Lakása Budapesten, Kerepesti-út 63. szám.

— Linhart Vilmos festő műintézetét ajánljuk színházi díszletek, czimerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére. Budapest, VIII., Hunyady-utca 27. Telefon.

— Polgár Sándor egyet. gyakorlott kötszerész, Budapest, Erzsébet-körút 50, ajánlja dúsan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvosi, sebészeti és betegápolási tárgyakkal.

— Zoltán Béla hiruves gyógyszerész, Budapest, V., Nagykörút-utca és Széchenyi-tér sarkán kapható: a párisi dr. Briton-féle Injeccio Orientalis, mely meglepő gyógyhatásánál fogva használatban a legkitűnőbbnek bizonyult.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* A művészek és az előleg. A közoktatásügyi miniszter százezer forintot biztosított azoknak a magyar művészeknek, akik az 1900-iki párisi kiállításon műveikkel részt vesznek. A művészek azonban kész-kiadásaik fedezésére előre szeretnék kivenni ez összeg nagy részét. A miniszter hajlandó ebbe is beleemenni, de ki akarja kötni, hogy a jury tagjai vállaljanak felelősséget az előre kiosztandó összegekért. Emiatt nagyban folyik az alkudozás a miniszter és művészek közt, akik ez ügyben B a s c h Gyula elnöklése alatt ma is értekezletet tartottak. Egy könyvatos lap azzal fenyeget, hogy ha a miniszter ragaszkodik elhatározásához, festőink és szobrászaink nem vesznek részt a párisi világiállításon és csupán régebb alkotások fogják ott képviselni a magyar művészetet.

* Vigszínház. C. B e r n a r d i, az olasz jellemalkotó, aki egymaga játszik végig több szerepből álló egyfelvonásos darabokat, május 18-án, szardán lép fel először a Vigszínházban. Ugyanezen az estén Z i e g l e r Klárának az „Anyós” című egyfelvonásos vigjátékát adják először. — A két Tempest kapitány, John P o o l e kétfelvonásos angol vigjátékának bemutatója pénteken, május 22-én lesz. — A Vigszínház önszervező egylete javára e hónap 17-én jótékony előadást rendeznek. Az előadás programja a következő:

1. Szavaltat L. Fáy Szerenától. 2. Ének Lindh Marcellától. 3. „Cadillac káromkodásai”, vigjáték egy felvonásban, Pierre Beriontól. 4. „Lili-kerítő” (paródia), Nikó Linától. 5. Balada S e r l y „Alhambra rózsája”-ból, éneklő H e g e d ű s Gyula. 6. Ének, Lindh Marcellától. 6. A „Nászuton”, bohózat egy felvonásban, L a b i c h e-től (először).

* A „Talmi herczegnő” jubileuma. K o n t i József népszerű operetteje a jövő héten éri meg huszonötödik előadását. Ez alkalommal lép föl B l a h a Lujza szabadságideje előtt operette-szerepben utóljára.

* Szeszonyítás az arénában. A városligeti szinkörben holnap, vasárnap kezdődnek meg a rendező előadások. Délután 3 órakor Rákosi Jenő népdramája, a „Magdolna” kerül színre és este 7 órakor „A varrónő” című énekes bohózatnak lesz a bemutatón előadása. Ezt a bohózatot, mely német színpadokon nagy sikereket ért el, Kövesi Albert fordította le.

* Dunántúli dalosszövetség. A „Dunántúli Dalosszövetség”, mely a nyáron Komáromban tartja negyedik dalosünnepélyét, most alakította meg az ünnepély rendezésére hivatott komáromi választmányt. Így remény van arra, hogy a szombathelyi, győri és soproni dalosünnepélyek mellé méltó módon fog sorakozni a komáromi is. A választmány tagjai: Sárközy Aurél főispán, elnök, Konkoly-Thege Béla alelnök, Hitrich József titkár, Anyos Lajos pénztárnok, továbbá Antal Gábor dunántúli református püspök, Kossár Dezso királyi ügyész, Molecz Tivadarnagy, Pathó Flóris, Pulay Géza törvényszéki elnök, Tátray József polgármester, Tuba János országgyűlési képviselő és Vértési Leander tanár.

* Hírek a Magyar Színházról. Az „Északarkhi Utazás”, F e l d Mátyas bohózata 27-én kerül bemutatásra. — A magyar iskola-egyesület javára május 23-án az „Aranylakodalom” kerül színre, a főszerepekben érdekes vendégekkel. — Loie Fuller a jövő héten folytatja vendégjátékát. Kedden, 17-én, az „Utazás egy apa körül” harmadik és negyedik felvonása közt lép föl, szardán, 18-án pedig „A gésák” operette-ben.

Eduárd pöre.

— Bohózat 3 felvonásban. Írták Feydeau és Desvallières. Bemutatója a Magyar színházban 1898 május 14-én.

Az „Eduárd pöre” egyik szerzője, Feydeau ma a francia irodalomban a legerősebb bohózatírói tehetség. B i s s o n leleményesebb, F e r r i e r szatirikusabb, G a n d i l l o t — főként régebbi darabjaiban — finomabb, mint Feydeau, de a par excellence bohózati helyzetnek közlők egyik sem oly nagy mértékben ura, mint az „Eduárd pöre” társszerzője.

A darab, amelyet ma este láttunk, az említett genreban van megkomponálva, és valóban fényesen. Eredetiek a helyzetei, mesteri a szerkezete. Aki nemcsak a néző kíváncsiságával megy be a színházba, de érdeklődik egy keveset az iránt is, hogy egy francia szerző mily ördögös mechanizmussal dolgozik, az figyelje meg az „Eduárd pöre”-t.

Ime csak a vázlata. Lambert Eduárd, egy fiatal orvos, együtt töltött egy vidám estét Charangon nevű barátjának nejével, Gabrielle-lel. A találkozó egy vendéglő különszobájában történt. Egyszerre csak benyitott a separábeba egy rendőr, aki hivatalos kiküldetésben járt, de tévedett, mert más valakit keresett ott, nem Eduárd urat és nem is Gabrielle asszonyt. A hivatalos hatalom illetéktelen betoladása Gabriellel annyira felbőszíté, hogy a rendőrt arcul ütötte.

A megsértett hivatalos közeg nem hagyta annyiban a dolgot, hanem fölírta a turbekoló pár neveit és mind a kettőt feljelentette. Így keletkezett Eduárd pöre.

Lambert Eduárdot és Gabrielle megidézik Párisba a bírósághoz. Gabrielle különben férjével együtt a vidéken lakik. Most véletlenül Charangon, a férj, is Párisban van, mert utána ment egy czirkuszhoz. A feleségnek azt füllentette, hogy dolga van Párisban az igazságügyi palotában.

Eduárd Párisban találkozik Charangon-nal és elmondja neki, milyen kellemetlen ügye van. Hogy egy nő, akivel együtt vacsorázott, arcul ütött egy hivatalos közegét. Charangon persze nem sejtí, hogy a feleségéről van szó, és ügyvéd lévén a bíróság előtt elvállalja az ismeretlen hölgy védelmét! Eduárdnak szívesen megteszi ezt a baráti szolgálót és ezenfelül a felesége előtt is igazolva van, hogy voltaképp miért jött Párisba...

Ebben a helyzetben a komikumnak oly ellenállhatatlan ereje rejlik, hogy párját keresnünk kell a bohózati litteraturában.

De menjünk tovább. Az arcul ütött rendőr véletlenül beteg és helyette testvére, egy Capanot nevű ember próbálja érdekeit képviselni. Mielőtt a pör végtárgyalásra kerül, Eduárd és Gabrielle megkísérlik ezzel a Capanot-val a békés kiegyezést. Az alkudozás hevében azonban Gabrielle asszony ismét nem tudja magát türtőztetni és Capanot-t pofon lüti, ép úgy, mint annak idején testvérét, a rendőrt.

A végtárgyalás napja elérkezik. Gabrielle, mint mondtuk, maga Charangon védi (ő nem ismeri védenését, csakis a tényállásról értesült), míg a panaszos fél helyett testvére, Capanot, jelenik meg. A bíróság természetesen csak az inkriminált pofonról tud, és nem arról a másiktól is, amelyet Capanot kapott. Ennélfogva Capanot, amikor azt kérdik tőle, hogy a folpanaszolt pofon hol, mikor és milyen körülmények között csattant el, sohasem tudja, hogy a bíróság voltaképp melyik pofonra czéloz s így nagyon zavarosan felel. Ami a vádolt malmára hajtja a vizet.

Hozzájárul ehhez Charangon nagyhatalmú védbeszéde, (amely a darab c l o u -ja). „Az ügy, tisztelt bíróság, amelyet önök előtt védek, igen rokonszenves!” Így kezdi beszédét. Azután ecseteli annak a szegény nőnek a helyzetét, akinek férje nyilván egy könnyelmű, léha, sammirekelő ember és aki ennél fogva kénytelen a férjnek egy szimpatikus fiatal barátjával vacsorázni!

Charangon nem tudja, hogy önmagát szidta össze és hogy védelmére kelt a saját feleségének. Mikor a plaidoyert befejezi, az egész hallgatóság tapsol, a bíróság pedig részint mert Capanot a pofonra nézve folytonos ellentmondásokba kaveredik, részint Charangon védbeszédének hatása alatt Gabriellel fölmentí...

Lehet-e ilyen bohóságon másként, mint fölésegesen mulatni?

Eduárdot Balla Kálmán játszotta sok kedvességgel és eleganciával. A darabot is ő fordította nagyon ügyesen. Igen jók voltak Szilágyi (Charangon), Mátray (Capanot) és Borossis. Gyöngébb kezekbe jutottak a nőszerepek. Hettyei Aranka adja a czirkuszholgyet, finomság és grácia nélkül azonban a jól szabott ruhák igen keveset érnek. Somló Emma (Gabrielle) magyornagyságu tehetségét is erősen tulbecsülték a jóslatok. Akinek némi színházi gyakorlata van, ismeri az ilyen tippek reális értékét. m. g.

FŐVÁROS.

(A telefon-háló a föld alatt.) Az állami telefon-hálót nemsokára a föld alatt helyezik el. Először a belváros és Lipótváros kerül sorra, ahol a telefon-háló a legsűrűbb. A kábeleket vastag beton-takaróba foglalva fektetni a járda alá s minden száz méter távolságban egy-egy kezelő akna lesz. Az elosztó vezeték a házak külsejére jön, úgy, mint a villamhárító. A közmunkatanács a napokban foglalkozott a tervekkel s nagy örömmel fogadta azokat. Május 18-án lesz a közigazgatási bejárás és a tanács azt adta utasításként kiküldöttének, hogy az utcái csatornák szelvényének szükítését akadályozzák meg.

(A gyorshajtás ellen.) A tavaszi idő és főleg a löverseny-évad beállta óta egyre élénkebb a kocsiközlekedés a főváros utcáin. A főkapitány tehát megújította a gyorshajtásra vonatkozó tiltó rendeletét. Ehez képest figyelmezteti úgy a kocsitulajdonosokat, mint a kocsisokat, hogy a gyorshajtástól óvakodjanak s különösen az utcák keresztelésénél menjenek lassu ügétésben, s rendőrököt pedig utasítja, hogy szigorúan járjanak el azokkal szemben, akiket a gyorshajtáson rajtakapnak.

Pályaudvarok a föld alatt.

Érdekes terv foglalkoztatja most a főváros intéző köreit: a két személypályaudvarnak a főváros belsejébe való centralizálása.

A keleti és a nyugati pályaudvar régóta akadályozzák a főváros terjeszkedését. A két pályaudvart összekötő vasúti vágány, mint valami ledönthetetlen aczélkordon állja útját minden építkezésnek, mert ami azon kívül épül, mintha nem is tartoznék a fővárosához. A kormány is, a főváros is régóta tervezik a két pályaudvar alkalmasabb ponton való elhelyezését, centralizálását. Volt már szó arról is, hogy a keleti pályaudvart megszüntetik és az egész személyforgalmat a nyugatiba terelik, de e kérdés máig sincs megoldva. S ha az utóbb említett módot fogadják el, az Újpest irányában való fejlődés akadályait továbbra is fentartanak.

A most felmerült új terv szerint mind a két pályaudvart megszüntethetnék s az óriási, együttvéve majd ötven milliót reprezentáló két telket parcellázva értékesíthetnék. Egyszerre új városrész keletkezne mind a két ponton s a telek értéke fődözné az egész újjalakítást.

Az összes személyforgalomnak a külső lebonyolítására két pályaudvar szolgálna: az egyik az északi, a rákosi rendező-pályaudvar helyén, a másik a déli, a kőbányai sortés szállítások mögött állana. Itt a beérkező vonatok többszállítását villamos erő venné át, amely az Üllői-úton, a Múzeum-körúton, a Károly- és Váci-körúton, továbbá a Váci-úton a föld alatt épített sínpárokra haladna végig. A másik pályaudvaron ismét gézerő venné át a vonatot s azok, akik csak átutazóban vannak, föl volnának mentve az átszállás hajlódásai alól.

A vonat a főváros alatt három helyen állna meg s ez a legérdekesebb része az egész tervezetésnek: az üllői-úti kaszárnya előtt, vagy a Kálvin-téren, a Deák-terén és a mostani nyugati pályaudvarnál. Egy-egy földalatti nagy vasúti állomás volna ez mind a három. A pályaudvarok fölött egy-egy óriási áll. vagy városi vendégfogadó állna az utasok rendelkezésére, sokkal olcsóbb, mint a magán-szállodák és praktikusabbak is, mert a fürdő vagy komfortábil helyett csak egy háló kellene az utasnak ülnie és néhány pillanat alatt ott volna a szobája előtt. Mindegyik pályaudvar rendező jegypénztárral rendelkezne s akármelyiknél felszállhatna

az ember a brassói, bécsi vagy bármely vonatra. Az érkezéshez is direkt jegyeket adnak: valaki felszáll Szegeden Budapest-Kalvintérre szóló jeggyel s átszállás nélkül utazhatik a pályaudvar fölött megváltott lakásáig.

A két sínpár, amelyből a földalatti vasút állana, teljesen elegendő a mostani személyforgalom lebonyolítására, sőt az érkező és induló vonatok száma, amely most összesen 83—83, még emelkedhetnek is. A vasút közúti forgalmat természetesen nem közvetítené s kizárólag a távolsági és a viczinális forgalom rendelkezésére állana.

A főváros örömmel fogadná, ha a pályaudvar-kérdés így oldódhatna meg. De az egész dolog a kormányt illeti s Zieleniczky Szilárd műegyetemi tanár, a vasutépítéstan előadója, aki az eszmét megpendítette, csak a napokban terjesztette föl tervét a miniszter elé egy emlékirat alakjában.

VIDÉK.

* (Nagyszombat és a kegyuraság.) Pozsony vármegye törvényhatósági bizottsága ma Klempa E. alispán elnöklése alatt tartott közgyűlésében egy felfolyamodás következtében hosszú és igen ingerült vita után kimondta, hogy a nagyszombati kegyuri jogok Nagyszombat város közönségét illetik, nem pedig az ott ujabbán megalakult római katolikus autonóm hitközséget, melynek javára az illetékes első fórum döntött. A sokáig húzódó s rendkívül sok torzalkodást okozó ügyben azonban az utolsó szót majd csak a belügyminiszter fogja kimondani, akihez mint végső fórumhoz most az egész dolog kerül. Az érdekes döntést az egész vármegye türelmetlen kíváncsisággal várja.

* (Egyházkerületi közgyűlések.) A tiszántúli evangélikus református egyházkerület — mint Debreczenből jelentik — ma folytatta közgyűlését. Az Andaházy-Szilágyi-intézet szervezeti szabályzatát Csiky Lajos helyettes gondnok tervezete szerint megállapították. Elhatározták, hogy a tanítóképzőben új orgonát állítanak fel és a költségeket a társadalom útján szerzik be. Élénkebb vitát csupán a gimnáziumi internátus ügye keltett. A gazdasági tanács a Szilágyi-intézet tervezetével kívánta összekapcsolni, de Zsigmond Sándor és Thaly Kálmán ellenzése után a közgyűlés külön intézkedést rendelt el és így az internátus tervezetét az őszi közgyűlésen terjesztik elő. A közgyűlés ezzel véget ért.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A monori hitvesgyilkosság. Berkes József bűnperében ma hirdette ki a pestvidéki törvényszék az ítéletet, mely következőleg hangzik: „A pestvidéki királyi törvényszék Berkes Józsefet a büntető-törvénykönyv 278-ik szakaszába ütköző gyilkosság büntetésének vádjára és következményeinek terhe alól fölmenti, és elrendeli azonnali szabadlábra helyezését.” A fölmentő ítélet okfejtése kiemeli, hogy noha az öngyilkosság esete nincs kizárva, a bizonyító eljárás adataiból nem lehet kétségtelenül megállapítani, hogy a gyilkosságot Berkes József követte el.

Berkes egykedvűen hallgatta végig az ítéletet.

Az elnök: Megértette az ítéletet?

Berkes: Igen.

Az elnök: Megnyugszik?

Berkes: Igenis, köszönettel megnyugszom.

A közzéadó: Én pedig fölébhezést jelentek be.

— Kasits Péter ügye. Közöltük annak idején, hogy Kasits Péter nyugalmazott miniszteri tanácsos hivatali visszaélése miatt följelentette az ügyében eljáró feyelmi bizottság elnökét és összes tagjait. A törvényszék és a királyi tábla a följelentést, mint bűnvádi eljárásra alkalmatlant, félretette. A királyi kuria e napokban a következő okfejtéssel hagyta helyben az alsóbb bíróságok határozatát:

„A följelentéseknek és mellékleteiknek adataiból kiderül, hogy Kasits Péter panaszoló ellen tényleges államszolgálatba való behívása után a magyar királyi miniszterelnökségnek a minisztertanács által delegált feyelmi bizottsága előtt indított feyelmi eljárás. Ennélfogva sem az, hogy ellene feyelmi eljárás indítható volt, sem az, hogy

az eljáró feyelmi bizottság irányában hatáskörrel bírt, kétségbe nem vonható. Maga a közigazgatási feyelmi hatóság eljárása pedig a bíróságok részéről felül nem vizsgálható.”

— A becsapott kincstár. A királyi ügyészség Bozóky Károly volt számellenőr bűnperében ma terjesztette indítványát a törvényszék elé. Közkirathamisítás büntette miatt kérte a bűnvádi vizsgálat elrendelését, azzal a hozzáadással, hogy Bozókyt továbbra is fogva tartassák. A törvényszék dr. Puscariu Gyula bírót bízta meg a vizsgálat vezetésével.

— Zsarolás nyílt levelekkel. A törvényszék ma zsarolás vétsége miatt Lengyel Lőrincné szegedi butorkereskedőt egyhónapi, — könyvelőjét, Kormos Józsefet pedig nyolcz napi fogházra ítélte, mert egyik adósukhoz, Markovics Gyula vasúti tisztviselőhöz nyílt levelezőlapokat küldtek, amelyekben fenyegetések kíséretében követelték pénzüket. Az elítéltek fölébhezést jelentek be.

— Az erzsébetfalvi rablógyilkosság. A pestvidéki törvényszék gyilkosság büntette miatt helyezte vád alá Dobos Ferenczet, Varga Györgynét és Vella Menyhértet, akik a vád szerint közös egyetértéssel meggyilkolták és kirabolták az öreg Adelmann-házaspárt. Ma délben hirdették ki előttük a vád alá helyező határozatot, s az ellen mind a hárman fölébhezést jelentettek be.

— Brunkaláné ügye. A vádhatóság tudvalevőleg fölébhezett a törvényszék ama határozata ellen, amelylyel a büntetés végrehajtását elhalasztotta. Az iratokat már fölterjesztették a királyi táblához, noha a védők a perújítást elutasító végzés ellen való fölébhezésük beadására harmincz napi halasztást kértek. A királyi táblán Makay Dezső bíró fogja előadni az ügyet.

— Várkonyi István Bécsben. A Bécsben elfogott magyar szociálista agitátor, Várkonyi István ügyével ma foglalkozott a bécsi kerületi járásbíró, mely hamis bejelentés miatt vontta őt felelősségre. Vidor István név alatt jelentkezett a „Hungaria” szállóban, mint ő mondja, nem az elfogatástól való félelmében, hanem azért, mert „Vidor István” az ő írói neve és azt gyakran szokta használni. Védője, dr. Frey Sándor az enyhítő körülményekre szorítkozott és felhozta többek között, hogy a magyar hatóságok elkobozták Várkonyi egész vagyonát és elkezeredetten üldözik, noha Várkonyi már visszavonult az agitációtól. A járásbíró Várkonyit a hamis bejelentés miatt negyvennyolcz órai elzárásra ítélte. — Várkonyi Bécsben a budapesti rendőrség megrakására tartóztaták le és nyomban meg is indították a kiadatási eljárást. A Landesgericht még nem határozott a kiadatás dolgában, de arra kérte a járásbíró, hogy az ítélet meghozatala után küldje vissza Várkonyit a törvényszék fogházába.

— Szociálista sajtópör Szegeden. Az adal „Zemljodelac” című szociálista szerb ujságnak harmadik sajtópörét tárgyalta ma a szegedi esküdtszék. Szivácsky Gyóke, volt községi irnok tilt a vádlottak padján, izgatás vétségével vádolva. Törve beszél ugyan a magyar nyelvet, de azért kijelentette, hogy tolmácsra szüksége nincs. Munkásnak mondotta magát, de a védbeszédben nagy olvasottságáról tett tanubizonyságot. Dr. Schmitt Jenő követőjének vallotta magát.

— Minden új eszmének vannak áldozatai, én is az leszek, mert sejttem, hogy elítélnek az esküdtt urak. Az én testem szenvedhet ugyan fizikailag, de az eszméket elnyomni lehetetlen.

Csupa tűz és lelkesedés volt a megtévedt gondolkozásu ember, aki a Krisztus szeretetére a vagyonos osztály ellen való izgatással akarja rákényszeríteni az emberiséget. Mikovich ügyész vádbeszédére az esküdtek egyhangulag kimondták a véteket, mire a törvényszék három hónapi államfogházra és száz forint pénzbüntetésre ítélte. Szivácsky Gyóke erre kijelentette, hogy megnyugszik az ítéletben s be is vonult mindjárt az államfogházba, hol most a szerkesztő, akit a minap ítéltek el, együtt elmélkedhetik a munkatársával a világ folyásán.

SPORT.

+ **Vívó-akadémia.** Santelli Italo vívómester és tanítványai ma este 7 órakor a Vigadó nagytermében vívó-akadémiát rendeztek. A rendkívül érdekes küzdelmeket kis száma, de igen előkelő közönség nézte végig. A jury tagjai között ott láttuk Szilágyi Dezsőt, a képviselőház elnökét is. Az akadémiát Mészáros Loránd és Santelli Italo vívóiskolavivása nyitotta meg. Ezt követte a kard és vívó assautok hosszú és rendkívül érdekes sorozata, melyekben különösen Mészáros Ervin, dr. Stettner László, Szóts Aladár főhadnagy és Matlaskovszky István tűntek ki. A Santelli Italo mester vívótermében előzetesen lefolyt vívóassautok döntő küzdelmében Mészáros Ervin lett a győztes. Az est fénypontja Santelli Italo mester és Iványi Gyula kardmérkőzése volt. A közönség zajosan megtapsolta a két kitűnő vívót. A karddöntő mérkőzésben dr. Porteleky László lett győztes, míg a szép vívásért az első díjat Iványi Gyula nyerte el.

+ **Az alagi-díj győztesei.** Az alagi-díjat alapítása óta a következő lovak nyerték:

1893. Gróf Festetics T. pmje Culloden, lovagolta Gray.

1894. Blaskovich Miklós stpmje Mágus, lovagolta Wallace.

1895. Comp. Matchless pmje Tokio, lovagolta Kaponek.

1896. Gróf Hadik-Barkóczy E. pmje Proponent, lovagolta Smith.

1897. Wahrmann Richard pmje Statesman, lovagolta Hesp.

1898. Gróf Batthyány Elemér pmje Mindig, lovagolta Huxtable.

+ **Kutyakiállítás St.-Pöltenben.** A sportkörök rendkívül érdeklődése mellett St.-Pöltenben a napokban volt a kutyakiállítás. Összesen negyven fajkutyát állítottak ki és pedig a vadászkutyák közül hannoveri vérebeket, bajor vérebeket, szarvas-kutyákat, cocker spanielt, vízi spanielt, merci spanielt, agarakat, orosz agarakat, rövidszőrű német vizslákat, szállás szőrű német vizslákat, hosszuszőrű német vizslákat, angol pointereket, angol settereket, gordon settereket, írlandi settereket, griffonokat, hatféle tacakót, foxterriereket. A luxuskutyák közül doggok, newfoundlandiak, bernardiak, scott-juhász kutyák, buldoggok, tüpe buldoggok, szürke és fehér spitz, pudli, német pinszi, málta, havannai, bolognai, olasz agár, mopsz stb. A kiállításon három magyar kiállító volt: Fónagy József Budapestről, Back Alfréd Szegedről, Krivoss Liptó-Szent-Miklósról. Fónagy József kutyái három pointer, három setter kilencz első díjat, Back Alfréd feltűnő szép Princz nevű orosz agara pedig egy első díjat hozott haza. Május 21-én nyílt meg a bécsi nagy kutyakiállítás: ezután hat napra tartják meg a jubileumi kiállítást, melyen csakis első díjat nyert kutyák állíthatók ki.

Budapesti tavaszi lóversenyek.

(Ötödik nap.)

Mindig egyszerű győzelme volt a mai nap sporteseménye. A csunya időjárás, a permetező eső nem bírta eltántorítani azokat, akik az alagi-díj győztesére voltak kíváncsiak. Ugy történt, ahogy azt elképzeltük és megővendőtük. Gróf Batthyány Elemér derby-favoritja már megjelenésével is meghódította a közönség nagy részét, csak a contre-maineurok keresték, kutatták s találgatták, vajjon melyik verheti le a dédelgetett kedvenczet, sőt egyesek szerették binni, hogy Mindig hátsó jobb lába merev.

Persze a futam után csodálattal szemléltek a derby leghivatottabb jelöltjét, mely győzelme után egészen szárazon tért vissza a mázslóhoz.

Mindig győzelme óriási lelkesedést keltett. A ló tulajdonosa, gróf Batthyány Elemér alig győzte a minden oldalról feléje özönlő gratulációkat fogadni. Mikor a győztes a nyergelőbe tért, valóságos diadalmenet kísérte, hogy még egyszer megnézze a magyar tenyésztés büszkeségét és a derby kék szalagjának a megoltalmazóját.

„Most már jöhet a német...” mondták többen még azok közül is, akik a mezőny más lován vesztették el pénzüket; most már jöhet, mondjuk mi is: a bécsi derby már le van futva Mindig számára.

Az Alagi-díjon kívül még eseményszámba vehető Malmaison győzelme a kétévészek versenyében.

Festetics Tazsiko kétévése nagy stílusban feltartva győzött.

Jelöltjeink közül ma három elsőnek, négy pedig helyre érkezett be.

A részletes eredmény a következő:

I. Széchényi-díj. 100 darab cs. és kir. arany. Távoltság 3000 méter.

1. Br. Springer G. Perpedes 61½ kilogramm, lovagolta Hyams
Geist G. Grumbler 54 kilogramm lovagolta Sharpe

Perpedes előtt egyedüli ellenfele Grumbler lassu vadászaloppban vezet, az egyenesen meggyorsítja az iramot, hol Perpedes az élre megy a könnyen győz.

Nyakhosszal igen könnyen nyerve. Totalisateur: 5:6. — 1 forintos helyen 5:6. — 30 krajczáros helyen 5:6.

Grumbler kvótája győzelem esetén: 5:16.
Könyvfogadások: 6 reá Perpedes, 4½ Grumbler.
Versenyérték: 900 korona, 150 korona a másodiknak.

II. Handicap. 3000 korona a győztesnek. Távoltság 1400 méter.

1. Wahrmann R. Duna 54 kilogramm, lovagolta Adams
2. Tránkel A. százados Turi-Tari 48 kilogramm, lovagolta Gilchrist
3. Gróf Kinsky Z. Iis 55½ kilogramm, lovagolta Grimshaw.

Futottak még: Dreher A. Zote 60 kilogramm, lovagolta Bulford S. Mr. Siltun Furfang 58½ kilogramm, lovagolta Ibbet. Rohoney G. Etuska 49½ kilogramm, lovagolta Marsh.

Etuska vezet Duna és Iis előtt, Zote utolsó. A rövid oldalon a helyzet nem változik. Az egyenesen Duna veszi át a vezetést, Zote pedig kívülről a vezető mellé igyekszik. Turi-Tari a korlát mellett nem tud a csomóból kibontakozni, végre utat nyer, de a hosszakkal előre ment Dunát már nem bírja utólrni, Iis harmadik.

Egyhosszal könnyen nyerve, hathosszal harmadik. Idő 1 p. 34½ mp. — Totalisateur: 5:13. — 1 forintos helyen 5:13. — 30 kros helyen 5:17. — Helyrefogadások: I. 25:40. II. 25:42.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 5:24
Turi-Tari, 5:29 Etuska, 5:31 Iis, 5:39 Furfang, 5:44 Zote.

Könyvfogadások: 2 Duna, 4 Etuska, Iis és Turi-Tari 6 Furfang, 7 Zote.
Versenyérték: 2950 korona, 850 korona a másodiknak, 190 korona az egyleti pénztárnak.

III. Alagi-díj. Díj 30.000 korona. Távoltság 2000 méter.

1. Gróf Batthyány E. Mindig 57 kilogramm, lovagolta Huxtable H.
2. Szemere Miklós ur Makó 57 kilogramm, lovagolta Cleminson.

Futottak még: Szemere Miklós ur Valaki 55 kilogramm, lovagolta Sharpe. Wahrmann R. ur Eigentlich 55 kilogramm, lovagolta Adams. Gróf Festetics T. Murillo 55 kilogramm, lovagolta Park. Báró Springer G. Gaspilleur 55 kilogramm, lovagolta Hyams.

A belső helyre sorshuzás szerint Eigentlich kerül. Mellette Mindig, Murillo, Gaspilleur, Valaki, kívül pedig Makó. Adott jelre Valaki ugrik el a vezetéssel, hat hosszal hátrább Makó és Murillo, mögöttük Gaspilleur Mindig előtt, hátul Eigentlich. A rövid fordulónál Mindig-et lovasa az utolsó helyre veszi vissza. Amint az egyeneshez közelednek, Mindig szalmasárga dressze már a mezőny közepén látszik. A befordulásnál még mindig Valaki van az élén közvetlen Makó előtt. Murillo és Gaspilleur-t erősen lovagolják, azalatt Mindig fokozatosan javít helyzetén, végre a távoszlopnál az élre kerül. Makó ostor alatt a vezető derekához ferkózik, de hasztalan: Mindig a legszebb stílusban nyakhosszal győz, Valaki harmadik, Eigentlich ötödik, Gaspilleur hatodik, Murillo utolsó.

Nyakhosszal igen könnyen nyerve, nyolcz hosszal harmadik. Idő 2 p. 15 mp. — Totalisateur: 5:9. — 1 frtos helyen 5:8. — 30 kros helyen 5:9. — Helyrefogadások: I. 25:32. II. 25:33.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 5:16
Makó és Valaki, 5:35 Gaspilleur, 5:66 Eigentlich, 5:80 Murillo.

Könyvfogadások: pari Mindig, 1½ Makó, 7 Gaspilleur, 10 Murillo, 16 Eigentlich, 20 Valaki.
Versenyérték: 30.000 kor., 5000 kor. a másodiknak, 3000 kor. a harmadiknak, 12400 kor. az egyleti pénztárnak.

IV. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távoltság 1600 méter.

1. Capt. Gaston Morny 60½ kilogramm, lovagolta Cleminson.
2. Lovag Lederer S. Alpár 48½ kilogramm, lovagolta Gilchrist

Futottak még: Mr. Lincoln Peccadille 49½ kilogramm, lovagolta Ibbet. Mr. C. Wood Palota 48½ kilogramm, lovagolta Wilton. Geist G. ur May be 50½ kilogramm, lovagolta Bulford S.

Peccadille vezet May be és Alpár előtt, három hosszal hátrább Palota, Morny utolsó. Ilyen sorrendben haladnak az egyenesig, hol Morny, Pec-

cadille és Alpár egymáshoz közel fordulnak befelé. A távoszlopnál Peccadille látszik nyerőnek, de a könnyen felnyomuló Morny és Alpár a harmadik helyre utasítják. A forintos tribünök előtt érdekes küzdelemba bocsátkoznak, végre a birói páholy előtt Morny fejfel győz, Peccadille harmadik.

Fejhosszal nyerve, kéthosszal harmadik. Idő 1 perc 51 másodperc. — Totalisateur: 5:18. — 1 forintos helyen 5:20. — 30 kros helyen 5:19. — Helyrefogadások: I. 25:47. II. 25:66.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 5:10
Peccadille, 5:28 Palota, 5:43 Alpár, 5:53 May be.

Könyvfogadások: 1½ reá Peccadille, 3 Morny, 4 Palota, 7 Alpár, 10 May be.

Versenyérték: 1970 kor., 580 kor. a másodiknak, 450 kor. az egyleti pénztárnak.

A győztes 2970 koronáért visszavásároltatott.

V. Kétévészek eladó-versenye. Díj 2000 kor. Távol. 1000 méter.

1. Br. Üchtritz Zs. Philine 56½ kilogramm, lovagolta Sharpe.
2. Gróf Degenfeld Wedding eve 58 kilogramm, lovagolta Barker.
3. Dreher A. Marianna 56½ kilogramm, lovagolta Bulford S.

Futottak még: Lov. Lederer Apollonia 53 kilogramm, lovagolta Peake. Capt. Gaston Radcliffe 49½ kilogramm, lovagolta Cleminson. Jankovich-Bésán Gy. Párta III. 56½ kilogramm, lovagolta Adams. Krausz Lajos Fáklyás 54½ kilogramm, lovagolta Hyams. Péchy A. Yvonne 53 kilogramm, lovagolta Poole. Rohoney G. Beladonna 49½ kilogramm, lovagolta Ibbet. G. Trauttmansdorff L. Apropos 51 kilogramm, lovagolta Prudames.

Philine hosszakat nyer a startnál s ez előnyét mindvégig megtartva, könnyen győz Wedding eve ellen, a többiek pullolva haladnak el a cél előtt.

Félhosszal biztosan nyerve, félhosszal harmadik. — Idő 1 p. 5½ mp. — Totalisateur: 5:17. — 1 frtos helyen 5:17. — 30 kros helyen 5:25. — Helyrefogadások: I. 25:57. II. 25:76.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 5:27
Párta III., 5:29 Apropos, 5:48 Fáklyás és Wedding eve, 5:62 Yvonne, 5:73 Radcliffe, 5:79 Marianna, 5:86 Apollonia, 5:198 Beladonna.

Könyvfogadások: 1½ Philine, 3 Apropos, 4 Párta III., 5 Fáklyás, 6 Apollonia és Wedding eve, 8 Radcliffe, 10 Marianna, 12 Beladonna és Yvonne.

Versenyérték: 1970 korona, 890 korona a másodiknak, 800 korona az egyleti pénztárnak.

A győztes megvette gr. Trauttmansdorff L. 7200 koronáért.

VI. Eladók handicapje. Díj 2000 korona. Távol. 1000 méter.

1. Gr. Henckel A. Hermina 51 kilogramm, lovagolta Poole.
2. Pejacsevich A. Fée 54½ kilogramm, lovagolta Hyams.
3. Mr. Newmarket Arany 49½ kilogramm, lovagolta Ibbet.

Futottak még: Gr. Trauttmansdorff L. Oriflame 54 kilogramm, lovagolta Prudames. Krausz Lajos Dirt cheap 50½ kilogramm, lovagolta Gilchrist. Wahrmann R. Jammerfetzen 58½ kilogramm, lovagolta Adams. Báró Üchtritz Zsigmond Pál 56½ kilogramm, lovagolta Sharpe.

Fée ugrik el a mezőny élén, a többiek egy csomóban. A távoszlopnál már könnyű győztesnek látszik, de egyszerre Hermina tör előre s óriási ruah-sal ép a cél előtt fejhosszal megelőzi. Arany harmadik.

Küzdelem után nyakhosszal nyerve, másfélhosszal harmadik. Idő 1 p. 5 mp. — Totalisateur: 5:37. — 1 forintos helyen 5:46. — 30 kros helyen 5:41. — Helyrefogadások: I. 25:47. II. 25:37. III. 25:37.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 5:17
Arany, 5:22 Fée, 5:30 Jammerfetzen, 5:33, Oriflame, 5:48 Pál, 5:59 Dirt cheap.

Könyvfogadások: 2½ Arany, 4 Fée és Oriflame, 5 Hermina és Jammerfetzen, 7 Pál, 8 Dirt cheap.

Versenyérték: 1980 korona, 800 korona a másodiknak, 120 korona az egyleti pénztárnak.

A győztesre ajánlat nem történt.

VII. Kétévés nyeretlenek versenye. Díj 3000 korona. Távol. 900 méter.

1. Gróf Festetics T. Malmaison 54½ kilogramm, lovagolta Park.
2. Dreher A. ur Rife 54½ kilogramm, lovagolta Bulford S.
3. Gróf Trauttmansdorff L. Rastagouère 58 kilogramm, lovagolta Prudames.

Futottak még: Wahrmann R. ur Fancy 54½ kilogramm, lovagolta Adams. Gróf Forgách I. Ékes 54½ kilogramm, lovagolta Wilton. Gróf Károlyi Gy. Rézess 54½ kilogramm, lovagolta Sharpe. Gróf Teleky J. Vak Bottyán 56 kilogramm, lovagolta Ibbet.

Adott jelre egyszerre ugranak el a starttól. Malmaison csakhamar az élre megy. Egész uton csak az ő aranyárga színe látható. A forintos helyen a többiek kivétel nélkül ostor alatt követik. Malmaison imponáns stílusban nyeri meg a versenyt.

Háromhosszal feltartva nyerve, ötnegyedhosszal harmadik. Idő 1 p. 5½ mp. Totalisateur: 5:13. — 1 frtos helyen 5:16. — 30 kros helyen 5:20. — Helyrefogadások: I. 25:34. II. 25:51. III. 25:41.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 5:21
Rastagouère, 5:34 Fancv, 5:38 Vak Bottyán, 5:48 Rife, 5:57 Rézess, 5:83 Ékes.

Könyvfogadások: 1 1/2 Malmaison, 2 1/2 Rastagnouère, 4 Vak Bottyán, 7 Fancy, 8 Ékes, 10 Éke, 13 Rézes.

Versenyérték: 2970 korona, 600 korona a másodiknak.

(Hatodik nap.)

A holnapi nap a Károlyi Memorial-t hozza, amelyben kétéveseink legnagyobb slyerjei fognak egymással megmérkőzni. A kétévések első klasszikus versenyében a következő lovak fognak a start-hoz állani:

Gyöngyvér	lovagolja Adams
Río tinto	Barker
Loindelle	Cleminson
Drift	Marsh
Canterbury	Hurtable
Round the corner	Rawlinson
Ladra	A. Bulford
Románcz	?
Bo fann	Güchris
Mini	Sharpe
Hang dian	S. Bulford
Feerie	Hyams.

E futamra bizony bajos tipelni, mert a kétévések a bécsi Micsoda-verseny óta nagyon összevissza futkostak.

Anuska, a Lipót-díj győztese, távol marad a versenyből, helyette az istálló Gyöngyvér-t küldi ki, Gyöngyös testrére valószínűleg jobb Anuskánál s akkor legtöbb kilátással indulhat. Loindelle, Mini, Häng di an szintén nem futottak még, a többiek részint győztek, részint közel voltak az elsőkhöz.

Azt hisszük tehát, hogy az ideai Károlyi Memorial-t a Jankovich-istálló kiküldöttje fogja megnyerni. A többi futamokat illetőleg tipjeinkre hivatkozunk:

- I. Kadmeg — Nelli — Krausz-istálló.
- II. Kilenczes — Balok — Bora.
- III. Crampon — Zászlós.
- IV. Jankovich-istálló — Round the corner — Drift
- V. Sándor — Bonvivant
- VI. Theofil — Híres leány — Doge
- VII. Heute noch — Arkangyalát — Gyöngyike.

NYILT-TÉR.

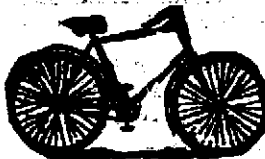
Szt.-Lukácsfürdő

Évi és nyári gyógyhely.

Nagy kőes iszapfürdő, melynek 630 négyzetméter nagysága nyitott és zárt medencében a forrásvíz naponta négyezer literrel. Mindennemű gyógy- és hárfürdő. Lakás és teljes ellátás, közép ár 25 ft. hetenként. Pestrepostulál káld az igazgatóság, Budapest.

Columbia-kerékpárok.

Meteor-kerékpárok.

Nagy kerékpáriskola. Kétféle mesterek Villanyvilágítás. Fodor Károly és társa.

Aréna-ut és Lendvai-utca sarkán. Villanyos-vasut megállítható.

HURUT KOHÁGÉS
REKEDTSÉASZTMA KÜCELK
ELISEMÉNT LEO JOH A
BLEICHENBERGI
CONSTANTIN ÉS EMMA KÖRÉK

Magyar Általános Köszénbánya részvény-társulat.

A társulat részvényesei ezennel értesítettek, mi szerint a folyó évi május hó 14-én tartott VI. rendes közgyűlésen hozott határozat következtében a részvények 5. száma szelvénye

o. é. 5 forintjával

1898. május 15-től kezdve Budapest a Magyar Létszámító- és pénzváltó-banknál, Bécsben: a Wiener Bankverein-nél váltattak be.

Budapest, 1898. május 14.

Az igazgatóság.

MATTONI-FÉLE
GISSHUBLER
TERMÉSZETES
SAVANYÚ-VIZ

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Frankfurt, május 14. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 301.—, Osztr.-magy. államvasut 307. Az irányzat nyugodt.

Hamburg, május 14. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészv. 300.70. Az irányzat nyugodt.

New-York, május 14. (C. T. B.)

	május 14. cents	május 13. cents
Buza májusra	145	150 1/2
„ júliusra	111 1/2	112 1/2
„ szeptemberre	94 1/8	94 1/4
Tengeri júliusra	40 7/8	41

Chicago, május 14. (C. T. B.)

	május 14. cents	május 13. cents
Buza szeptemberre	89 5/8	88 3/8
Tengeri szeptemberre	36 3/4	36 5/8

A tőzsde hete.

A spanyol-amerikai háború tényével az üzletvilág még megbarátkozott. Esélyei nem ijesztgetnek többé senkit; csak a föl-föltündező remény, hogy nemsokára véget ér, festi kissé pirosabbra egyesek álmait. Miért is tartanak tőle? Az már az összetűzés első napjaiban kiderült, hogy nagy háborút Amerika nem viselhet. Erre nincs meg sem a készülsége, sem a hajlandósága. Hogy végül is Spanyolország lesz a vesztes, az is világos volt mindenki előtt jó eleve. Mert a yankee addig verekedhetik, míg végre ő a győzelmes. Az egyetlen veszélynek tehát az látszott, hogy a háború soká húzódhatik. De a háborúval együtt járó jelenségek lassankint meggyőztek mindenkit arról is, hogy a háború tartamából eredő veszély nem is oly nagy, sőt helyes világításban nézve, nem is veszély. Feszélyező tünet csupán az volt, hogy a gabona ára a háború kitörése alkalmából föl-szökken. Ez pedig nem volt kiálthatatlanul fájdalmas. És ha e körülmény következtében öszkor az új buza még mindig valamivel drágább találna lenni, mint különben lett volna, abba sem tog belehalni senki. A fogyasztó nem; a termelő pedig még kevésbé.

Elsimultak tehát a redők, melyeket a háború a homlokokra gyűjtött. Csak jó legyen a termés — így vélekedik mindenki — akkor minden jó lesz. Az ideai terméstől várja az üdvöt az egész gazdasági világ, nem csupán a gazda, hanem az iparos is, a kereskedő is. Különösen nálunk. Ha júliusban és augusztusban gabonát szállíthatunk az éhező Európának, akkor e ténynek áldását jótékonyan fogják érezni a nemzetgazdaság minden külön ágazatában. Még kereskedelmi mérlegünk is megjavul. Még pénzünk vásárlási ereje is nagyobb lesz.

Mint hogy pedig a termési kilátások meglehetősen jők, a kedélyek nyugodtak. Eső és verőfény váltakozik az égen, mintha csak minden a mezőgazdák kívánsága szerint történék.

De Merkur isten, ki a tőzsde-épületek tetején álldogál, nem szereti a tétlenséget. Talán unatkozik a csöndben. És hogy mulasson, mindig terem valami galiba. A héten először kigyulladt Lombardia polgári békeje. Barikádokat építettek Milano külvárosáiban és összeecsődült vagy ezer anarchista Luzern indóházában. De a tüzes vérű forradalmárokat nem szállították el a Sforzák és Scalligerek ősi hazájába, mert nem volt pénzük vasuti jegyet váltani. Vártak, várakoztak tehát egy ideig a Pilátus- és a Rigi-hegység-tövében. Aztán elszéledtek, ki erre, ki amarra; állítólag gyalog akarnak átmenni Olaszországba. Így tehát a kitoró félben volt olasz forradalom is lohadni kezd, miután két napig rémítette Európa tőzsdéit. Összesen ötszáz ember fizette meg életével az el nem sült forradalmi kísérletet; és kétezer ember kisebb-nagyobb sebesüléssel. Teljesen a csend még nem állt helyre, de az állam éber szemmel kíséri a nyugtalanodók minden mozdulatát.

Alig apadt kissé az olasz izgalom, ime kiállt az angol külügyminiszter, lord Salisbury és különféle nyilatkozatokban hirdette, hogy Európában „a politikai helyzet nagyon bizonytalan”, sőt „komoly színezetű” is; „vulkánon tánczolunk”, mondá, mert nyugati Afrikában a francziák még mindig kötekednek az angolokkal. E nyilatkozathoz a politikai és gazdasági Európa semmi következtetéseket nem fűzött. Hagyták a jó lordot beszélni; és a tőzsdék hausse-szal feleltek a sötét jóslatra. Hiszen a termés jönnek ígérkezik, mondák; hát mit beszél félre az angol politika vezetője? Valószínűleg rossz volt a Bankers Association ebédje; hát ráijesztett vendéglátó gazdáira a nemes lord.

Ez történt szerdán. Pénteken este azonban az angol gyarmatügyek intézője, Chamberlein ur rádaplázott kollegája szavaira; még pedig erősen. Kijelentette, hogy „közel lehet az idő, amikor a kormány kénytelen lesz a nép hazaszeretetére appellálni”, hogy „Anglia nem lehet megelégedve azzal, amit Oroszország Kinában mivel;” hogy „Oroszország megtörte adott szavát;” hogy „Angliának egyesülnie kell az észak-amerikai Unióval” és „hogy ez a szövetekezés még a háborúval sem volna drágán megfizetve.”

Ezek a szavak aztán nem multak el háttástanul. Európa minden tőzsdéje ellanyhult e fenyegető és kihívó szózatra; és a szombati nap lerombolt az árakban mindent, amit az egész heti kedvezőbb hírek fölépítettek. Ugy, hogy a hét ugyancsak lanyhán zárul.

Persze, fölismerni és meghatározni, hogy mily értéke és mennyi kiható ereje van az angol államférfiak e feltűnő szaválásának, hamarjában nem igen lehet. Hogy Chamberlein ur nagyon zajosan csörtet Anglia azon kardjával, amely nincs — mert Angliának nincs oly hadi ereje, hogy Oroszországgal ki-köthessen — az bizonyos. De hogy ki is fogja vonni e kardot, az nagyon kétséges. Épen azért, mert kard nincs. Aztán még kellene gondolni azt is, hogy ritkák azok a háborúk Európában, melyeket diner-ken és egyéb társadalmi összefüvetelen előre szignalizálnak. Az angol nagyon praktikus ember; de azért dobhal ő sem tud verebet fogni. Talán nem is akar. Talán csak dobolni akar, remélvén, hogy a verebek majd elriadnak.

De hát majd meglátjuk. És pedig legközelebb. Mert a muszkák nem maradnak adósok azért a szemrehányásért, hogy szavukat megtörték. Majd beszélnek ők is. És akkor Chamberlein ur talán, magyarázni fogja szavait. Hiszen ő már sokszor izgatott a háborúra; és háború még sem volt. Ő nagyon szereti a hősies szavakat; de a tettekben ő is óvatos, mint minden angol.

Egyelőre annyit elért, hogy megingatta a tőzsdék bizalmát, mely oly szilárdnak mutatkozott, hogy már az elbizakodottsággal is határosnak volt mondható. A mai nap ugy hatott a tőzsdére, mint a hideg zuhany. Meglátjuk, a tőzsde e zuhany alatt meghült-e vagy csak felfrissült-e? A tőzsde nagyon egészségesnek látszott; tehát nem épen szükséges, hogy egy kis lehűtés nagyobb ártalmára legyen.

A vetések állása.

A vetések állásáról és a mezőgazdasági állapotról május hó 10-én, a földművelésügyi magyar királyi miniszter az állandó gazdasági tudósítókól beérkezett értesítések alapján a következő jelentést teszi közzé:

Május hó elején is folytatódott a kedvező esős időjárás. Általában az egész országban a vetések kielégítően fejlődtek, sőt helyenkint túlságos buják is lettek. A késői őszi vetések is sok helyen némileg megjavultak ugyan, de azért nagy átlagban még közepeseknek is alig jelezhetők, amennyiben többnyire igen ritkák, gazosak és egyenetlenek. Azonkívül a késői vetésekben a férgek is jóval több kárt okoztak s okoznak, úgy, hogy egyes vidékeken még most is történnek kiszáradások, különösen az Alföldön. A drótféreg, a hesszeni légy és a gabona-futrinka leginkább az Alföldön, az őszi vetésekben, valamint a tavasziakban még mindig kárt okoznak, az okozott kár azonban már nem oly tetemes, mint amint még a múlt hetekben volt. A május hó 7., 8. és 9-én észlelt ködös időjárás következtében, habár csak azórványosan és igen kis

mérben, néhol a gabonalevételezés is mutatkozik; ugyanakkor az erdélyi részeken kis dér is volt, mely azonban kárt alig okozott.

Ami a növényzet általános fejlődését illeti, konstatació, hogy az őszi rozs, őszi árpa és főképp az őszi repce nagyon előrehaladott állapotban van, ellenben az őszi buza az Alföld nagy részében is többnyire még alacsony. A tavaszi buza, árpa és zab meglehetősen szép és eléggé magas is.

A tulajdonképeni buzavetés területe csak mintegy 5 millió katasztrális holdat tesz, vagyis mintegy 515 ezer katasztrális holddal kisebb, mint amennyi a múlt évben bevetve volt. A rozs területét legfeljebb 1.600.000 katasztrális holdra lehet becsülni, figyelembe véve azt, hogy a kiszántott őszi rozsok helyére tavaszi rozst is vetettek. A tavaszi árpa és zab területe az őszi gabonaneműk felszántása következtében nagyobbodott; ugyanígy van ez különben a kukorica-, köles- és egyéb tavaszi veteményekkel is, amelyeknek területét kétségtelenül szintén szaporították az őszi be nem vetett és a kiszántott buza-, rozs-, árpa- és repceterületek, melyeket túlnyomóan tavasziak vetésére használtak fel. Föltéve már most, hogy az őszi és tavaszi buza területe az egész országban tényleg 5 millió katasztrális hold s mert a terméskilátások folyton javulófelében vannak s ma már mintegy 6 $\frac{1}{2}$ –7 métermázsza átlagot is lehet remélni katasztrális holdankint, ez okból az összes reménybeli terméshozam megközelítőleg 33–34 millió métermázsza. (A múlt évben termelt mintegy 24 $\frac{1}{2}$ millió métermázsza.) Megjegyezzük azonban, hogy — mint önként is érthető — az évek mostani szakában a várható terméseredményeket biztos alap hiányában teljesen megbízható módon megbecsülni, még alig lehetséges és így a mostani becsléseket az időjárás esélyei még jelentékenyen befolyásolhatják, a tényleges terméseredmények tehát az ezuttal felállított becsléstől akár kedvező, akár kedvezőtlen irányban tetemesen eltérők lehetnek.

Az egész országban javultak a korai vetések s most is általános az a nézet, hogy még javulni fognak, de mert a későiek nem sok jót ígérnek, valószínű immár, hogy buza terméshozamuk csakis a közepes átlagot fogja elérni. A beérkezett jelentések szerint buzában a rozsdá ugyan néhol mutatkozik, de mert az időjárás a káros elősiediek fejlődésére általán nem alkalmas, — sokkal hűvösebb és szelesebb, különösen az éjszakák hűvösebb, — ennek szem előtt tartásával ma még nincsen okunk aggodni a rozsdá miatt.

A rozsvetések területét — az elemi csapások figyelembe vételével — 1.600.000 katasztrális holdra lehet becsülni; minthogy az őszi rozs ritka helyen fejlődött kifogástalanul, sőt a legtöbb helyen alig gyenge közepes állású, előreláthatólag az országos átlagos termés katasztrális holdankint alul marad a hat métermázsán. De ha az átlagos hozam ezt a mennyiséget el is éri, még akkor is az összes reménybeli terméshozam csak 9–10 millió métermázsza között fog ingadozni; a terméshozam tehát valószínűleg csak kevéssel lesz jobb a múlt évinél.

Az őszi árpából is nagyon sok vetés kiveszett, amit azonban némileg egyensúlyoz az a körülmény, hogy tavaszi árpából ez évben a rendelkezés jövel többet vetettek. Az 1895-iki országos statisztikai felvételek szerint az árpával bevetett terület tett: 1.787.292 katasztrális holdat. Az idén azonban a bevetett területet legalább is 2 millió katasztrális holdra lehet becsülni, tekintve azt, hogy az őszi gabonaneműkből már a tavaszi vetés kezdete előtt is jelentékeny területet kiszántottak s azt részben árpával pótolták. Az árpavetések, különösen a tavasziak igen szépen fejlődnek s az átlagos terméshozamot a beérkezett adatok alapján katasztrális holdankint 7 métermázsásra becsülhetjük; így tehát a reménybeli terméshozam az egész országban megközelítőleg 14 millió métermázsásra tehető, szemben a múlt évi mintegy 9 millió métermázsával.

A zabbal bevetett és mintegy 1.85 millió holdra tehető terület is 10%-al nagyobb mint 1895-ben volt. A zab általában kitünően fejlődik, ámde ebben is meglehetősen sok a férgek is pusztítanak benne. A zab-vetések az eddigi fejlődés után itélve kat. holdankint 6 $\frac{1}{2}$ –7 métermázsza termést ígérnek és így az országban a várható zabtermés mintegy 12–12 $\frac{1}{2}$ millió métermázsásra becsülhető. A múlt évben termelt 8 $\frac{1}{2}$ millió q.

A repce-vetések nagyobb részben elvirágoztak s a hüvelyképződés is megtörtént, de a termés-kilátások nemhogy javultak volna, hanem még rosszabbodtak, mert a repcében az eső és a férgek az utóbbi időben is jelentékeny kárt okoztak.

A kukorica vetése, különösen az erdélyi és felvidéki részeken még folyamatban van. A korai kukorica már nagyobbára kikelt, sőt az Alföld nagy részében már meg is kapálták. A hűvös időjárás miatt kissé lassan fejlődik, itt-ott

drótférgek is károsítják, mindamellett országos átlagban kielégítőnek mondható.

A számszerű kimutatás a várható termésről a következő:

Bevetett terület kat. hold	1898. május 10-én várható termés q.	10-én összesen q.	tavalyi termelt mennyiség q.	
Buza	5.000.000	6.71	33.559.153	24.473.341
Rozs	1.600.000	5.90	9.447.178	8.928.643
Árpa	2.000.000	7.08	14.181.530	9.030.054
Zab	1.853.839	6.75	12.514.751	8.546.540

Mezőgazdaság.

Jégeső. Mint lapunknak jelentik, ma Alsó-Sitnyicze, Felső-Sitnyicze, Kosarócz, Girócz és más szomszéd községekben a zemplénmegyei sztrópkói járásban nagy zivatar és jégeső volt. Növényzetben és gyümölcsfákon nagy a kár.

Gazdasági tanfolyamok. A földmivvelésügyi miniszter a vallás- és közoktatásügyi miniszter hozzájárulásával ez évben is július és augusztus hó folyamán 20 tanítóképzési tanár s a gazdasági ismétlő iskolákon alkalmazandó 240 néptanító részére a kassai és kolozsmonostori gazdasági tanintézeteken, továbbá 13 földmives iskolán négyhetes gazdasági tanfolyamot rendez. Tekintve továbbá azon körülményt, hogy a görög-katolikus lelkészek községeikben egyedüli vezetői lévén a nehéz gazdasági viszonyok közt élő népnek, 20 görög-katolikus lelkész részére a lugosi földmives iskolánál ugyancsak négyhetes gazdasági tanfolyamot tartott.

Ipar és kereskedelem.

Rozsimport Fiumében. Eddig rozsból nem volt Fiumében említésre méltó impórt, most nagyban megkezdődött. Mint lapunknak Fiuméből jelentik: Taganrogból budapesti cizégek részére az „Aghios Joannis” görög gőzhajó 22.200 métermázsza orosz rozsszal és 7800 métermázsza búzával megrakodva odaérkezett.

Magyar általános köszönbánya. E társaság ma tartotta a rendes évi közgyűlést gróf Teleki Géza elnöklése alatt. Miután az elnök üdvözölte a megjelent részvényeseket, királdi Hercz Zsigmond vezérigazgató ismerteti a társulat működését és üzleti eredményét. A királdi és sajo-szentpéterei bányák 3.036.723 mm. szénét szállították. A tatabányákban a feltárási és beruházási munkák, valamint az építkezések serényen folynak, a vállalat központi villamos telepet létesített, az összes üzemeiket villamos erőre rendezte be. A tatabányák ez idő szerint naponként 35 kocsi szénét szállítanak, november hóban pedig már 70 kocsi fognak, úgy hogy már ez évben másfél milliót, a jövő évben három milliót fognak termelni. A 1890. évben az addig megnyitott 3 akna már 6 millió mm. termelésre lesz képesítve. A társulat az államvasutakkal több évre szóló szállítási szerződést kötött 8 millió métermázsza tatabányai szénre és ebből a jövő évtől kezdve évenként átlag egy millió métermázsza szállít. Az 1898. évben a királdi bányák 1.8 millió métermázsát, a szentpéteriek 1.3 millió métermázsát, a tatabányák pedig 1.5 millió mm-át, az összes társulati bányák mintegy 6.3 millió métermázsát fognak szállítani. Az igazgatóság jelentése szerint a társulat múlt évi tiszta nyeresége 87.000 forintnyi lérték után 230.000 forint 54 krajczár. Ebből 50.678 forint 67 krajczár alapszabály szerű levonások után, a fennmaradó 170.000 forint (részvényenkint 5 forint = 5 százalék) osztalékká fordított, 10.227 forint 92 krajczár pedig új számlára vitétt át. Dr. Papp Samu és Baum M. részvényesek felzárólamására a vezérigazgató füzetesen ismertette a társulat helyzetét rámutatott az újító okokra, amelyek az osztalék kevesedésére is eredményezték, mire Papp Samu, a felvilágosításokat megköszönve, a vezérigazgató választát megnyugtató tudomásul vette. Dr. Baránszky Gyula az igazgatóság működéséről a közgyűlés egyhangú hozzájárulása mellett köszönetet mondott. A közgyűlés a jelentést egyhangúlag tudomásul vette, az összes előterjesztéseket, valamint a nyereség hováfordítására irányuló indítványt elfogadta és a felmentényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak megadta. Végül az igazgatóságba dr. Sternlicht Lipót (Bécs) beválasztott.

Közbányai sertesplac, május 14. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül sulyban) 57 krajczár. Közép (páronként) 300–400 kilogramm sulyban) 55–56 krajczár. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 60 $\frac{1}{2}$ –61 krajczár. Közép (páronként 251–320 kilogr terjedő sulyban) 58–59 kr. Könnyű (páronként 250 kilogr terjedő sulyban) 58–60

kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 280 kilogr. felül sulyban) 58 $\frac{1}{2}$ –59 krajczár. Közép (páronként 240–260 kilogramm sulyban) 58–59 krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 57–58 krajczár. Serteslétszám: 1898. május 12. napján volt készlet 41.763 drb, május 13-án felhajtott 504 drb, május 13-án elszállított 505 darab, május 14-ára maradt készletben 41.762 darab. A hízott sertés fizetirányzata csendes.

Budapesti konzum-sertésvásár, május 14. A ferencvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. május 13-án érkezett 476 drb. Készlet 481 darab, összes felhajtás 957 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 595 drb, elszállítatlan maradt 362 drb. Napi árak: 120–180 kilós 56–59 kr, 220–280 kilós 56–58 krajczár, 320–380 kilós 50–59 krajczár, öreg nehéz 53–55 krajczár, malacz 32–42 krajczár. A vásár hangulata lanyha.

Bécsi vesztogzári marhavásár. Május 14. Felhajtott 401 darab vágómarha e között 4 darab sovány marha. Tekintettel arra, hogy hétfőre nagyobb felhajtást várnak, a vevők tartózkodók voltak és az üzlet vontatottan fejlődött. Az árakban mindazonáltal változás nem állott be. Jegyzések: bizó ökor magyar 26–34 forint, hízó ökor német 29–37 forint, prima 39 forint, alárendelt minőségűk 21–26 forint, hika és tehén 24–33.50 forint. Métermázsánként élő sulyban.

Pénzügy.

A bank tartalékalapja. Mint egy bécsi lap jelenti, az osztrák-magyar bank a monarchia két államának pénzügyminisztereinek kérelmet intézett az iránt, hogy engedjék meg neki, mikép rendelkezék azon 13 és fél millió forintot tevő érczváltók felett, amelyek a relációs nyereségből származnak és amelyek a bank szabadalmának megújításáig a tartalékban kezelendők. Hir szerint a két pénzügyminiszter a kérelmet teljesíteni fogja, hogy a bankot abba a helyzetbe juttassák, hogy a valuta stabilitását biztosítsa.

A bank érczkészlete. Mint ismeretes, az 1897. év folyamán az osztrák-magyar bank érczkészlete külföldön történt beszerzések révén igen tetemesen öregbedett. A múlt év február elejétől november végéig nem kevesebb, mint 79 millió aranyat és külföldi aranyban fizetendő váltót szerzett a bank, amelynek maximális érczkészlete 1897. november 23-án 409.7 millió forintot tett ki. Innentul hanyatlás következett be. A külföldi váltóárfolyamok alakulása lehetőtlenné tette az aranybehozatalt nemcsak, hanem aranykivitel idezett elő. A folyó év első öt hónapjában 59 millió aranyat és érczváltót vontak el a bankból s így a tavalyi szerzemény, amelyre oly büszke volt a bank, 20 millióra zsugorodott össze. Tekintettel arra, hogy ép a legutóbbi hetekben még nagyobb mérvűket öltött az aranykivitel, félt, hogy a bank érczkészlete igen tetemesen meg fog csappanni, ami bizonyára nem kedvező mozzanat a valutarendezési akcióban.

Közlekedés.

Csicsó kenyérszállítási tarifák. A kereskedelemügyi magyar királyi miniszter a székesfővárosi tanácsának kérelmére, tekintettel a magas lisztárakra, elrendelte, hogy bármely magyar vasuti állomásról Budapestre rendelt kenyérszállításhoz a magyar királyi államvasutak vonalain folyó évi július hó végéig a következő feletle mérsékelt díjtételek alapján szállítsanak: a) egész kocsiakományokban, illetve kocsiakományonként 8 krajczárért, kocsiakományonként 2 forint kezelési illeték és a szállítási adó hozzászámításával; b) tetszésszerű mennyiségben 100 kilogramm és 1 kilométerenkint 12 krajczárért, 100 kilogrammonként 4 krajczár kezelési illeték és az 50/0-os szállítási adó felszámítása mellett. Ez a kedvezmény folyó hó 18-án lép életbe.

Dunai hajózás. A Magyar Folyam és Tengerhajózási részvénytársaság üzletvezető igazgatósága közölni teszi, hogy Apatin és Baja között e hónap 18-ától kezdve a felfelé menetben a következő menetrend lép életbe: Felfelé: Apatinból indul 3 óra 50 perccel reggel, B. Monostorszegről indul 5 óra 15 perccel reggel, Városmariótl indul 6 óra 5 perccel reggel, K. Közegről (Batina) indul 6 óra 30 perccel reggel, Mohácsról indul 8 óra 5 perccel reggel, Szekesvári indul 9 órával reggel, Bajára érkezik 10 óra 15 perccel reggel. A lefelé menet állandóan marad.

A cs. kir. szab. Adria biztosító-társulat üzleti jelentése, mely az ez évi április 28-án megtartott közgyűlésen előterjesztett, a következő fontosabb adatokat tartalmazza: Az életbiztosítási ágazatban az 1897. évben kötött biztosítási ügyletek 23,201,866 korona biztosított tőke és 45,760 korona biztosított járadékra ruának s így a biztosítási átlag 1897. december 31-én 180 millió koronát meghaladó tőkét a 466,520 korona járadékot tüntet ki. A díjbevétel 7,494,320 koronát tesz, halál- és elérési esetekben teljesített fizetések 3,818,490 koronát vettek igénybe s ezenkívül függő károkra 642,568 korona lett tartalékba helyezve. Az életbiztosítási díjtartalékok immár 44,899,726 koronára emelkedtek. Az eiem (tűz és szállítmány) biztosítási ágazatok díjbevétele 15,019,402 koronát tett, viszontbiztosításokra 6,871,720 korona, k á r f i z e t é m e k r e — a viszontbiztosítókat illető rész levonása után — 5,116,452 korona fordított és ezenkívül függő károkra 838,346 korona helyzetett tartalékba. A tűzbiztosítási díjtartalék 535,694 koronával emelkedett s jelenleg a társulat saját számlájára 4,499,203 koronát tesz, a szállítmány-biztosítási ágazat díjtartaléka pedig 175,662 koronára rug. A 272,558 koronányi árfolyamnyereség a fennálló árfolyamingadozási tartalékhoz lett csatolva. Osztalék fejében, úgy mint az elmúlt évben, részvényenként 150 korona fizettetik ki. A társulat különféle tartalékai az 1897-ik évben 5,398,238 koronával növekedtek s az év végével 64,408,022 koronát tettek, amelyből díjtartalékokra — a viszontbiztosítókat illető rész levonásával — 46,282,246 korona, nyereségtartalékokra 6,029,104 korona és árfolyamingadozási tartalékokra 2,096,672 korona esik.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, május 14.

New-Yorkban a májusi buza ma újabb 13 centsel olcsóbbodva, ismét másfél dollárt jegyez, tehát majdnem ugyanazon a niveau áll, mint ma egy hete. Nálunk a május-juniusi buza 14 forint 56 krajczárral zárul és így egyenlegként szintén a a mult szombati zárókurzusig süllyedt. Odaát a körülbelül négy forintos, emitt a majdnem egy forintot tevő áremelkedés ilyformán „eloszlott, mint a buborék!”

Azonban nemcsak az ármozgalom terjedelmére nézve látunk eltérést piacunk és a tengerentúli vásárok között.

Amerikában akármily vehemensen lépett is fel a hausse, meg volt az árhajszának ugyszólván az egészséges alapja, mert hiszen a yankeek, ha tetőpontra is hág az üzleti izgalom és a szenvedély, egy perczig sem szünetelnek abban, hogy higgadtan számoljanak és kalkulációkba vegyék a realis tényezőket. Sem légvárakat ottan nem építenek, sem vaktába bele nem mennek semmibe. Nálunk pedig ezt teszik. Ez a különbség.

Az Unióban egy mutatkozott a hét kezdetén a helyzet, hogy az európai import-államok — és ugyan melyik szárazföldi ország nem változott az idén export-államból import-állammá? — hogy tehát a bevételre szoruló kontinentális országok kivétel nélkül az Océánon túlról várják buzaszükségletük fedezését. Hozzájárult ehhez, hogy a tengerentúli gabonakészlet — úgy az effektív áru, mint a papiros-buza — majdnem egy kézben összpontosult, és így mi sem volt könnyebb, mint az árakat akár a végletekig felcsigázni. Hogy aztán a szituáció megváltozott, az exportkereslet megszűnt: a jingók ugyan nem sokat haboztak, hanem levonták a viszontnyok fordulatóból a konzekvenziákat.

Ugy a hausseban, mint a baisseben meg volt tehát az észszerűség. Meg vagyunk győződve arról, hogy az esetben, ha a kivétel ismét fellendül, megint csak felszínre kerülnek a 20 centes napi áremelkedések, ha pedig még egyideig tartózkodó marad Európa a vásárlásban, úgy akkor a mostani jegyzések sem maradnak érvényben. Mindez természetes és érthető.

Nálunk másként áll a dolog. Itt azt mondják, hogy van egy konzorcziumpfélé valami, amely összevásárolja a május-juniusi határidőt, azt mondják továbbá, hogy ez a corner, — vagy kicsoda! — junius végén „becsipi” majd a contreminet, úgy amint ezt április végén tette a tavaszi búzával és azt mondják végül, hogy ennek utána majd ama vállalkozó szellemű uraknak, akik most megveszik a terminust 14—15 forintos árral, kifizetik szépen a három-négy forintosokkákat bírság fejében

(persze métermázsánként). Ez tehát „tdtsicher” tip. Mindenki magának tulajdonítsa, ha elszelasztja a kedvező alkalmat finanziaális viszonyainak alapos rendezésére.

Igy aztán vette és veszi a május-juniusi buzát boldog-boldogtalan. Minden gondos családapa azt hiszi, hogy ezzel már gyermekeinek tartozik. Mi lesz most, mondogatják az idegesebbek, meddig várjunk még a nagy, a rohamos, a minden eddigi mozgalmat felülmúló vulkánikus hausszera, hogy eladhassuk a kötéseinket? Ez az! A t. cz. vevők a schlussokat akarják eladni, mert a buzát átvenni — ugyan minő gondolat! kell is nekik a buza, épen csak holmi differenciákra áhítozik nemes keblük.

A buzát majt átveszi az az izé — minek is hívják — hát a konzorcziúm! Egyáltalában ez a konzorcziúm a fin de siècle legremekőbb alkotása. A konzorcziúm tesz, vesz és rendez, átveszi a buzát és sarokba szorítja az eladókat, azon fírad, hogy a legexaltáltabb stornirozási kurzusok kerüljenek napvilágra, egyszóval kikaparja a tűzből a sült gesztenyét, hogy a gabonacsarnokbeli vendégek, az alkalmi játszók jól legyenek kiszolgálva és minél kényelmesebben vágassék zsebre a hasznót. Igazán államosítani kellene valahogyan a közjót szempontjából a konzorcziúm intézményét.

Meglehet, hogy mindezen fantazmagóriák testet öltenek. Vannak azonban üzleti philisterek — oh, az együgyűek — akik ama nézetet merik kockáztatni, hogy nincs kizárva, mikép más lefolyást is vehet ez üzleti dráma, daczára jeles exposéjának.

E maradiak azzal kezdők, hogy ennek a sokat emlegetett konzorcziúmnak egy apró fogatékossága van. Csekélység az egész, ugyszólván szépségébe. Mindössze abból áll, hogy a konzorcziúm — nincs! Van ugyan egy-két jelentékenyebb hausseista, ha nem is egészen az amerikai genreből való, de hát végre is komoly, tisztességes szándéku vevők, akik az árut akarják és akik áprilisban is megcsinálták a pútsot. Tehát, da capo! Valószínű, hogy általános óhajra csakugyan ismétlik ugyanaazt a piecet, de hát nem egészen bizonyos.

Ákadnak továbbá szkeptikusok, akik előtt olybá tűnnek fel az utolsó napok eseményei, mint ha a Saulusok, Paulusokká vedlettek volna, mintha a vevők ez elítje már kezdené bevonni a vitorlákat, mivel ugylátszik, hogy ők már biztos révben vannak. Akik aztán magukra hagyatva még künn eviczkélnék a háborgó tengeren kis lélekvesztőjükön, azok bizony jól vigyázzanak, nehogy sajkájuk léket kapjon, mert a nagy gözösök, amelyekbe belekapaszkozhatnak, már nem lesznek a közelben.

Sőt tovább menve, azt tartják, némelyek, hogy a tulajdonképeni hausse lassankint már contremine-vé változik és azok, akikről azt hitték, hogy ők követelik majd a buzát, ugyanazok fogják majd szállítani az árut, mert a tavaszkor ugyancsak általuk átvett mintegy ötvenezer métermázsza buza még mindig érintetlenül tárol a raktárakban és nem tudni, mi lesz ez árunak a rendeltetése.

De hát mindez üzleti taktika, amely a kész-áru áralakulását nem befolyásolhatja és amihez végre is kevés a közünk.

Az effectív buza tendenciája pedig lanyha, oly annyira, hogy ma épen hogy nagy nehezen fenn bírtuk tartani a mult szombati árakat. A mal-mok ugyanis egyelőre majdnem teljesen beszüntették a vásárlást, tették ezt pedig azért, mert amint értesülünk, minden egyes budapesti malom elég nyers terménykészlet felett rendelkezik, hogy májusban üres ne maradjon a garat. Most tehát nyugodtan várhatják a további fejleményeket.

A hozatalok gyengék ugyan — e héten 64,618 métermázsát szállítottak ide, ebből is 15,207 métermázsát vittek el, de hát inséges termés után, hat héttel az aratás előtt, végre is nem lehetett többre számítani. Összevissza 200,000 métermázsza buza van beraktározva a fővárosban, lisztgyáraink tehát, ha csak nem akarják szándékosan a pauzát, semmi esetre sem kerülhetnek abba a helyzetbe, hogy a forgalmat be kelljen szüntetniök. Minden a lisztkereslet további alakulásától függ.

A szeptemberi terminus a mostanában divatos rozsdahírekre — ma a Dunántúli megyékből rendelték meg az alarmirozó sürgönyöket — 10

forint 82 krajczárig emelkedett, hogy azután délután ismét 10 forint 68 krajczárig szálljon le.

Tengeriben — úgy a készáru, mint a határidőpiacon — bágyadt volt az irányzat, leglanyhább volt azonban a terminusok Benjaminja, a jövő évi májusi tengeri, amely 5 forint 25 krajczáron forgott.

Zab, árpa, rozs alig tüntetnek fel változást. A leszámoló iroda a következő liquidáczióális árfolyamokat állapította meg:

Buza	14.70 forint
Rozs	9.50 „
Zab	7.50 „
Tengeri	6.— „

A külföldi piacok a baisse jegye alatt állottak ma is. Bécs, Berlin lanyha volt. Londonban 1 shillinget, Liverpoolban 2 és fél pence. Párisban 15 centimest vesztettek a buzaárak, utóbbi piacon a liszt 35 centimes-mal olcsóbbodott. Az amerikai gabona kurzusokat közgazdasági távirataink rovatában közöljük.

Buza.

Elkelt néhány kocsirakomány 25 krajczárral olcsóbb áron.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség métermázsában	6 vagy új	származás	hátülcen-kint súly kilogrammban	minőség megjelölés	átadási hely	ár, netto 100 kilogrammra	Érték vagy 8 óra
100	uj	tiszavidéki	76	—	Budapest	15.10	8 hó
100	uj	„	75	—	„	15.20	„
100	„	„	75	—	„	14.90	„
100	„	pestvidéki	74	—	„	14.80	„
150	„	„	74	—	„	14.80	„
370	„	oláhországi	78	transito	„	13.—	„

Hivatalos jegyzések buzában.

F A J	Minős. helyi hektol	100 kilogr. közép. ára	Minős. helyi hektol	100 kilogr. közép. ára			
	trüöl	trüg	trüöl	trüg			
Tiszavidéki	uj	74	15.15	15.25	75	15.85	15.40
„	„	76	17.45	15.50	77	15.60	15.70
„	„	78	15.75	15.85	79	15.90	15.95
„	„	80	—	—	—	—	—
Pestvidéki	uj	74	15.10	15.20	75	15.80	15.35
„	„	76	15.40	15.45	77	15.55	15.65
„	„	78	15.70	15.80	79	15.85	15.90
„	„	80	—	—	—	—	—
Fajérmegyei	uj	74	15.15	15.30	75	15.40	15.45
„	„	76	15.50	15.55	77	15.65	15.75
„	„	78	15.80	16.90	79	15.90	15.95
„	„	80	—	—	—	—	—

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 69,000 métermázsza buza és 41,000 métermázsza liszt, a nyugatban 15190 métermázsza buza és 545 métermázsza liszt. A Silpában 4000 métermázsza buza.

Határidőüzlet buzában: Májusi és őszi buza irányzata délelőtt kezdetben lanyha volt, később szilárd, az árak emelkedtek, délután ismét olcsóbbodtak az árak.

Előfordult határidőkötések buzában.

Határidő	Délutáni és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárás	kezdet	forgalom	zárás
május	14.85	14.60-56-62-68-70	14.74	14.90	14.65-62-14.60	14.58
sept.	10.67	10.65-68-66	10.68	10.71	10.72-74-75-76-74-70	10.68

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Határidő	Déli tőzsde zárás				Leszámoló árfolyamok
	május 14. pénz	május 14. áru	május 15. pénz	május 15. áru	
május	14.70	14.75	14.88	14.90	14.70
sept.	10.75	10.77	10.81	10.83	—

Rozs.

Készárüzlet. Elkelt néhány kocsirakomány lanyhább áron.

Előfordult eladások rozszban.

mennyiség métermázsában	6 vagy új	származás	minőség megj.	átadási hely	ár, netto 100 kilogrammra	Érték vagy 8 óra
100	uj	pestvidéki ayini	—	Budapest Nyíregyháza	10.50	kp.
300	„	„	—	„	10.10	„

Hivatalos jegyzések rozszban.

6 vagy új	sz	hektoliterenkénti súly kilogrammban	100 kilogramm közép. ára	
			trüöl	trüg
uj	„	10-12	10.70	10.80
„	„	„	10.60	10.65

Raktárállomány: A közraktárban 16800 métermázsza; a nyugati pályaudvaron 208 métermázsza.

Határidőüzlet rozszban: Őszi rozszban csekély forgalom volt, az árak változatlanok.

Előfordult határidőkötések rozszban.

Határidő	Dél- és déli tőzsdé			Délutáni tőzsdé		
	Kezdet	Forgalom	Zárás	Kezdet	Forgalom	Zárás
május						
október	8.12	8.15-16.17	8.19	9.13	8.13	8.12

Hivatalos határidőjegyzések rozszban.

Határidő	Jeleni tőzsdé zárásai				Leszállított árfolyamok
	Magyar	Árpa	Május 13-án	Magyar	
május					
október	8.16	8.20	8.20	8.24	9.25

Takarmányfeltek.

Készárúzat takarmányfeltekben. Zab szilárd, a kínálat gyenge. Árpa változatlan. Tengeri iránt megesáppant az érdeklődés.

Előfordult eladások takarmányfeltekben.

Mennyiség	Magyar- magasban	0 vagy uj	Ar	Magas	Alakási hely	Ar, névelő számkilogram kint	Készp. vagy 8 nóra
100	uj	zab			Budapest	5.10	készp.
100						5.05	
100					Kőbánya	7.55	
100		árpa			Budapest	6.10	
100		tengeri			Kisujszálla	5.35	
100					Mezőberény	5.20	
500							

Hivatalos jegyzések takarmányfeltekben.

Áru	0 vagy uj	Faj	Hektoliteren- kénti súly kg.-ban	100 kg. készp. főtől	fríig
Árpa	uj	takarmány égetni való sörföldel	60 62 62 64 64 66	—	—
Zab			89 41	7.70	9.—
Tengeri		bánsági másnema	—	6.15	6.20
				6.05	6.10

Raktárállomány takarmányfeltekben: A közraktárakban 14700 métermázsa árpa, 16500 métermázsa zab, 16500 métermázsa tengeri. A nyugati pályaudvarban 319 métermázsa zab, 380 métermázsa tengeri. A Silosban 6000 métermázsa tengeri.

Határidőüzlet. Tengeriben és zabban csekély forgalom volt.

Előfordult határidőkötések takarmányfeltekben.

Áru	Határidő	Dél- és déli tőzsdé			Délutáni tőzsdé		
		kezd.	forgalom	zár.	kezd.	forgalom	zár.
Tengeri	május	5.97	5.95-99-6.01 6.03-05-04	6.02	6.05	6.09	6.—
	julius	6.01	5.98-6.05-07 09-11-08-08	6.05	6.08	6.05	6.04
Zab	május						
	szept.	5.94	5.98—99 6.01-03	6.05	6.02	6.01	6.—

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfeltekben.

Áru	Határidő	déli tőzsdé zárásai				Leszállított árfolyamok
		május 14-én		május 13-án		
		pénz	ár	pénz	ár	
Tengeri	május	6.—	6.02	6.13	6.15	6.—
Zab	julius	6.05	6.07	6.17	6.19	7.50
	május					
	szeptember	6.01	6.05	6.—	6.05	

Gabona- és lisztforgalom.

A w. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi május 16. és 12. este 6 óráig Budapestre vasdon és hajón érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a Budapesti fővárméhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást tesz közzé:

Az áru megnevezése	Érkezett		Elszállított	
	vasuton	hajón	vasuton	hajón

helyi forgalomban

	1908	1897	1908	1897
Összesen	5993	21566	27259	790

b) átmeneti forgalomban

	1908	1897	1908	1897
Összesen	—	—	—	—

a fővárméhivatalnál előjegyzett:

Az áru megnevezése	Visszkivétel cséjtől való behozatalára előjegyzett mennyiség		A visszkivételre előjegyzett mennyiség, mé- termázsként	
	1898	1897	1898	1897
Összesen	15062	—	15062	—

BUDAPESTI ÉRTEKTŐZSDE.

Budapest, május 14.

Feltűnő szilárdan indult a tőzsde májusi üzlete ma reggel: a hitel 353¹/₂-re, az osztrák államvasut 260¹/₂-re emelkedett rövid egy negyedóra alatt. Berlin ugyan alacsony taksált; de Bécs folyton vásárolt, még nálunk is. A délelőtti tőzsde vége felé azonban már Berlinnek kezdett igaza lenni: a fölfelé törekvő mozgalom hirtelen megszűnt; sőt az irányzat meg is fordult; az árfolyamok egy-egy forinttal alább szálltak. Oka a feltűnő jelenségnek az volt, hogy Berlinben már reggel ismerték az Oroszország ellen irányuló nagyon heves és kfhívó beszédet, melyet az angol gyarmatügyek vezetője, Chamberlain ur tegnap este Birminghamban tartott; Bécsben pedig e beszédnek híre sem volt; valamint hogy nálunk sem. Szították tehát a tőzsdén a „Távíráti irodát”, melynek szolgálata nálunk igazán nagyon hiányos. Délben aztán a lanyha irányzat még inkább érezhetővé vált; és délután, mikor minden nyugati tőzsdéről hanyatló árfolyamok érkeztek, az árak nálunk újra csökkentek; úgy, hogy a vezető értékek a délutáni zárásig 3 forintot veszítettek reggeli legmagasabb árukból. Ez a nap története. Hogy ily körülmények között helyi piacunkon a forgalom élénk nem lehetett, az magától értetődő. Ami helyi értékekben csekély üzlet volt, az szintén hanyatló árak mellett történt meg.

Az előtűzősén: Magyar hitelrészvény 385.75-384.50, Leszámitolóbank 256.25-256.—, Osztrák hitelrészvény 358.50-357.—, Osztrák-magyar államvasut 360.50-359.40, Közuti vaspálya 388.75-388, Rimanurányi 254.50-253.50.

Dél- és déli tőzsdén május 14. délután: Magyar hitelrészv. 357.50, Magyar hitelrészv. 385.25, Aranyjáradék 120.90, Koronajáradék 99.25, Leszámitoló bank 255.50, Jelzálogbank 254.25, Rimanurányi 253.75, Osztrák-magyar államvasut 360.—, Ipar- és kereskedelmi bank 104.50, Déli vasut 73.25, Közuti vasut 388.—, Villamos vasut 272.50, Márka 58.93.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Erzsébet-malom 297, Drasche téglagyár 890, Salgótarjáni közhéányá 610-612, Közuti vasut 387.25-388, Magyar általános közhéányá 107-108, Magyar hitelrészvény 381-383.20, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 104.—, Magyar jelzálogbank 253, Magyar leszámitoló bank 255.25, Rimanurányi 253-252.60, Osztrák hitelrészvény 357.10-356.20, Schlick-féle vasöntő 209, Osztrák-magyar államvasut 359.10-358.25.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2-2.50 forint, 8 napra 4.50-5.50 forint, május utóljára 12-13 forint.

Délután 1 óra 30 percckor zárulnak:

	május 14.	május 13.
Magyar aranyjáradék	120.50	120.50
Magyar koronajáradék	99.—	99.—
Magyar hitelrészvény	383.50	385.—
Magyar ipar és keresk. bank	104.—	104.—
Magyar jelzálogbank	252.75	254.—
Magyar leszámitoló bank	255.—	255.75
Rimanurányi vasmű	252.50	253.75
Osztrák hitelrészvény	356.70	358.—
Déli vasut	73.—	73.—
Osztr.-magyar államvasut	358.75	359.—
Közuti vaspálya	388.—	387.—
Villamos vasut	272.75	272.75

Az utótőzsdé berlini alacsony jegyzésekre lanyha volt. Kötöttet: Osztrákhitelrészvény 356.90-355.50-355.80, magyar hitelrészvény 383.50-382.75-383.25, osztrák-magyar államvasut 358.75-357-357.75 forinton.

Délután 4 óraker zárulnak:

	május 14.	május 13.
Osztrák hitelrészvény	355.70	358.20
Magyar hitelrészvény	383.—	385.50
Osztr.-magyar államvasut	357.60	359.25
Leszámitoló bank	254.50	256.—
Jelzálogbank	253.—	254.57
Rimanurányi vasmű	252.50	253.55
Közuti vaspálya	387.25	387.—
Villamos vasut	272.—	272.75
Ipar és keresk. bank	104.—	104.50
Déli vasut	78.—	72.50

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDE.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, május 14. A vásári forgalom: **Hasná** a forgalom élénk, árak szilárdak. **Baromfi** élénk, árak csökkentek. — **Halban** csendes, árak csökkentek. — **Tej- és tejtermékek** élénk. — **Tojás** nál csendes. árak szilárdak. **Zöldség** nál élénk. — **Gyümölcs** nál élénk. — **Fűszerek** nál csendes. Időjárás: borult esős. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: **Hús.** Marhalus hátulja I. 50-57 frt, II. 41-50 frt. Birkahus hátulja I. 36-46 frt, II. 28-36 frt. Borjuhús hátulja I. 53-64 frt, II. 45-50 frt. Sertéshús lörendű 60-62 frt, vidéki 50-54 frt (Mindenkint 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 60-80 kr (kilonkint). Sertésszír hordóval 66.0-67.0 frt (100 kilonkint). — **Baromfi (élő).** Tyuk 1 pár 1.10-1.50 frt. Csirke 1 pár 0.50-1.20 frt. Lud hízott kilonkint 53-58 kr. — **Különlétek.** Tojás I. láda (1440 db) 27.0-28.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 3.00-3.10 frt. Petrezsel, em 100 kötés 3.00-7.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14-18 frt. Bab nagy 100 kiló 8-12 frt. Paprika I. 100 kiló 30-50 frt, II. 10-30 frt. Vaj I. rendű kilonkint 85-90 frt. Vaj-téa kilonkint 1.05-1.15 frt. Burgonya-rózsá 100 kiló 3.0-3.50 frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.0-3.0 frt. — **Halak.** Harsca (élő) 0.80-1.— frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.80-1.— frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40-0.70 frt.

Szesz.

Budapest, május 14. Irányzat szilárd. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 20.25-20.50. Finomított szesz nagyban 53.75-59.25, Finomított szesz kicsinyben 59.25-59.50, Élesztő-szesz nagyban 53.75-50.—, Élesztő szesz kicsinyben 59.25-59.50, Nyersszesz adózva nagyban 57.75-58.25, Nyersszesz adózva kicsinyben 53.25-58.50, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 17.—-17.25, Denaturált szesz nagyban 21.50-21.75 Denaturált szesz kicsinyben 22.25-22.50. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ah vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, május 14. **Kontingens nyersszesz** azonnali szállításra 21.20-21.50 frtig kelt el. Zárójegyzés 21.30-21.50 frt.

Pága, május 14. **Adózott tripló-szesz** nagyban 57.—57.5/8 frton jegyeztetett. Adózatlan szesz azonnali szállításra 20.25-21 forint.

Trieszt, május 14. **Kiviteli szesz** tartályokban szállítva 90% hektoliterenkint nagyban magyar, román és csehi áru 14-14.50 forinton kelt el.

Bécs, május 14. Kontingentált szesz kész áruban 21.30 frttól 21.50 frtig. Változatlan.

Berlin, május 14. **Szesz** helyben 54.— márka = 31.75 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint a 10,000 literszálelék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Stettin, május 14. **Szesz** 70 márka fogyasztási adóval 53.50 márka = 31.41 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Borozló, május 14. **Szesz** (50-es) pr. májusra 73.10 márka = 42.98 frt; szesz (70-es) pr. májusra 53.30 márka = 31.34 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, május 14. **Szesz** májusra 21.90 márka = 14.64 frt; május-jun.-ra 24.90 márka = 14.64 frt; június-juliusra 25.— márka = 14.70 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 forint.

Páris, május 14. **Szesz** folyó hóra 49.25 frk = 26.05 frt; júniusra 49.— frk = 25.91 frt; július-aug.-ra 48.50 frk = 25.65 frt; 4 utolsó hóra 44.75 frk = 23.68 frt. Az árak 10.000 liter szálelékönként 1/4% leszámítással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Czukor.

Pága, május 14. **Nyers czukor** 88% czukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállításra 12.80 frt, október-decemberre szállításra 12.82 forint.

Hamburg, május 14. **Nyers czukor** f. o. b. Hamburg. Azonnali szállításra 9.47, júniusi szállításra 9.55, júliusi szállításra 9.62, augusztusi szállításra 9.70. Irányzat nyugodt.

Páris, május 14. **Nyers czukor** (88 fok) készáru 30.50-31.— frk, fehér czukor júniusra 32³/₈ frank, július-aug.-ra 32⁵/₈ frank, okt.-tól 4 hóra 32⁷/₈ frk, 4 hóra máj.-tól 31³/₈ frk. Finomított készáru 104.—104.50 frank.

London, május 14. **Jávaczokor** 12¹/₄ shilling, ártartó. **Nyers czukor** nyugodt, de ártartó, **jegezedett czukor** csekély kereslet mellett változatlan. **Finomított darabczukor** mérsékelt kereset, ártartó. **Külföldi tört** nyugodtan indult és ártartóban záruit. Jegyeztetett: készáru 11.0¹/₄ shilling, júniusra 11.2¹/₄ sh., jul.-aug.-ra 11.3 sh. **Répaczukor:** nyugodtan indult, ártartóban záruit. **Német** (88%) májusra 9.3 shilling, júniusra 9.4¹/₂ shilling, júliusra 9.5¹/₄ shilling augusztusra 9.6¹/₂ shilling, okt.-decemberre 9.6 shilling. **Határidő-üzlet:** májusra 9.3¹/₂ sh., júniusra 9.4¹/₄ shilling, júliusra 9.5¹/₄ sh., augusztusra 9.8¹/₄ shilling, október-decemberre 9.8¹/₄ shilling.

Petroleum.

Hamburg, május 14. **Petroleum** helyben 5.65 márka = 3.32 frt.

Antwerpen, május 14. **Petroleum** fin. helyben 17³/₈ frank = 8.29 frt.

Bréma, május 14. **Petroleum** fin. helyben 5.85 márka = 3.44 frt.

London, május 14. **Petroleum,** amerikai 5 sh., orosz 4¹/₂ sh.

Newyork, május 14. Petroleum ún. 70 Abel test. Newyorkban 5.95 cents, fin. petroleum Philadelphianban 5.90 cents; United Rifle Line Certificates májusra 82.—; nyers petroleum májusra 6.60 cents.

Olajok.

Páris, május 14. Repceolaj folyó hóra 57.25 frk (= 27.04 frt); júniusra 57.25 frk (= 27.04 frt); július-aug.-ra 57.50 frk (= 27.16 frt); 4 utolsó hóra 57.50 frk. Arak 100 kilonként értendő. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Hamburg, május 14. Repceolajhelyben 53.— márká (= 31.16 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Köln, május 14. Repceolaj helyben (bordóval) 57.50 márká (= 33.76 frt). Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

London, május 14. Torpentin 25.—25.3 sh. Repceolaj 23.— sh. Lenolaj 17.— sh. Gyapott-magolaj 16.3—16.9 sh.

Kávész, tea, rizs, juta, shellack.

London, május 14. Kávész. Santos, határidő ártartó. Jegyzetelt: máj.-ra 23.9 sh., jul.-ra 29.3 sh., szeptemberre 29.9 shilling, decemberre 30.3 sh. Tea: indiai jól keresve, szilárdan tartott. Rizs: ártartó, de nyugodt. Juta: igen szilárd, jó üzlet mellett. Schellack: szilárd.

Fémek.

London, május 14. Réz, G. M. Brände 51 1/2 — 51 3/4 st. készáru és 51 1/2 — 51 1/4 st. 3 hóra; best sel. 56 1/2 — 57 font sterling. **On:** finom, külföldi 65 1/4 — 66 1/4 font sterling készáru és 66 1/2 — 66 3/4 font sterling 3 hóra. **Olom:** angol 14 1/2 font sterling; külföldi 14 — 14 1/4 font sterling. **Horgany:** külföldi 19 1/4 font st. **Higany:** 7.10 font sterling első és 7.9 font sterling másodikból. **Vas:** A glasgowi nyersvaspiac ártartóan indul és szilárdan zárult, jó üzlet mellett. **Zárlatárak:** 46.6 shilling készáru és 46.9 sh. egy hóra. Cleveland 40.4 shilling készáru és 40.7 shilling egy hóra; Hematit 50.9 sh. készáru és 51.— sh. egy hóra; Middlesbrough 51.9 sh. készáru és 52.— shilling egy hóra.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, május 14. A külföldi jelentések lanyha irányatról szólottak és itt is hasonló hangulat jutott érvényre. Köttetett: buza május-júniusra 14.55—14.72, buza őszre 10.60—10.57—10.68 frt, rozs őszre 8.70 forint, tengeri július-augusztusra 3.31—6.36 forinton.

Hivatalosan jegyzetelt:

Buza május-júniusra 14.69—14.70, őszre 10.67—10.68, rozs őszre 8.20—8.21, tengeri május-júniusra 6.34—6.36, július-augusztusra 6.36—6.37, zab május-júniusra 7.70—7.75, zab őszre 6.25—6.30, repeze augusztus-szeptemberre 13.40—13.50 forinton.

Borostyó, május 14. Buza helyben 23.80 márká (= 13.99 frt) sárga. Buza helyben 23.70 márká (= 13.93 frt). Rozs helyben 18.— márká (= 10.59 frt). Zab helyben 17.10 márká (= 10.06 frt). Tengeri helyben 14.— márká (= 8.23 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Hamburg, május 14. Buza holsteini 255.—265 márká (= 15.—15.59 frt). Rozs meklenburgi 178—188 m. (= 10.47—11.05 frt). Rozs orosz 142—143 márká (= 8.35—8.41 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Zürich, május 14. Orosz buza 36.— frank (= 17.17 frt), román buza 34.—36.— frank (= 16.22—17.17 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, május 14. (Magnyítás.) Buza folyó hóra 30.60 frank (= 14.60 frt). Buza júniusra 30.40 frank (= 14.51 frt). Buza július-aug.-ra 29.10 frank (= 13.88 frt). Buza 4 utolsó hóra 25.25 frank (= 12.04 frt). Rozs folyó hóra 21.— frank (= 10.01 frt). Rozs júniusra 21.— frank (= 10.01 frt). Rozs július-aug.-ra 17.80 frank (= 8.46 frt). Rozs 4 utolsó hóra 16.— frank (= 7.63 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, május 14. (Zárlat.) Buza folyó hóra 30.75 frank (= 14.67 frt). Buza júniusra 30.60 frank (= 14.60 frt). Buza július-augusztusra 29.25 frank (= 13.95 frt). Buza 4 utolsó hóra 25.40 frank (= 12.12 frt).

London, május 14. Buza csak 1/4—1 sh.-gel alacsonyabban eladható. Liszt bágyadtabb. Tengeri 1/4 sh.-gel alacsonyabban. Uszó gabonából buza és árpa csak alacsonyabban eladható. Kevert amerikai tengeri 1/4—1/2 sh.-gel alacsonyabban. Hoztakok: buza 34.880 és zab 15.040 qu. Tengeri helyben 24.25 sh.

Liverpool, május 14. Buza 2—3 pennyvel alacsonyabban, liszt szilárd, tengeri 1-50 pennyvel magasabban.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, május 14. A mai előtőzsdén kedvező külföldi jegyzésekre a vetések állásáról, valamint a newyorki sterlingkurzus újabb emelkedésének hírére megszilárdult az irányzat. A déli tőzsdén azonban berlini alacsonyabb jegyzésekre alábbszállott a vételkedv.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 358.25 — 357.65, Anglo-bank 158.—, Union-bank 296.50, Osztrák földhite 470, Magyar hitelrészvény 384—364.75, Osztrák-magyar államvasut 359.50—360.75, Déli vasut 73.25—73.35, Länderbank 229.25—229.75, Elbevolgyi vasut 263—263.50, Alpezi bánya 165.50—163.50, Rimamurányi 252.50, Dunagőzhajózási 468—472, Dohány-részvény 129.—, Magyar arany-járadék 120.90, Magyar koronajáradék 99.25, Török sorsjegy 60.10—60.20, Német márká 58.93, Májusi járadék 101.95, Osztr. koronajáradék 101.90, 20 frankos 9.55 1/2, Fegyvergyár 317—317.50, Északnyugati vasut 249.50—249.75, Tramway 527—523, Északmagyarországi egyesült kőszénbánya 171—173, Felsőmagyarországi bánya- és kohó 114—114.50.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 357.50, Osztrák-magyar államvasut 360.12, Magyar hitelrészvény 384.50, Alpezi bánya 164.—, Májusi járadék 101.95, Török sorsjegy 60.10, Länderbank 229.—.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 356.75 Magyar hitelrészvény 383.50, Anglo-bank 157.50 Bankverein 270.50, Union-bank 296.—, Länderbank 228.50, Osztrák-magyar államvasut 358.87 Déli vasut 73.—, Elbevolgyi vasut 262.75, Északnyugati vasut 249.50, Török dohányrészvény 129.—, Rimamurányi 252.—, Alpezi bánya 164—163.50, Májusi járadék 101.95, Magyar koronajáradék 99.15, Török sorsjegy 60.10, Német márká 58.97, Fegyvergyár 316, Magyar aranyjáradék 120.90, Osztrák koronajáradék 101.90, 20 frankos 9.56. Osztrák földhite 468.

Délután 2 óra perczerk jegyezték: Magyar aranyjáradék 120.90, Magyar koronajáradék 99.20, Tiszai kölcsönsorsjegy 139.50, Magyar földtehermentesítési kötv. 97.25, Magyar hitelrészvény 386.—, Magyar nyeresémi kölcsön sorsjegy 160.50, Kassa-oderbergi vasut 190.—, Magyar kereskedelmi bank 1408.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.—, Magyar keleti vasuti állami kötvények 120.26, Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 254.—, Rimamurányi vasrészvényársaság 252.75, 4.2% papírjáraadék 102.05, 4.2% ezüstjáraadék 101.90, Osztrák aranyjáraadék 121.05, Osztrák koronajáraadék 101.80, 1860. sorsjegyek 143.—, 1864. sorsjegyek 197.50, Osztrák hitelsorsjegyek 200.—, Osztrák hitelrészvény 356.—, Angol-osztrák bank 157.—, Unionbank 296.—, Bécsi Bankverein 270.50, Osztrák Länderbank 228.50, Osztrák-magyar bank 914.50, Osztrák-magyar államvasut 358.—, Déli vasut 72.50, Elbevolgyi vasut 262.25, Dunagőzhajózási részvény 469.—, Alpezi bányarészvény 162.80, Dohányrészvény 129.—, 20 frankos 9.56, Cászári királyi vert arany 5.68, Londoni váltóár 120.90, Német bankváltó 58.95.

Bécs, május 14. (Utőtőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 356.35, Magyar hitelrészvény 383.—, Anglo-bank 157.25, Bankver. 270.50, Union-bank 295.50, Länderbank 228.50, Osztrák-magyar államvasut 357.50, Déli vasut 72.75, Elbevolgyi vasut 262.—, Északnyugati vasut 249.—, Török dohányrészvény 128.50, Rimamurányi vasuti 253.—, Alpezi bánya 162.30, Májusi járadék 102.05, Magyar koronajáraadék 99.25, Töröksorsjegy 60.20, Német márká azonnali szállításra 58.93, Német márká ultimóra 59.—.

Berlin, május 14. Ezüstjáraadék 101.50, Osztr. aranyjáraadék 102.90, Magyar aranyjáraadék 102.50, Magyar koronajáraadék 99.—, Osztrák hitelrészvény 229.80, Osztrák-magyar államvasut 162.50, Déli vasut 31.90, Bustehradu vasut 307.75, Osztrák bankjegy 169.55, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.55, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.90, Rövid lejáratu váltó Londnra 20.48 1/2, Orosz bankjegy 217.—, Olasz járadék 90.60, Laura-kohó 196.90, Harpani 186.20, Olasz központi vasut 190.75, Török sorsjegy 118.90, Májusi járadék 101.60.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 221.75, Osztrák-magyar államvasut 151.75, Déli vasut 31.90, Magyar aranyjáraadék 102.50, Disconto-társaság 195.50.

Páris, május 14. Új 3% francia járadék 101.45, 3%-os francia járadék 102.72, 3 1/2%-os francia aranyjáradék 106.12, Osztrák aranyjáradék 102.40, Déli vasut elsőbbség 286.—, Alpezi bánya 366.—, Török dohányrészvény 280.—, Török sorsjegy 106.—, Olasz járad. 91.25, Spanyol kölcsön 33.93, Meridional 660.—, Otomanbank 542.50, Rio Tinto 655.—, Debeers 672.—, Rastrand 111.80, Chartered 62.25, Randfontein 88.50, Osztrák földhitelet 1290.—, Magyar aranyjáradék 103.12, Osztrák-magyar államvasut 68.—.

Frankfurt, május 14. (Zárlat.) 4.2% papírjáraadék —, 4.2% ezüstjáraadék 85.80, 4% osztr. aranyjár. 102.75, 4% magy. aranyjáradék 102.65, magyar koronajár. 99.55, osztr. hitelrészvény 301.62, osztr.-magyar bank 772.—, osztr.-magyar államvasut 307.87, déli vasut 64.75, bécsi váltóár 169.52, londoni váltóár 20.495, párisi váltóár 80.95, bécsi bankverein 229.75, villamos részvény 138, alpezi bányarészvény 140.—, 3% magy. aranykölcsön 89.55. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, május 14. (Utőtőzsdé.) Osztrák hitelrészv. 301.50, Déli vasut 64.87, Osztrák-magyar államvasut 307.75.

Hamburg, május 14. (Zárlat.) 4.2% ezüstjáraadék 86.35, osztrák hitelrészvény 300.50, osztrák-magyar államvasut 768.—, déli vasut 151.—, olasz járadék 91.—, 4% osztr. aranyj. 102.80, 4%-os magy. aranyjáraadék 102.50. Az irányzat bágyadt.

London, május 14. (Zárlat.) Angol consok 111 1/2. déli vasut 7.—, spanyol járadék 94 1/2 olasz járadék 90.25, 4% magy. aranyjáraadék 101.—, 4% rupia 63.8, Canada pacificvasut 86.3/2 leszámitolási kamatláb 3 1/2, ezüst 26.25. Az irányzat szilárd.

New-York, május 14. Ezüst 56 3/4.

IDŐJARÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távlati jelentése 1898. május 14-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius alatt	Csapatvíz	Állomások	Légnomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius alatt	Csapatvíz
Arvadarája	55.4	12.8		Pola	54.6	16.9	
Balmazújváros	59.1	10.4	13	Losina	54.7	18.6	
N.-Szombal.	50.9	8.5		Sarajevó	59.8	18.4	
Magyar-Ovár	51.7	7.2	3	Torino	49.9	11.9	
Ó-Gyalla	50.9	10.0		Plorence	55.6	16.8	
Budapest	50.7	12.5	10	Róma	58.4	17.9	
Sopron	51.6	5.2	10	Nápoly	60.5	16.3	
Herény	49.7	7.3	6	Brundisi	60.7	18.5	
Keszthely	49.3	14.8		Paleruo	60.6	18.9	
Zágráb	51.5	11.8	2	Malba	61.8	17.2	
Fiume	50.8	11.9	26	Zürich	71.2	9.0	
Cirkvenca	61.6	12.4	20	Blarritz	55.8	18.0	
Pucsova	53.9	18.3		Nizza	58.6	15.3	
Zsombolya	58.3	16.0		Páris	46.5	9.5	
Arad	62.7	16.1		Koponhaza	48.5	8.2	
Szeged	62.1	13.3		Hamburg	42.8	8.0	
Szolnok	62.8	16.0		Berlin	46.8	10.8	
Eger	52.1	13.3		Christiansund	80.7	8.7	
Dobozeg	54.2	16.2		Stockholm	61.3	9.8	
Késmárk	51.1	12.3		Szent-Pétervár	50.7	10.0	
Ungvar	59.1	16.8		Moskva	55.2	10.1	
Szatmar	55.0	13.7		Vrso	47.6	13.1	
Nagy-Várud	53.6	20.4		Kiev	56.2	10.7	
Kolozsvár	55.6	14.0		Odosza	—	—	
Nagy-Sopron	54.6	13.8		Sulina	58.3	18.3	
Bécs	52.2	4.8	4	Szöfia	59.6	11.5	
Salzburg	54.1	4.6	24	Konstantinápoly	60.3	16.4	
Klagenfurt	49.3	10.2	3				

A légnomás Közép-Európában jelentékenyen emelkedett. Maximumok vannak az Alpsekben és a Földközi-tenger nyugati medencéjén. Alacsony a légnomás északon. A tegnapi másodlagos minimum mint fölfelvált közpödmény Erdély föté jutott. Nyugat-Európában és az Alpsekben az eső csökkent, északi Európában és a Kárpátok táján meg esik. A hőmérséklet keleten magasabb mint nyugaton. Hazánkban az eső a nyugati megyékben egyre tart s egyuttal az Alföldre is terjeszkedett, Erdélyben pedig az idő még száraz. Az idő nyugaton hűvösebb mint keleten. Átmenetileg szárazabb idő várható, emelkedő hőmérséklettel.

A szerkesztésért felelős: a főszekersztő.

Budapesti cégmutató.

Palkovics szállodája az Angol királynő-höz.
Elsőrangú szálloda a város közepén, kilátással a Dunára. Éttermek és fürdő a házban, villamvilágítás és lift. — Mérsékelt árak.

„Vadászkürt“ elsőrangú szálloda.
A város közepén, újon és kényelmesen berendezve. — Kávéház és étterem a szállodában. — Kifőtt kiszolgálás, olcsó árak. — Világítás és kiszolgálás az árakban befontgostaltatik.

idősb Kammer Ernő, tulajdonos.

Gundel János
István főherceg szállodája.
A város közepén, a lénczhíddal szemben, kilátással a budai hegyekre és a királyi várpalotára. Agózház és villamos vasuti állomás közelében. Bizgona tisztaság, pontos kiszólás, kifőtt magyar és franciai konyha, hamiltatlan legjobb italek.

Olcsó árak. **Füredők a házban!**

Foncière, Pesti biztosító-intézet.
Alapítók 4 millió korona. Nyereség- és díjartólékai, valamint évi díjbetételei 28 millió korona. Kiváltási, jg., szállítási, élet- és halálbiztosításokat. Közponi irodák: V. Sas-utca 16. szajit házában.

Budapesti Takarékpénztár és Öngazgató Értéktözlő Társaság Pénzügyi társaság, Befektetési és értéktözlő társaság. 10.000.000 korona. Közponi irodája az V. János-utca 14. sz. házban. Kiszolgálás az ország minden részén. Híres ügyvédek vezérlésében.

Felix-füredő. Nagyvárad közelében közelében. Vagy 1000. Kényelmes kútvizű, szilárd. Pesti város Sz. Kámpy Kámpy. Tóth-füredő, csúszka és kútvizű. moor-füredő. Kifőtt senekt, jó konyha és pincze. — 300 szobák. **Közponi János házában.**

Meller Ernő
Művészetek és iparok miniszterének helyettese Budapest, VII., Erzsébet-terez 13. sz. házában. (Közponi János házában.)

Országos gyógyfürdő Stájerországban

Rohitsch-Sauerbrunn

Vasuti állomások:

Pöltschach (Déli vasut) vagy **Krapina** (M. k. államvasut)

Fürdőidény: Májustól—októberig.

Elragadó fekvés, terjedelmes erdők és gyönyörű parkok közepette. Enyhe alpesalji éghajlat.

Glaubersós szénsavas források (Styria- és Tempel-forrás)

elismerve mint kipróbált hatású gyógyszerek idült gyomor- és bálhurut, tartós székrekedés, elhízás, aranyér, májbajok, váltóláz és ennek utóbajai ellen.

Gyógyeszközök:

A savanyuvizek ivókuraként, szénsavas aczélfürdők, hidegvizkura, tej- és savókura, massage, villamos kurák.

Nagy medencze-fürdő és uszoda.

Hyönyörű gyógyterem, elegáns étkezők, kávéház, olvasótermek, zenekar, hangversenyek, lovarda, tekepálya, croquet- és lawn-tennis-játékhelyek.

Kényelmes, elegáns és **igen olcsó** tartózkodási hely.

Fürdőorvosok:

berczenczi dr. GÁMÁN BÉLA és dr. HOISEL JÓZSEF.

A rohitschi savanyuvizek magyarországi főraktára:

Hoffmann József

Budapest, Báthory-utca 8. szám.

A hitelszövetkezetek.

(Az országgyűlésből.)

Polónyi Géza már napok óta járkaft a folyosón s mindig az volt a színe, hogy aznap beszélni fog. De egyre halasztotta és mindig jobban elmerült gondolataiban.

Már akkor rámondta valaki:

— Ez most azon tűri a fejét, miképen bizonyítsa be, hogy a javaslatot nem lehet végrehajtani...

Mert tudnivaló, hogy Polónyi az utolsó időkben minden javaslatról kimutatta, hogy nem lehet végrehajtani. De azért mindegyiket szerencsésen végrehajtották. S a szövetségi javaslatra nézve is vége lehet minden aggodalomnak, mert Polónyi ma csakugyan kimutatta róla, hogy végrehajthatatlan. Most már nyugodt lehet az ország. A javaslatnak szerencsés sors van megírva. Sőt maga Polónyi is majdnem két óra hosszat beszélt róla, pedig hát ő nem hisz a végrehajtás lehetőségében. Azonfelül beszélt róla Major Ferencz és (hogy a vita utolsó napján egy józan szó is hangozzék) beszélt Pap Géza is. A mai napon az ő megjegyzései voltak azok, amelyek a részletes vita során megszívlelni valók lesznek, mert ő a javaslatról beszélt, okosan és találóan, és nem áldozott fel semmit kétes értékű ötletekért, mint Polónyi ur.

Említésre vár még, hogy Polónyi a földmivelésügyi minisztert újabb nyilatkozatra provokálta és Darányi ma kijelentette, hogy a munkásigazolványokat Hajdumegyében is kiváltották. Egyébként ezzel az általános vita be is fejeződött s a jövő héten megindul a részletes tárgyalás.

A képviselőház ülése.

Megint Berzeviczy Albert elnököl s tegnap óta megint akadt jelenteni valója: néhány kérvény — természetesen a földadó leszállítása s a börzeadó behozatala tárgyában.

Interpelláció — a szombat daczára — nincsen bejegyezve. (Molnár apát egyelőre, úgy látszik, megunta az interpellációt.)

Következik a napirend: az ipari és gazdasági hitelszövetkezetek.

Az általános vita.

Major Ferencz bevezetésül a földmivelési miniszterrel polemizál. Aztán a nagytőkéről beszél s azt mondja, hogy a mozgó nagytőkét valódi liva-tására kell szorítani s a befektetésekre utalni, hogy uzsora-kamatait ne hazája népén szedje, hanem az egész világon. (Derűltég.) A pénz hatalmát legjobban mutatja a spanyol-amerikai konfliktus, amely minden jog letiprásával megfosztja Spanyolországot gyarmataitól. De Észak-Amerika nem fog itt megállni. Vérszemet kapva, Európa szívét fogja megtámadni. Majd a börze-spekuláció rablógazdaságáról beszél, amelyet most be akarnak vinni a szövetségezetekbe. A javaslatot visszaveti.

Pap Géza: A törvényjavaslat tárgyalása előtt abban a reményben voltam, hogy ezt a törvényjavaslatot, melyet első sorban a tisztelt ellenzék sürgetett, amely a szegény ember sorsának javítását folytonosan hangoztatja, első sorban az ellenzék fogja örömmel üdvözölni és el fog követni mindezt, hogy ez mielőbb törvényre váljék. E reményemben azonban csalódtam, mert az ellenzék elővette a régi patront, amelyet rendszeren el szokott sütni és azt mondja, hogy a kormány ezzel csak az állam omnipotenciáját akarja kiterjeszteni. Ez nagyon szép, hanem régen ismert taktika, amely ellen én most küzdeni nem akarok és így csak röviden jelzem álláspontomat, amely oda konkludál, hogy a javaslatot általánosságban elfogodom. (Helyeslés a jobboldalon.)

A javaslat a szövetségezeteknek, mint új intézményeknek alkalmat akar adni arra, hogy más pénzügyi intézetekkel szemben sikeresen működhessek és e cél elérése érdekében előnyökben részesüljenek. A javaslatot azonban félreértik. Azt mondja például Major Ferencz: tisztelt képviselő ur, hogy mire való a 4. §., amely az egyes tagoknak nyújtható hitel legmagasabbját állapítja meg és azt mondja, hogy hiszen a központ, amely távol eszik az egyes vidéki intézetektől, nem is lehet kélfőben tájékozva az illető vidéki tag hitelképességéről. Ha elővásta volna a 6. §-t, akkor azonnal reájőtt volna — ez kérem, a nem teljesen lelkiismeretes tanuhányozás — hogy az alapszabályok állapítják meg ezt a hitelmaximumot.

Major Ferencz: Azt mondtam! Nem értett meg a képviselő ur!

Pap Géza: Ha ezt méltóztatott mondani, akkor nincs értelme annak, hogy a központ nem ismeri az egyes vidéki hitelszövetkezetek tagjainak a hitelképességét. Vagy nem jól mondta, vagy félre akarta magyarázni.

Major Ferencz: Majd megmagyarázom! (Zaj. Felkiáltások jobboldaltól: Elengedjük!)

Pap Géza: Mielőtt felszólalásom tulajdonképeni tárgyára átérnék, még Mezei Mór képviselő urnak a tegnapi nap folyamán elmondott beszédére akarok néhány szóval reflektálni. Ő ugyanis a törvényjavaslat 23. szakasza ellen kelt ki s kifogásolta a javaslat azon intézkedését, mely akként szól, hogy a hitelszövetkezet (olvassa): Végrehajtás vagy csőd esetében minden más, törvényes elsőbbséggel nem bíró követelést megelőző kielégítési joggal bír adószának összes ingó vagyonára. És ezen felfogását azzal indokolta, hogy ha ezen elsőbbségi jog kimondatik, nevezetesen a kisiparosokkal szemben, akkor a kisiparosnak a nagyobb czégektől elvezett árúhiteliségei kárt fognak szenvedni és a törvényjavaslat tulajdonképeni célján, amely épen az iparosok hitelének erősítésére szolgál, épáltal nagy károsodás fog esni. Itt előállhatnak oly körülmények, hogy egyes iparosok hitelszövetkezeti tagokká válnak és ekkor az őket jogosan megillető hitelgényük meg lesz állapítva. Ha az ily kisiparos ezen a hitelgényen túlterjedő hitelt akar igénybe venni, ebben az esetben ez a hitelgénybevetél már részben jogosulatlan is, mert a jogosult hitelt meg fogja neki adni a szövetségezet.

De ettől eltekintve, ha az életben nézem a kiskereskedők hitelgényét, miben találok azt? Téved, aki elméleti alapon azt hiszi, hogy az egyes nagykereskedőnél reális alapja van annak a hitelnek, amelyet a nagygyáros a kiskereskedőnek nyújt. Részben reális alapja van, de ez nem a lényege annak. Nem a reális hitel, hanem a személyi készfizesési pontosság és becsületesség az, amit a törvényjavaslat nem érint s ami megmarad a hitelgények szövetségi uton való kielégítése mellett is. Tehát ezen 23. szakasz nem veszélyezteti a kisiparosnak azt a jogos hitelgényét, amely a hitelreantartás képességét ma is megadja, sőt erősbíti, amennyiben kétféle nyit neki forrást és ez a becsületességben és a készfizesési képességben és akarathatban való bizalom, mely ép úgy megmarad a kiskereskedőnél ezentul is, mint amilyen alapon állt az eddig a nagykereskedővel szemben. (Ellenmondások baloldaltól.)

Felszólalásom tulajdonképeni célja azonban nem ez lett volna, hanem a törvényjavaslat egy másik intézkedése. (Halljuk! Halljuk!) Az igazságügyminiszter ur által benyújtott eredeti törvényjavaslatnak 70. szakasza ugyanis azt állapítja meg, hogy a központi hitelszövetkezet által kibocsájtott kötvények névértékének összege a kötelekbe tartozó szövetségezetek által átruházott kölcsönkövetelések tökéességét meg nem haladhatja. Ez volt a benyújtott eredeti törvényjavaslat intenciója. Ez sokaknál és megvallom, kezdetben nálam is némi kétkedésre adott okot és gondolkodóba ejtett, vajjon ez az egész névértékösszeg erejéig való kibocsátás helyes dolog-e és az intézménynek előnyére szolgál-e? Első pillanatra, ha az ember kis összegeket vesz szemügyre, arra a következtetésre jut, hogy ez nem nagy differencia, mert minden 100 után csak 20 forint. De ha tekintjük, hogy a kötvények milliókról és milliókról fognak szólni, úgy ez a 20 százalék igen jelentékeny különbség. És ha tekintjük, hogy a javaslat mentül több hitelforrást akar nyitni ennek az intézménynek, akkor el kell ismernünk, hogy az eredeti szöveg helyesebb.

Polónyi Géza: Jó lesz a forrást is megmondani, ahonnan ezt a meggyőződést merítette.

Pap Géza: Mint igazságos ember, szívesen eleget teszek Polónyi tisztelt képviselő ur óhajátának. Három nap előtt vele beszéltem és akkor azon az állásponton voltam, hogy a teljes névérték erejéig való kötvénykibocsátás nem oly helyes, mint hogy ha csak 80 százalék erejéig bocsátatnak ki a kötvények. Ő az ellenkező nézeten volt, de ebből nem következik, hogy ezt az eszmét ő fedezte fel, mert hisz benne volt a törvényjavaslatban is. A 69. és 76. szakaszokra nézve az indoklás elmondja azon pénzforsásokat is, amelyek rendelkezésre fognak állani. Így megemlíti a visszlészámítás és betéti üzletet, de igen helyesen említi, hogy ezenkívül még kellett egy új pénzforsásról is gondoskodni és ezért állíttatott be a javaslatba az általam előbb jelzett paragrafus.

Azt hiszem, hogy ma, midőn ezek a hitelszövetkezetek egy életfeladatát képeznek azon kisgazdákra és kisiparosokra, akiknek érdekeit nem csak az ellenzéki urak, hanem mi is első sorban kelünkön viseljük, akkor minden kis momentumot meg kell ragadni annak életképessége érdekében. Azt hiszem, hogy az eredeti szöveg sokkal inkább megfelel a jelzett álláspontnak és czélnek és én azon kérelemmel fordulok a tisztelt igazságügyminiszter urhoz, ne méltóztatnék elzárkózni az elől, hogy eire a szakaszra nézve a javaslatnak eredeti

szövege fogadtassék el. Különbö a javaslatot általánosságban elfogodom. (Helyeslés jobboldaltól.)

Polónyi Géza: Hosszabban kíván szólni. Köszöni Pap Gézának, hogy az ő eszméjét lanszirozza. Mely sajnálatlalt látja parlamentárizmusának agnizmusát.

Madarász: Magyarul nyavalygását.

Polónyi Géza: ... amely nem alkalmas üdvös törvényhozásra. Az eddigi rendszer már is össze-törte az ellenzékét s az egészeséges közvélemény erős alakulását lehetetlenné tette. Most ez a javaslat az utolsó kegyelemadóást adja meg főkép a függetlenségi pártnak. Darányi miniszter örövendé beszélt az agrárszocializmus zivatarának elmulásáról. A szónoknak biztos tudomása van, hogy Hajduban újabb forrongás van készülöben. Balmaz-Ujvároson mai napig meg sem kezdtek a munkásigazolványok kiváltását, mert abban a ballútnban voltak, hogy aki igazolványt vált: az csak tizenhatodában fog arathatni. Balmaz-Ujvároson Semsey László 15.000 holdnyi uradalmát bérbe adta s most a bérló nem akar a napszámósoknak kiszagadkának egy-egy holdnyi albérletet sem adni, holott Semsey két-három holdat juttatott nekik. A bérló, habár 5-6000 munkás van Balmaz-Ujvároson, másnunnan hozatott munkásokat. Most az következett el, hogy a munkás így beszél: Uram csak egy halállal tartozom, inkább halok meg golyótól, mint éhen. (Mozgás.)

Darányi dicsekedett azzal, hogy nagy segítséget adott a hitelszövetkezeteknek. Mennyivel több volt az, amit a börzének s az osztrák-magyar-banknak adott. A kormány nem is a hitelszövetkezetnek, hanem az Első Hazainak adott olcsóbb kamatra egy millió forintot. Most pedig ad egy félmilliót négy százalék jövedelemre. Nevetség tehát, ha a kormány dicsekszik: Mi szükség van 100.000 forint alapítási költségre? Kiknek juttatják ezt? A kormánypárti korifeusoknak talán? Hát ha az államsegítés, amint az előadó ezt megjósolta, megszűnik idővel, vajjon megszűnik-e akkor az olcsón elseftelt állami befolyás? Bizony nem. Szamaritanus erkölceikkal Darányi és Lukács miniszterek ne dicsekedjenek; mert ezzel a javaslattal nem mást céloztak, mint azt, hogy a jövőre a szövetségi hálózatba befogják a választókat s olcsóvá tegyék a választásokat. Három milliót nehéz volna gyakorlati összehozni. Kérde: a szövetségezetek alapítására hivatott hatóságok közé tartoznak-e az állami segítsébe részesítendő egyházi hatóságok és vajjon miért zárják ki az alapítástól a nagy pénzügyeket? Ha létesülhetett 400 Károlyi-féle szövetségezet hatóságai beavatkozás nélkül: mért nem létesülhet ezután, csak ha a jegyzők, alispánok, főispánok alapítják? A jövő valójában azt mutatja, hogy a közgazdasági urak mindannyia bankigazgató lesz, vagy bankfelügyelő és e gyönyörű társaság másnak a bőrere, minden felelőség nélkül meg fogja szavazni magamagának a szövetségi hitelt. Ez az új intézmény: új elhelyezkedés lesz a rokkant kormánypárti politikuskok számára, Ambuláns igazgatókat és főügyelőket fognak ki-nevezni fővárosi urficskákból a vidéki szövetségezetek nyakára, persze jó napidíjjal.

Megfontolandónak tartja azt, hogy a keresetképes kiskorunk ne záranak ki a szövetségezetből s ez a javaslatban nyersen kifejezést, nem pedig a később megalkotandó alapszabályokban, amelyekben azt is ki lehet mondani, hogy például csak kormánypárti lehet a szövetségezet tagja. Hátha kiskorú örökölni fog hitelszövetkezeti kötvényt vagy betétkönyvet, mi lesz akkor? Az üzletrésze korlátolt felelősség elvénél hiva, mert a korlátlan felelősség nem más, mint a hitel kommunizmusa. Lelekeltenség volna, hogy a magyar paraszt a jövőben, mihelyt pénz akar kölcsönözni vagy kamatoztatni a szövetségezetben, ne lehessen más, mint giráns mindenkéért, betétjének ötszörös értékéig.

A javaslatról azt hirdetik: ötszörös lesz a felelősség. A szónok kimutatta, hogy tizenegyszeres lesz. Ha indískrét akar na lenni, már most elmondhatná, kik lesznek a kormánypárti geniek közül az új intézet vezetői. Kimutatta, hogy ha valamely szövetségi tag szembeáll a kormánypárttal, a szövetségezet igazgatójának egyszerű átírására, az ellen a törvényszék azonnal elrendeli a csődöt! Mekkora terrorizmus lesz ez! Lehet-e majd így ellenzékét választani?

Mezei Mór a törvényjavaslattal úgy tesz, mint az egyszeri zsidó árendás, aki elméent az urasághoz, hogy bérbe kérje a birtokát. A földesur hajlandó volt erre, azzal a föltétellel, hogy az árendás higgyen a Krisztus csodatételében. A zsidó megvakarta a föltételt és így felelt: Egyezünk ki, nagyságos ur, ötven percben! Azt elhiszem, hogy Krisztus urunk hét kenyérral és öt hallal meg tudott vendégelni ötezer embert, de hogy azok jól is laktak, azt higgye el, méltóságos ur. (Derűltég.) Mezei ismeri, elhiszi a javaslat hiányát, de nem hiszi, hogy ezt a kormány a nép függetlensége ellen fogja használni.

Apponyi beszédéről szólva, rámutat arra, hogy Apponyi most is, mint mindig, a kormány lojaltságába vetett bizalmával és reményével elfogadja a javaslatot. De reménye, hogy a javaslatot a részletek tárgyalásának során megkorrigálják, csalódást fog reá hozni. Kossuth Ferencz hírlette, hogy alkotmányunk ma egy agastyán király egészségétől függ. Ugy is van. E azért így időben, így minden jogon át gazoló javaslatot a szonok még általánosságban sem savazhat meg. Baria Odon határozati javaslatát semmiképp sem fogadhatja el, mert az abban foglalt kívánság elő törvénybe ütökzik, amennyiben a postatakarékpenziári betetek nem fordíthatók szövetkezeti célokra. A törvény, amelyre, ennek ellenkezőjének bizonyítása okából, a pénzügyminiszter hivatkozott, a cheque-és a clearing-forgaloma vonatkozik. Megjósolja, hogy ez a javaslat, ha törvényvé válik, végrehajthatóvá sem lesz. ha a száz per-centre szóló kibocsátást 80 százalékra redukálják. Ha a javaslatból törvény lesz: Bányfának még választási elmékre sem lesz szüksége, egyszerűen kinevezi az ellenkezőt. Visszautasítja a javaslatot. Az éinők a vitát bezerja.

Darányi Ignác miniszter a munkásigazozóvnyok dolgában válaszolja Polónynak, hogy legujabbn Hajdumegyében már kezdik kiváltani az igazolványokat, csak három községben luegenkednek ettől. A balmaz-ujvárosi tényről informáltatni fogja magát.

Hétfőn megkezdik a részletes tárgyalást.

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Gabona. Az időjárás a hét kezdetén meleg volt, később súlydrt a hőmérséklet és az ország több részéből csapadékot jelentettek. A vetések állása is kielégítő.

A külföldi piacok eddigi hausse-áramlata e héten visszaesést szenvedett, habár a hét közepéig további gyors áremelkedést jelentettek.

B u z a. Az első két üzletnap körülbelül 60 krajczár áremelkedést hozott, New-York alacsonyabb jegyzéseire azonban jelentékeny fordulat következett be és az árak az elért emelkedést ismét elvesztették. Az összforgalom 90,000 métermaszát tesz ki.

R o z s. A hét elején 50 krajczárral emelkedett és budapesti paritásra 10.75 forintot ért el közpénzen. Később az árak körülbelül 30 krajczárral csökkentek, minél fogva a hét végével budapesti paritásra és helyben átvéve 8.40-45 forintnál többet nem jegyezhetünk.

Á r p a (takarmány és hántolási czelokra) csak szorványosan kerül a piacra, 7.50 forintot jegyez.

Z a b elegendő kínálat és gyenge vételkedv mellett ártartó maradt, szín és tisztaság szerint 7.70-8.10 forint érhető el.

T e n g e r i a folyó határidő árát éri el, esetleg néhány krajczárral többet. A múlt héthez viszonyítva árak 20-25 krral magasabbak.

Olajmagvak: Káposztarepce 6 b e héten sem volt forgalom, névlegesen 12-13 forint, káposztarepce augusztusra a hét végével 12.50-13.05 forinton zárul. Gomborka 12-12.50 forint, vadrepce 5.50-6.25 forint, lenmag 10-10.50 forint, kendermag 8-8.50 forint.

Hüvelyesek: B a b e héten ismét teljesen üzletelen maradt és kereslet nem mutatkozott. Jegyzéseink tehát inkább csak névlegesek: Gyöngyösön 7 forint, Szegzárdon 6.75 forint, Baján 6.80 forint, ó barna bab Kalocsán 5.50 forint, uj 6 forint. K ö l e s csendes és üzletelen. Jegyzésünk 4.75 frt helyben.

Vetőmagvak. A vetőmagvak forgalma tekintetbe véve az évadnak előhaladottságát e lefolyt héten is meglehetősen élénk volt. Vörös lóheréből kevesebb, de luczernából annál több kelt el. A fűmagvak utáni kereslet folytatólag is kielégítő. M u h a r m a g n a k igen jó kelete volt, egyéb kölés-félék szintén elég figyelemben részesültek.

Fűszer- és déli gyümölcs. Budapest, május 14. Datolya: Kalafát 26-32 forint, alexandria 20-24 forint, koszu 15 forint, szabadon 22-26 forint. Füge: koszu 18.-18.50 forint, Calamata 20.50 forint, kosárú 14-15 frt, szabadon 13.-15.- frt, Puglia 9-12 frt. Szmirna 34-38 frt, Maratonisi 14.-18.50 forint. Mogyoró. Sicziliai 23.50 forint, nápolyi hosszú 34.-, isztriai 35.- frt, Levante hámozott 34.50-35.50, Levante 16-17 forint. Szent Jánoskenyér. Puglia új 9.50-10.50 frt. Mandula Avola courris 89-96 forint, Mofetta 80.- frt, Catania 84 forint, Palma 86 forint, Girgent 86 forint, Bari 75-78 forint, edes Pugliai 90-93 forint, dalnát új 78.50-80 frt, armelin 45 frt. Pignol 62 frt per láda. M a z s o l a s z ó l ó : Vouila 36-38 forint, Yerli 36-39 frt, Caraburno 45.-56.- frt, Éleme 22. frt. vörös Samos 18 forint,

fekete Tlyra 16 frt. fekete Samos 22 forint, Szardella 65-70 forint, Ajóka 35-56 frt. H o r s. Singapore fekete 50-56, forint Penang fekete 46.- forint, detto fehér 70 frt, Gyömbér: bengali 28.50 forint Szegfűszeg 40 frt. F a h é j 56.- forint, fahéj törmelék 28, babrlevél 10.- forint, per 100 kilogramm cif. Triest.

Konzervek. Mai hamburgi jelentések szerint az árak a következők: Ananasz, szingaporei érkezett 250 láda, a hozatal nagyon csökkent 100 darab 1 1/2 kilogrammos doboz 58 márká; detto 100 darab 1 kilós doboz 48.50 márká; detto Guadeloupe 100 darab 1 kilós doboz 96 márká; detto Bahama, láda a 24 doboz 160-165 márká; detto Saint-Miguel érkezett 300 láda, aukcióra került 210 láda, 5 márká áremelkedéssel, per 100 kg. 237 márká. Tengeri rák: 87 dobozos láda a 1/4 kgr. 60 márká, detto 48 dobozos láda a 1/2 kgr. 52 márká, Lazacz 48 dobozos láda a 1/2 kgr. 30 márká; detto magas dobozban 28 márká. Mustár maille 12 doboz a 1 kgr. 9.50 márká; detto 1/3 kilós doboz 6.50 márká; detto 12 doboz a fél kgr. 4.50 márká Szarvasgomba: Perigord, legjobb minőség, 10 darab 1/2 dohoz 65 márká, detto üvegben 60 márká; szarított per kgr. 14 márká. Sajtok: Viktoria 20-30 kilós darabokban per kgr. 2.40 márká; Chester 7-8 kilós darabban per kgr. 2.30 márká; Sulton 4-6 kilós darabokban per kgr. 3.80 márká; Roquefort 2 1/2 kilós darabban 2.30 márká. Neufchatel 37 darabos kosárban 4.75 márká. Eidam 2 kilós gombben 1.50 márká; hollandi tejszín per 10 kgr. 20 márká. Svájci per 10 kgr. 18 márká; Parmesan per 10 kgr. 18 márká. Sardines á l'huile 2300 ládával érkezett; árak változatlanok.

Gyapju. A gyapjuidény a losonci gyapjúsárral kezdetét vette. Ennek lefolyásáról ismételve jelezük, hogy az árhanatálás bécsi mázsánknál 5-6 forintot tett ki. Az e heti gyapjuület csakóly 100 bál szállítási gyapjuból állott, mely eddigi nyomott árak mellett adatott el.

Gépolajok és kenőcsök. Budapest, május 14. Orosz nyersanyagból finomított kenőolajok árai a következők: Kiváló nehéz gépolaj (fajsúly 907/10) 24 frt. Nehéz gépolaj (fajsúly 905/07) 22 forint. Könnyű gépolaj (fajsúly 903/03) 20 frt. Orsóolaj 16 frt - kr. Tisztító olaj 13 frt - kr. Vulkán (henger) olaj fajsúly (907/10) 13 frt - kr. Hengér (hig, magas lobbanási fok) 26 frt - kr. (100 kgr. tisztasuly után, hordostul, valódi göngysulylyal, Budapestre szállítva). Más mint orosz nyersanyagból finomított olajok fajsúly és kenőképesség szerint 2-5 forinttal olcsóbbak. R e p c z e o l a j. A jegyzés nagyban vételnél 36 forint - krajczár, kiscsinybeni vételnél 37 frt - krajczár. G é p o l a j o k: Olivaolaj valódi pugliai 44 frt, gyári olivaolaj 40 forint, Bakuolaj valódi orosz 22 forint, Ragosinolaj 26 forint, transmissióolaj 28 forint, turbinaolaj 38 forint, vulkánolaj 22 forint. K e n ő l a j o k: Cilinderolaj valódi amerikai 38.- forint, egyéb cilinderolaj 22-36 forint, consistent gépenős 30-35 forint, bányakocsikenős 16-18 forint, sodrony- és kenderkötélkenős 24-26 forint, valvolinolaj elsőrendű 50-55 forint, fogaskerékkenős 20-24 frt, szij- vagy szerszámkenős 35-40 frt. Gyantaárak: Serfőzdeszurok 15-17 frt, terpentinolaj fehér orosz 27 frt, amerikai 38 frt, osztrák 36 frt, gyanta 7-11 frt, gyantaolaj 18-20 frt. K á t r á n y t e r m é k e k: Carholineum 12-13 frt, kőszénkátrány 4-4.25 forint, fenyőkátrány 10-12 frt, Vaselin bőrkenős 20-25 frt, szerszám- és fegyverkenős 30-35 frt. H a l z s i r: svéd 36 frt, grönlandi 35 frt, orosz-lanzsír 12-13 frt. L e n o l a j: 26 frt, valódi hollandi 30 frt. L e n o l a j k e n c z e: leülepedett 22-30 frt, vaselinkenős 35-40 frt. F a g g y u: 38-40 frt. Tejszinszappan 22 frt. K ö c s i k e n ő c s: fekete vagy sárga 5.50-5.25 frt, fehér finom 6.50-7.- frt, monfalkonet 7.50 frt.- két finom 7 frt, uszó 7.50-9.- frt, fehér 7.50 frt, fiakkerkenős 9.75-10 frt, finom belga paraffin 7.30 frt. S c h e l l a e k: narancs 116 frt, fél-narancs 88 frt, rubin 85 frt. S z a l m i a k: fehér angol 56 frt, jegecz 28 frt. N a f t a l i n: hordókban 14.50 frt. G l i c e r i n: 48-90 frt. B e n z i n: fehér 28 frt. K o l o f ó n i u m: belföldi 6.75-7.25 frt, amerikai elsőrendű 6.50-11 frt. S z u r o k: bognárszurok 7.25-8 frt, fenyőszurok bőjor 12.25-12.75 frt, detto fehér 5.50-6.75 frt, vargaszurok 10.50-12 frt, mind per 100 kilogramm ab Bécs. G u m m i a r á b i a i 75-77 frt, detto kevert 39-42 frt, kereskemi 45-48 frt, Lätti 34 frt per 10 kgr. ab Triest. T á b l a o l a j o k: Hangulat folyton lanyha. Albániai tisztított 33-36.25 forint, olasz, finom és szuperfinom 57-68 forint, levantei 33-36 forint per 100 kilogramm vám és hordó nélkül ab Triest.

Kőtött, szövött, diszmu- és rövidtáru. P a m u t Liverpool per prompt 8 3/4, szeptember-decemberre 3 1/2. A magasabb árak csak a rendetlen és túlmagas szállítási díjnak tudhatók be. A pillanatnyi szükséglet eléggé fedezve van s csak a závaros politikai viszonyok miatt történnek szerződészerű

kötések. Az új termés elég kiadós lesz s ha a politikai helyzet őszig tisztázódik, újra igen olcsó árakat várunk. Fel és egész gyártmányok változatlanok. P a m u t f o n a l inkább a vevők kívánsága szerint simul. A s e l y e m terméste is jök a kiállítások. Dél-Franciaországból jelentik, hogy a gubozás e héten kezdődött meg s az idén a hernyókat betegség nem bántotta. Uj coto-nok már a jövő heten jönnek forgalomba. G y a p o t h a n az árak változatlanok. Londonból írják, hogy az árak 5 százalékot vesztettek az árakból. Az általános üzletmenet lassu, s inkább szükségleti cikkekre szorítkozik. S z a l l a g o k, c s i p k é k, h i m z é s e k elég jól fognak. F e j k e n d ő k e t, különösen csernakendőkét a gyárosok alig tudnak eleget szállítani. D i v a t c z i k k e k b e n, disznek különösen pamut és selyemdiszeket, szövetnek glóriát és sephirt skót szin-ekben veszik szivesen. C z é r n a k e s z t y ű k b e n a fekete mellett a zöldet keresik. P i p á k és meggyfaszárak változatlan olcsó árakon elég jól fognak. H ö l y a g p a p i r b a n nagyobb a kereslet. A pergament-gyárosok az idén kartelt kötöttek s így e cikkek 20 százalékkal drágább. Az annvira kedvelt légyapír eladását a hatóságok, hivatkozással egy sok év előtt hozott, de életbe nem lépett miniszteri rendelet alapján eltiltották. Technikai gummicikkek már 10 százalékkal drágábbak s várjuk, hogy a szövött gummicikkek drága nyersanyag miatt szintén drágábbak lesznek.

Petroleum. Az üzlet változatlan. Az árak maradnak.

Nagybani jegyzések. A kőolaj-finomító-gyár: Fiumei egyesillagos (amerikai) petroleum: 22.- frt. Háromcsillagos (orosz) petroleum: 18.- forint. Brassói prima: 15.- frt. - A magyar petroleum- ipar-részvénytársaság: Császár-olaj: 24.- forint. Egykeresztes petroleum 19.75 frt. Orosz három-keresztes petroleum: 18.- frt. Kétkeresztes petroleum: 17.- frt. Budapestben, 100 kilogramm tiszta suly után, netto tara, hordóval együtt (ingyen hordó). Világos hengerolaj I. számú: 32 frt. Sötét hengerolaj II. számú: 30 frt. Könnyű gépolaj III. számú: 14.50 frt. Nehéz gépolaj IV. számú: 17.50 frt. Keverő olaj (tisztító olaj) X. számú: 10.- frt. Keverő olaj nehéz, fajsúly 0.905 XI. számú: 12.- frt. A X. és XI. számú olaj fénytelen minőségben egy és 1/4 forinttal drágább. Budapestben 100 kilogramm tisztasuly után netto tara, ingyenhordóban, per cassa 2 százalék árendésményvel. Orsovai Standard White (salon) petroleum: 16.60 forint. - Az Apollo ásványolajgyár-részvénytársaság: Lilium-császár-olaj: 24.- forint. Egysziv petroleum: 18.- forint. Háromsziv petroleum 16.75 forint. Csillag-kereszt 16.- forint. Lámpaolaj: 14.- forint. Budapestben netto cassa, 100 kilogrammonként, ingyenhordóban, 20% tara. Apollo III. számú gépolaj: 18.- forint Budapestben 100 kilogrammonként, hordóval együtt, netto tara; per cassa 2 százalék árendésményvel vagy váltóval négy hónapra. Egyes hordók 25 krajczárral drágábbak. Üres petróleumos hordók ára: 2.05 forint. Üres olajos hordók ára 1.30 forint. Ásványolajok: Jóllehet az orosz nyersanyagból készült olajok igen kerestettek, főleg a galicziai olajok könnyebb minőséggel olcsóbb árapkkal már is erősen tért hódítanak, orosz nyersanyagból gyártva. Henger-olaj (magas gyulladási fokkal): 26 forint. Igen nehéz gépolaj (fajsúly 907-910): 22.- forint. Nehéz gépolaj (905-908): 20.- frt. Könnyű gépolaj (900-902): 18.- forint. Orsóolaj (900): 15.- forint. Tisztító olaj (885): 15.- forint. Vulkánolaj: 9.- forint. Budapestben 100 kilogrammonként, ingyen hordóban, netto tara. Nem orosz nyersanyagból gyártott olajok a minőség szerint két-négy forinttal olcsóbbak.

Vas. Vasgyáraink eddigi gyenge üzletmenetének lassu emelkedése a gépgyárak eléggé kedvező helyzetére vezethető vissza. Ez utóbbiak meglehetősen munkával rendelkeznek, olyannyira, hogy a vasanyagok, mint nyersvas, rudvas, kazán- és egyéb lemezek, melyekből rendszerint nagyobb készlet szükségeltetik ugyszólván fogytán vannak, ugy, hogy ezek beszerzésére részint azonnali, részint határidő szállításra nagyobb számú kötés köttetett. Az építkezéshez szükséges vasanyagok beszerzésére irányzott tevékenység rendkívül élénk volt és vidéki épületek részére örvendetesen sok kötés köttetett. A nyersvasüzet tekintetében lényeges változás nem állott be. - Budapesti helyiárak 100 kilogrammonként, készpénzfizetés mellett 2% pénztárendésményvel: m a g y a r n y e r s v a s 4.45-4.65 forint, Bessemer nyersvas 4.65-4.75 forint, witkowitzi nyersvas 4.50-4.80 forint, fél-nyersvas 4.20-4.30 forint magyar rudvas 10.20-10.50 forint, steier rudvas 10-11.50 forint, hengerelt vasgerenda 11.50-12.50 forint. O c s k a v a s a k: nehezebb vasdarabok 8.30-3.40 forint, könnyebb vasdarabok 2.90-3.00 forint, elégett öntött vastörmelék 1.50-1.80 forint, elsőrendű öntött vastörmelék 8.70-8.80 forint, 100 kilogrammonként készpénzfizetés mellett.

MINDENFÉLE.

Bajuszos angyalok.

Szin: a Műcsarnok termei.

Személyek: Egy vidéki ur:

A Képzőművészeti-társaság
egy tagja.
Egy festő.

A vidéki ur

a Képzőművészeti-társaság tagjának kalauzálása mellett nézi a képeket.)

Csak ámulok, csak bámulok;

Oh, mennyi szép, remek dolog!

A tag.

Ez még csak az első terem, barátom!

A vidéki ur.

Mit mondjak majd, a többit is ha látom.

Beh jó is, hogy fölcsaltál Budapestre.

Egy tárlatot hadd látok végre — festve.

Eddig csak a lapokból értesültem,

Hogy ki fest rosszul, ki fest nagyszerűen.

Mit ér csak kritikákból tudni meg,

Hogy ez vagy az a kép rossz, vagy remek!

Sok műtész ur oly oktondi, csalfa . . .

Mit Keszler dicsér, azt lerántja Alfa.

A tag.

Hja, pajtikám, a műtész urak

Nem járnak ám el mind egyhangulag.

(Megállnak egy kép előtt.)

A vidéki ur

(szent borzalommal).

Hah, ez a kép itt mily csodás dolog.

Ha nem csalódom, ugy-e, angyalok?

S ni, bajszuk is van! Különös, csodás!

Egészen új és frappáns felfogás.

A tag.

(némi zavarral, majd lelkesülten).

Hm! Bajszuk is van? Ugy-e, különös?

De ez nekik csak több bajt kölcsönöz.

Ez az — s ezt eddig nem is vettem észre —

Amit váltig kerestünk annyi éve:

Egészen új és frappáns felfogás.

Egy új talentum. Igazán csodás!

Oly zseniális, oly eredeti

Díjat kell adnunk okvetlen neki.

A vidéki ur.

Gondoltam mindjárt. Egy új iskola.

Nagy realista lesz a piktora.

A tag.

Ugy van. S ugy látom, épen erre jó

Bemutatom. Derék s élőkélő . . .

A festő

(kaján kíváncsisággal közeledik, de megpillantván képét, hirtelen fölfordít.)

Nagy ég! A képem! Oh, ki tette eztet?

Angyalkáimnak bajszot itt ki festett?

Irgalmas isten! Bajszos angyalok . . .

Segítség! Rendőr! Mentők! Meghalok . . .

(Kétségbeesetten rohan el. A vidéki ur és a tag ámulva néznek hol egymásra, hol a képre, hol a festő után.)

A bajuszos angyalok eléggülten mosolyognak.)

Tón.

Az emberiség vége. „La fin de l'humanité” címmel az elmúlt esztendőben Nadailac marquis tollából rendkívül érdekes és tudományos szempontból is fölülte tanulságos könyv jelent meg. A Globus című folyóirat most bővebben foglalkozik a könyvvel és a többek közt ezeket írja róla: Egy vallás-filozófiai iskola már régóta sokat foglalkozik ezzel a kérdéssel. Faye, a francia tudományos akadémia tagja, azt a nézetet vallja, hogy a földi életnek egy napon meg kell szűnni. A nap mindjobban ki fog hűlni, a felülete megazulardul és ezáltal a földet megrabolja a világosságtól és a melegtől, melyek pedig a szaporodás és létezés alapfeltételei. Nagyon érdekes és eredeti de Lapparent-nek, a párisi katolikus egyetem tanárának a felfogása. Lapparent szerint bizonyos atmoszferikus benyomások a víz fölött lévő föld talaját megfosztja szilárdságától és a leszakadt részecskéket magával viszi. Így feltétlenül

eljön majd az az idő, amikor a földön nem lesznek emelkedések és az egész szárazföldet tenger fogja borítani. Nadailac könyvében mind a két különböző nézetet felemlíti, de egyuttal megjegyzi, hogy az emberiségnek mindazonáltal nincs oka aggodalomra, mert Lapparent-nek négy és fél millió esztendőre van szüksége, hogy elmélete beváljon. míg Fay még ennél is többet igényel a nap kihűléséhez. Brialmont tábornok belga akadémikus elmélete mársokkal inkább képes ez élethez annyira ragaszkodó emberiségben félelmet gerjeszteni. Brialmont a föld népének tulságos elszaporodását arányba állítja a föld által nyújtható táplálék maximumával és arra az eredményre jut, hogy földünk csak 12 milliárd embernek tud élelmet adni; a belga tábornok számítása szerint pedig már a 2166-ik esztendőben fogja az emberiség ezt a számot elérni, tehát 369 esztendő múlva már az éhínség fogja az embereket megtizedelni. Ezt az utóbbi hypothézist de Nadailac marquis mélyebb vizsgálat alá veszi és úgy találja, hogy a belga generális állítása kissé merész. Megengedi ugyan a veszély jelenlétét, de több, pontos megfigyelésre támaszkodó bizonyíték segítségével kimutatja, hogy a veszély még sem olyan fenyegető, mint azt Brialmont gondolja. Milyen módon lehet az emberiség elpusztulását megakadályozni? Mi a módja a menekvésnek? Ezekre a mindenkiben önként feltoluló kérdésekre de Nadailac a következő szellemes feleletet adja: A megoldásnak, ha nem is mondható ez teljes biztonsággal, még is fenn kell állni, mert ellenkező esetben joggal feltételezhetjük, hogy az isten nem volt elég óvatos és hogy a legnagyobb bölcs a legnagyobb hibát követte el. A transformisták, akik a természetfölötti erőkhöz nem hisznek, ezt a kérdést a fejlődéstan körébe utasítják, és azt feltétlenül meg akarják oldani.

A legdrágábbak. Ime kis statisztika azokról a tárgyakról, amelyek eddig a legtöbb költséget okozták, vagy amelyekért az emberek a legmagasabb vételárakat fizették. A világ legdrágább épülete kétségkívül az albani kapitólium az Egyesült-Államokban, mely 52 millió forintot emésztett föl építési költségekben. Versenylova közlül Osborne érte el eddig a legmagasabb vételárt: 370 ezer forintot. Arion, mely nem volt versenylovó, 300 ezer forintba került. A képek sorában Meissonier „1814” és Millet „Angelus” című festményeit illeti meg az elsőség. Az előbbiért 450 ezer, az utóbbiért 370 ezer forintot fizetett Chahard. A vatikáni könyvtárban van egy héber biblia, amely 270 ezer frtba került; ez kétségkívül a világ legdrágább könyve. A persa sah birtokában van egy csibuk, amelynek értékét körülbelül egy millió forintra becsülik. Elég róla annyit tudunk, hogy a legritkább drágakövekkel van kirakva s hogy a kupakja egyetlen nagy, pompás tűző gyémánt. A nagy Napoleon játékszereit egy amatőr 6000 forintért vette meg. II. Vilmos német császár néhány évvel ezelőtt miniatúr-várat készíttetett a fiainak teljes felszereléssel, Uchatius-ágyakkal, de ez kétharmadrészébe sem került az elsőbinek. A hyderabady nyzám öt millió forintot fizetett ki egy gyémántért Jacobs bankárnak. Ugy mondják, hogy ez a gyémánt ez idő szerint legszebb és legértékesebb drágaköve a világnak. A legdrágább szivarokat a walesi herczeg szívja. Havannából hozatja s darabjuk körülbelül 10 forintba kerül. A persa sah és a török szultán a világ legdrágább szőnyegein lépdelnek. Az egyiknek, mely drágakövekkel ékes, 6 millió forint volt az ára. Kutya-közül a Plinlinion neyü híres Bernát-hegyi érte el a drágaság legmagasabb rekordját: 50.000 forintot adták el néhány év előtt. North ezredes vadászkutyája, Fullerton, 12.000 forintot kelt el. Még azt is tudjuk, melyik volt eddig a legdrágább távirat. A londoni „Times” kapta a buenos-ayresi forradalomról és hettevenöt ezer forintot fizetett érte.

A legnagyobb alagut. Az amerikai Egyesült-Államokban a minap megkezdették egy óriási alagut kiépítését, mely csupa 1800—2000 méter magas hegyek alatt fog utat nyitni Colorado különböző érctelepeire, melyek eddig teljesen elvol-

tak zárva. Ez az alagut, mely nem kevesebb, mint 50 kilométer hosszúságú lesz, 4 méter magassággal és 5 méter szélességgel épül. Az egész alagut téglaikkal lesz kirakva és a világítást 1000 nagyfényű lámpa fogja szolgáltatni. Minden 200 méternyi távolságban magas, kéményszerű nyílásokkal lesz szellőztetve az alagut, mely 845 méter átlagos mélységben épül. Midőn az alagut a Pike hegységben épült Victor Cityn alul elhalad, legkevesebb 2000 méternyi mélységet fog elérni. Miután e munkálatok nagy veszélyekkel járnak, az óriási alagut csak 20 év alatt készülhet el. Mivé fognak eltörpülni ehhez képest a jelenlegi alagut-óriások, mint például a szent-gotthárdi, az aarbergi avagy a simploni?

Guillotine-hősök. Anna franciaországi merényletről van szó, kik a jelen század második felében a guillotine által vették el földi büntetésüket. E guillotine-hősök a következők: Pulmann (1844), rablófőnök, vétkes 20 merényletben; Lemaire (1867), atyja jegyesének gyilkosa; Campi (1884), Prey (1886); Rivière, Prey bűntársa; Franzini (1887) és Troppman (1887); Kaps (1889), két ember gyilkosa; Ribat (1889); Allorto (1889); Silier (1889); Mathelin (1890); Crampon (1892), három személy gyilkosa; Henry (1894), anarchista-merénylő; Ravachol (1894), anarchista-merénylő; Sante Caserio (1895), Carnot francia köztársasági elnök gyilkosa.

A betel. Akik Indo-Kínán, Siamon, Gambézián, Annamon és Tonkingon át utaztak, utinaplóikban gyakran megemlékeznek a betelről. S ez helyes is, mert ez országok lakói tényleg vagy rágas vagy szopogatás mellett élvezik a betelt. A betel, ugy mint a dohány, egy növénynek a levele, mely csak úgy élvezhető, ha hozzá arakdiót és oltott meszet adnak. Elkészítési módja a következő: a betel-leveleket oltott meszszel keverik össze és igen finom porrá őrölik, majd e lisztbe kis arakdiót tesznek. E golyót azután a szájba veszik, mely csakhamar vérvörös váladékot fejt ki. Ugy a férfiak, mint a nők szakadatlanul rágasálják a betelt, habár ennek tulságos használata ártalmas az egészségre, mert garatdaganatot okoz, megfeketíti a fogakat, az izelítő szerveket megbénítja és mindenképp fölött általános elgyengülést okoz. Kis adagokban használva ellenben a betel hathatós szer hideglelés és más, nyárbán fellépni szokott betegség ellen.

A táviró Izlandban. Nemsokára ez az északi, csak félig lakott sziget is a civilizáció egyik legnagyobb áldásában fog részesülni: távirót fog kapni. Az ottani Althing (képviselőház) elfogadta a Great Northern Telegraf angol társulat ajánlatát, hogy Skócia és Izland között tengeralatti telegrafkábeli fektessen, mely Feroe-szigeteken át fog vezetni. Az Althing kötelezte magát, hogy 20 éven át évenként 35.000 dán koronát (1 korona = 1 frank 39 cent) fog a társulatnak fizetni. Így tehát a közeli nyáron már táviratilag is közlekedhetünk turistáinkkal, kik nagy számban keresik föl az óriási Hekla tűzhányót, a főlseges fjördöket és a csodálatos „Geiser” szökőforrásokat.

A világ leghosszabb hidja. Kétségkívül a világ leghosszabb hidja az, mely Skóciában a Tay fölött halad el és melynek hossza 3200 méter. Ezt követik a nagybritanniai Firth és Forthi hid, mely 2394 méter, a hollandiai Moerdyc-hid (1470 méter), az oroszországi Volga-hid (1438 méter), a weichseli (1325 méter), a thoeni 1272 és a grandezi (Elbefölötti) 1092 méter hosszú hidak. Franciaországnak egyetlen nevezetesebb hidja sincs, mert a Truvère fölött elvonuló leghosszabb hid is csak 564 méter hosszúságú.

Herczeg a spanyol csatatörben. A spanyol királyi ház egyetlen herczege, aki Kuba szigetén hazájátért harcol, Don Antonio infans. A herczeg 32 éves, általában mint ügyes és nagyjövő tisztelet ismerik és az elegáns „El Princesa” huszárok parancsnoka. Neje, Eulalia infansné, akit rendkívül szeretnek a londoni társaságban és ki több évet töltött Londonban, hogy két fiának teljesen angol nevelést adhasson. Don Antonio egyetlen fivére a párisi grófónek. Neje Izabella királynő legfiatalabb leánya, ki 1864 február 12-én született Madridban és így két évvel idősebb férjénél.

A MILLIOMOS.

Angol regény. (21)

Írta: CROKER M. B.

— Nos, ennyi ideig talán nem tartott volna. De hogy érzi magát? Még mindig számlálgatja az órákat, amikor haza mehet? Kérdezte Mark incselkedve.

Most már nem. Akkor nagyon bántott a honvágy, felelte Honor, aki félig a pompás este hatása, félig a fiatal ember nyílt őszintesége következtében, beszélni kezdett az otthonról, Jessie irói működéséről, a régi, híres eperfáról, mely Hoylieban van és más hasonló dolgokról. Ugy érezte, mintha már régóta ismerne. Mindenesetre ő volt Indiában az első ismerőse és már az is, hogy ő is szegény rokon volt, erősen fölkelte a rokonszenvet. Waring kapitány a két fiatal teremtés beszélgetését valószínűleg nagyon együgyűnek találta volna, mert nem voltak tele édes hüzelgésekkel, sem udvarlással és kaczerkoddással.

— Indítványoznék valamit, mondotta Brande asszony, mielőtt elváltak egymástól. Holnap egyazon uton megyünk és ha az utak utközben kísérőink és oltalmazóink akarnak lenni, akkor én utunk végézeljáig szívesen gondoskodnám ellátásukról. Mit mondanak hozzá?

— Oh kedves, tisztelt asszonyom, mondhatunk-e egyebet, mint igent? mondotta Waring. Az ajánlat ránk nézve csak előnyös.

Brande anyó arca ragyogott a meglepéstől.

— Tehát megegyeztünk, mondotta, miközben barátságosan jó éjszakát kívánt és ka-

ron fogta Honor, hogy lakosztályába vonuljon vissza.

Másnap reggel pontban hat órákor utra kelt a társaság, az utak erős hegyi ponnykon, a hölgyek hordzezeken. Szébb, főségebb aligha van, mint a Himalaya-hegységben a tiszta áprilisi reggel. A tó nyugodt volt, csendes és mint gyémánton, úgy csillogtak a cseresznyefák a harmatesőpek; a dombok fölül benőtt oldalain birkanyájuk legelészték, az erdőben meg galambok turbékoztak. A mélyebben fekvő művelt helyekre, meg a szomszédos teakertekbe seregestől mentek munkába a bennszülöttek és amikor az utasok egy kis fatun mentek keresztül, nagy csoport barna gyerekek került elő, hogy frissen szedett rózsákat dobjan a hölgyek ölébe.

— Valóságos Arkádia! gondolta Honor, de álmodozásból felriadt, amikor a kis barna had „baksis! baksis!” kiáltással egy negyed óráig üldözte őket.

Minél messzebb jutottak, annál melegebben tüzött le a nap és annál meredekebb lett a kapaszkodó! Dél tájban, egy zugó hegyi patak partján, zöld tölgyek alatt, ahol ebéd várta őket, megpihentek. Brande asszony megbecsülhetetlen szakácsa mellékutakon megelőzte urnőjét és itt sültöt szárnyással, hideg pástétómmal, friss zsenyével és kávéval tanyát ütött, hogy a kis társaságot bevarja. A vízben francia vörösbort hült.

Miután a háziasszony nagy meglepődésére elfogyasztották az ebédet és a férfiak új szivarokra gyújtottak, az öreg hölgy ezt kérdezte:

— Honor, miféle szekrény van itt tulajdonképpen a horszékében? Ugy vigyázol reá,

mintha kincsekkel volna tele. Csak nem új kalapjaidat tartogatod benne?

— Nem, néni, sokkal értékesebbet — a hegedűmet.

— Bolondság, gyermekem! Miért nem hagyta ezt a többi podgyásznál?

— Mert ott baja eshetett volna.

— Hát akkor kijavították volna. Shiraniban nagyon ügyes asztalosunk van, aki minden javítást elvégez. Az egyik szolgálómnak is van hegedűje és a múltkor este hallottam, amikor a többi szolgálóknak muzsikált.

— Azzal néha duettet játszhatnám, jegyezte meg Honor komolyan.

— Kedves gyermekem, hogy mondhatok ilyen bolondot? kiáltott föl a néni bosszusan. Ugy-e kapitány ur, ön is hallatlannak találja ezt?

— Annyira hallatlannak, hogy csak abban az esetben felejttem el, ha a kisasszony most mindjárt eljátszik nekünk valamit. Akar-e játszani, Gordon kisasszony? Kedvezőbb helyet és időt nem találhat.

A néni természetesen azt várta, hogy unokanővére legalább negyedóra hosszaiáig kéri magát, de sőt azt sem tudta biztosan, vajjon nőnek egyáltalán illik-e hegedű játszania. Langrishe Ida megengedné-e ezt az unokanővérenek? Lelki szemei előtt látta, amint a hüvös estén fekete, kövér szolgálja skót és ir néptáncokat játszik a többi cselédnek, de ezt a víziót csakhamar más kép váltotta fel.

Honor vágyódott az után, hogy ismét hallhassa egyszer kedves hegedűje hangját; itt nem kellett a közönségtől félnie, de különben sem volt ideges.

(Folytatása következik.)

LANGEN és WOLF BUDAPEST, VI., László-u. 1.
Szállítja a világhírű
eredeti „Otto” motorokat
légüzemű- és benzín-használatra.
Ezen motorok minden iparágban a legjobb és legmegbízhatóbb szerszámoknak bizonyultak. Gazdasági gépek számára ajánljuk a pályadíjas **„Otto” benzín-mozgonyt.**
Nem kell gépész! Nincs tüzelőanyag! Nincs vízfogyasztás!
Feltérlegesen, prospektus és költségvetés ingyen.

Dr. Högyes-féle
az egész világon szabadalm. higiénikus asbest talphetét

Egy találmány, mely hosszas kísérletek és fáradságok eredménye hívatra van, hogy az emberi test legényesebb részét megóvja a megfázástól. Nincs többé tyuszesem, törésmenyedés, lábfertőzés, lábfájás, meg van védve a légy vagy mély és lábizzadás ellen az, ki cipőjét Dr. Högyes-féle szabadalmat az asbest talphetéttel látja el. Csakban szepredőknek és köhögés ingerülteknek meghecsülhetlen érték. Az asbest talphetét kiünnösgéti legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadserének és a m. kir. heved ségnek eddig 23500 pár szállították. Ára páronként 1 frt 20 kr., gyarmatoknak 80 kr. Szállítási csakis utánvétellel. Feltérlegesen és prospektusok ingyen.
Általános Asbestgyár és érci társaság Budapest, VI., Szilárd-sz. 18. — Bécs, I., Franz Josef-utca 7.
Ismételárúszitók kereszteknek 777

Több kiállítás díjnyertéval kintutve Budapesti jálcas és áhalkredőnygyár
Justus Sándor és fia
Andrássy-ut 60. sz. Csengery-u. sarkán.
ajánlja
gördülő faredőnyeit
acélpánttal vagy hevederrel összekötve.
szabadalmazott hengerverszerkezetével!
és minden másik végtégyárnyait. Árjegyzék vagy költségvetés ingyen és bérmentve. Telefon 23-06.

AZ „Angol szabóhoz”
KOHN HEILMANN és FIAI
elsőrangu uri- és gyermek-ruha-áruház
Budapest, Károly-körút 12. szám földszint és I. emelet.

Készpénz-bevásárlás és gyártás nagy méretben, házilag készítés. Szilárdan szabott, nagyon jutányos, számokban jelzett árak.

„Toncsi” sacco-öltöny tiszta gyapjú, szürke és drapp kammgarn és cheviot 10 frttól 12 frtig.

„Lüsztersaccok” a legjobb a melegség ellen fekete és szürke 3 frttól 5 frtig.

„Kerékpár dress” könnyű és chicces mindenszínben 8 1/2 frttól 12 frtig.

Legkedvesebb mosócostümök (szintartó) fehér és kék matrözgallérral 3-9 évig, 2 frttól 3 frtig.

„Turf” legelegánsabb, vízmentes esőköpeny (valódi angol) 12 frttól 20 frtig.

Egyesfintérd-nadrágok cheviot és kammgarn 3-13 évig, 2 frttól 2,75 frtig.

Lawn-tennis-öltönyök fehér és kék alapon fehér csíkokkal (gyapjú) 7 1/2 frttól 17 frtig.

„Uri divat-mellény” barna és kék alap, fehér pontozattal 1 frt-75 krtól 4 frtig.

Mindennemű és minőségű ruhákból óriási választék. Elismert szigorúan lelkiismeretes üzleti kezelés.
— Alapított 1848. —

A címre tessék ügyelni!

Telefon 6209.

SZINHÁZAK.

Budapest, vasárnap 1898. május 15-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

XX-ik Bérletszűrés. Harmadszor.

A Rejtett arc.

Vígjáték 4 felvonásban. Írta: Edmund Schick. Fordította: Adorján Sándor.

Személyek:

- Mengery Nádai
Kitty leánya Csillag T.
Mengers Sarolta Cs. Alszegei
Droabheim Ottó Császár
Koberstein Vizvári
Malitz Zilahi
Czapari Szigeti
Sándora Boer H.
Alice leánya Kertész

Kezdet 7 1/2 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Délián fél 8 órakor mérsékelt helyarákkal.

Blaha Lujza asszony mint vendég.

Talmi hercegnő.

Eredeti operette 8 felvonásban. Írták: Makai Emil és Kövesi A. Zenéjét szerzezte Konti József.

Személyek:

- Darius Nemeth
Márabella M. Csatal
Gaston Raskó
Margarita Z. Bárdi
Kazimir Vidor
Ivonne Blaha
Cognac báró Solymosi
Rigóbert Ujvári
Puffancs paraszt Lendvai
Kikáltó Várnai
Ajtonáló S. Harmath

Este fél 8 órakor rendezes helyarákkal.

A két tascó.

Színjáték 2 szakaszban, 8 képpel. Írta: Decourcelle Pierre. Fordította: Komor Gyula. Zenéjét szerzezte Ifj. Bokor József.

Személyek:

- Kerber Georjas Sztrmal
Helene, neje P. Lukács J.
Jana, gyermekük Györky F.
St. Hyriax Amand Lubinsky
Carmen, neje Z. Bárdy G.
D'Albeza Robert Raskó
Bisquet, az inasa Kiss M.
Verrier, orvos Szerdahelyi
Boutin Lendvai
Humbert Pál Kocsis
Simplice Izsoné
Boisdrin Ujvári
Claudinet Gázi M.
Fanfan Küry Klára
Milot Solymosi
Fadart Tollagi

Színházi műsorok a 22. oldalon.

NEMZETI KASZINÓ

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 5. szám. Kovács E. M. nyilvános vendéglője.

Előkelő étterem, a vidéki előkelőségek találkozóhelye. Kétféle magyar és francia konyha és jó borok. Reggeli- és déli-ebéd 1/2-12 óráig fogva két forintért szolgáltatják.

Étlap szerint rendez vendéglői árak. Friss konyha éjjel.

Asztali bor házhöz szállítva, 50 kr. literje.

Fehér ló szálloda

étterme

VIII. ker., Kerpesi-ut 15. sz. Magyar, francia konyha. Jó valódi borok, gyors kiszolgálás, mérsékelt árak. Esténként kitűnő cigányzene hangversenyez.

FARKAS JÁNOS, vendéglő-tulajdonos.

I. minőségű, 400 korona értékű

kerékpár

nyerhető 1 korona áru

Mentő-sorsjeggyel.

Kiszorították 150 darab.

Huzás folyó hó 27-én.

Kapható a Közp. Mentő-Állomáson (V. Markó-utca 22. sz., I. em. 33.) és valamennyi dohányzószobában.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly
BÉCS, III., Hauptstrasse 120.
Az aranyéremmel kitüntetve.
Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézetek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

Ujdonság!
A fényképészetben. Új találmányommal a viláms nagyításoknál képezem nagyobb képeket...
KALMÁR udvari fényképész, Andrassy-ut 29.

Kihűldön elsajátított szakismeretek és hosszú gyakorlat alapján készítik modern stílusban kárpitos- és díszítési munkákat.
SZILÁGYI ZSIGMOND, kárpitos és díszítő.
Budapest, VII., Dohány-utca 68.

A legjobb zongorák
Steinway és Sous
BLÜTHNER GYULA
KOHN ALBERT-nál
Budapest, IV., Kigyó-utca 6.

Parfumerie Royal
Budapest, Erzsébet-körút 64.
Az előkelő világ legkedveltebb illatszerei.
Kézápolás (manicure) és amerikai arcfürdők

Karlsbadi porcellán-, majolika- és kőedény-áru raktár nagyban és kicinyben.
Kávé- vagy teakészlet 6 személy részére 17 darabból áll...
BARTOSCH V. és FIA
Budapest, VI., Teréz-körút 32, Új-utca sarkán, Andrassy-ut közelében.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy butor-raktárunkat régi helyiségünkől áthelyeztük.
IV., Kecskeméti-utca 6.
NEMES és LENGYEL

Csak fiatal embereket
Férdekellhet tudni, hogy a párisi dr. Boiton Injektio Oriental már néhány napi használat után elmulasztja még a legidősebb és legelhanyagoltabb bajokat is...
Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerárában Budapest V., Széchenyi-tér és Nagykorona-utca sarkán.

A könyvpiac ujdonságai!
Flammarion Camille. A csillag-világ oszlopa.
Gutius humoros történelmi kareszolat. Elegans kiállítású kötet, sikerült művészi címlappal.
Heltai Jenő. A hét órány esztendő.
VASS JÓZSEF könyvkereskedése mint antiqvarium. Budapest, VII., Erzsébet-körút 38.

Bőr- és szépség-ápolás szakorvosa. Med. univ.
Dr. Révész Benő
Budapest, VIII., Kerpesi-ut 63. I. em.
24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyítja az összes bőr-, ideg- és nemi bajokat.

Fiu-öltönyök
Loden-öltönyök 3 1/2 frt. Teveszőr-havelok teljes gallérral 4 1/2 frt.
Rohringer Jakabcs és kir. udvari szállítónál Budapest, IV., Váci-utca 28. sz.

SZINHÁZAK.

Budapest, vasárnap, 1898. május 15-én.

MAGYAR SZINHÁZ.

Délután fél 3 órakor mérsékelt helyarák mellett

Sztrogoff Mihály

utja Moszkvától Irkuczkig. Látványos színmű 9 képben. Jules Verne hasonló című regénye után írta Csopresghy F. Személyek:

- A szász Rendőrminiszter Kissóff tábornok Sztrogoff Mihály Jolivet Blant Oszareff Marfa Szangária Tadia Rendőrkapitány
- Balla K. Szilágyi Odry Molnár Fűrédy Boross Halasi Cselenyi Hettyei Szentlélek Matrai

Este fél 8 órakor rendez helyarákkal

Eduárd pöre.

Rohozat 3 felvonásban. Írták: Ferdéau és Desvallières. Fordította: Balla Kálmán. Személyek:

- Lambert Eduard Chirraçon Gabrielle, neje Gratin Balocha Mirande Capanot Piny Samuel, inas
- Balla K. Szilágyi V. Somló Emma Hidassy K. Karócs A. Hettyey A. Matray J. Bessenyei Boross E.

BUDAI SZINKÖR.

A tékozló.

Látványos színmű énekkel, 8 szakaszban, Kezdeté 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR

Igazgató: Föld Zsigmond.

Délután 3 órakor fél-helyarákkal

Magdolna.

Eredeti népies dráma 8 képben. Írta: Hákosy Jenő. Zenéjét: Sedly Lajos. Személyek:

- Grömbér Agnes Laci szék Borcsa Magda Siskó Kocornagné Berzi Luk Lajos Magdus Egy asszony Zsófi Juci
- Hewessi G. Kutassy J. Könyves J. Tharaszovits Toth I. Giróth K. C. Vertán Ligeti J. Chisty F. Raskay E. Hewessine Halvatiné Bosváryné

Este 7 órakor rendez helyarákkal

Eldszór.

A varrónő.

Énekes bohózat 4 szakaszban Magyar színpadra alkalmazta: Kövessy Albert. Zenéjét szerzezte: Millöcker Károly. Személyek:

- Telekus, Károly Martha, neje Hugo, fiuk Vilma Özevgy, Garayné Sebes, Flórian Rezzel, Kócsa Ferencz, szolgál Liza, komorna János, komornyik Juczika, szobalány
- Kömler Gy. Taraszovits Könyves Tóth Ilonka Erdély B. Kövessy A. Kövessy E. Mátay Gáborné Vácser L. Ch. Vertán

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigadóház	Népszínház	Magyar Színház	Budai Színház	Kisfaludy Színház
Hétfő	Essex gróf	—	Mozgó fényképek	A baba	Eduard pöre	Rip van Winkle	A peloskei notárius
Kedd	A proletárok	Mignon	Cadillac káromkodásai Nászuton	A két tacsó	Utazás egy apa körül	A két árva.	—
Szerda	A rejtett arc.	—	Nászuton Az anyós	Orpheus a pokolban	A gésák	Boccaccio.	Quasimodo, a Notre-Dame templomharangozója
Csütörtök d. u.	—	—	—	1848. Hadak utja	Utazás egy apa körül	—	—
Este	A kápolna Barátságából	Romeo és Julia	Az anyós Cadillac káromkodásai	Talmi hercegnő	Aranylakodalom	Az ingyenélők	Boszorkányvár
Péntek	A jó barátok	—	A kétTempest kapitány	Orpheus a pokolban	Michu-lányok	Lili	Czigány-szeralem
Szombat	Mariana	Don Juan	Mozgó fényképek	Kék asszony	Eduard pöre	A cornevillei harangok	Senki-fia
Vasárnap d. u.	—	—	Mozgó fényképek	A két tacsó	Sztrogoff Mihály utja	—	—
Este	Bohéme-világ	Carmen	A kétTempest kapitány	A betyár kendője	A gésák	A falu rossza	Toloncz

ŐS BUDAVÁRA
ma, vasárnap, május 15-én

nagy népiünnepély
az összes művészek felléptével.

Belépő-díj 30 kr. Gyermekek 10 kr. Megnyitás d. u. 1 órakor.

- Pünkösdi kirándulások.**
- A) Tátrába, Csorbai-tóhoz, Dobsinai jégbarlanghoz 42 frt.
 - B) Herkulesfürdőbe, Vaskapuhoz 36 forint.
 - C) Velenczébe, Fiume, Abbazia, Adelsberg 75 forint.
 - D) Olasz tavakhoz, Velenczén, Lago di Maggiore, Svájcz, Tiroion át 300 frt.
- II. oszt. vasut, I. oszt. hajójeget, kocsik és teljes I-rendű szállodai ellátással együtt.
- Bővebb felvilágosítással és prospektussal szolgál a Gyógyfürdők, Üdülők és Utazási központi iroda**
Budapest, V., Dorottya-utca 13. sz. 1051

Hirdetések
felvételnek lapunk kiadóhivatalában
VIII., József-körút 65. szám.

Zongorák és pianinok

A világ első gyáraiból, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zene-gyöngyeinek nevezettek el, ez időben legerősebben vásárolhatók. 724

Keresztély mintazongora termében
Budapest, Váci-körút 21. sz.
Énekes zongorák becsértétek és hangolások valamint javítások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).

Még csak rövid ideig!
A még raktáronon lévő arany, ezüst- és ékszer-árak minden elfogadható áron eladotnak, ezért ne mulassza el senki ezen ritka alkalmat felhasználni.

LÁNG JÓZSEF
VIII., Kerepesi-ut 8.

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel
szükségem oly annyira van felhalmozva cipőárakkal, hogy képes vagyok a tekintetben minden kívánalomnak eleget tenni. Áram oly olcsók, hogy valóban bámulatos.

- Férfiaknak.**
- Campus cipő, egy darab pitting bőrből 2.-
 - Borjúbőr betétes cipő 2.50
 - Borjúbőr, keztübbő-szárral, elegáns 3.50
 - Divatias barna színű, hergeteiger cipő 4.-
 - Divatias barna színű csúgos cipő 4.-
 - Divatias színű barna borjúbőr, elől kapcsos cipő 4.50
 - Divatias színű előlkapcsos cipő 4.50
 - Divatias színű barna félcipő 4.50
 - Spalding cipő, világosbőr vagy keztübbő szárral 4.50
- Nőgyűzőknek.**
- 18-19 cm magas selyem csig 2.50
 - Korabeli csúgos cipő 2.50
 - Divatias színű barna fűző angol cipő 3.50
 - Divatias színű barna gombos angol cipő 3.50
 - Divatias színű előlkapcsos cipő 3.50
 - Női rezezbőr gombos cipő 10-12 gomb magas 4.-
 - Divatias színű barna félcipő 4.50
 - Korabeli regatta-cipő, kőni való 4.50
 - Korabeli regatta-cipő, kőni való 4.50
 - Óriási választék mindennemű divatos barna és fekete színű, valamint kék és zöld színű, gombos és fűző-cipőben. — Vízlelkesítő és pontosan eszközöltetnek több száz divatos cipőből választott árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tisztelettel
- AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6.**
a New-York palotával szemben.

A világhírű CHICAGO-kerékpár
raktára csakis
BUDAPESTEN,
VII. kerület,
Erzsébet-körút 19. sz.
Perl és Löwinger.
Részletfizetésre is kapható.
Képes árjegyzék 10 kr. postabélyeg beküldése ellenében küldeti k.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.
Ezen hírneves házi-szer ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalom-illapító bedörzölésként alkalmazták köszvénynél, csúznál, tagzsárgatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Türök József** gyógyszerésznél Budapestén. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Czerny Tanningene-je
a legjobb festőszer hajnak és szakálnak.
Általánosan maradó, egyszerűen alkalmazható, színtel-szöke, barna és fekete színben. Ára 2 frt 50 kr.
Czerny keleti rózsateje
gyengéd üde ifjuságu
finom, tiszta arzébróli kölcsönöz, mely más szer által el nem érhető. **Dr. Balzsamozópan** hozzá 80 kr.
Törvényesen védett, lelkiismeretesen megvizsgált és valódi minőségben kapható:
ANTON J. CZERNY, BÉCS
XVIII. Carl Ludwigstrasse 8. (saját ház). Főraktár: I. Wallisbergstrasse 5. Szétfűrészes áronnal, utánvétellel. 5 frton felüli megrendelések csomagolási költség nélkül és ezenfelül postadíjmentesen küldetnek. Leírások és használati utasítások az üzlet Czerny-féle készítményekről kívánatra ingyen és bérmentve. Raktár Budapestén: Török József gyógyszer, Irányító-császár 32. és Egger A. Fló, Váci-körút 17. Csak akkor valódi, ha Anton J. Czerny névvel van ellátva, más vizsmautalásandó. (187)

Az ezredéves országos kiállítás alkalmával a legmagasabb kitüntetéssel: a **MILLENNIUMI DISZOKLEVELLEL** kitüntetve.
EISELE JÓZSEF
BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-UT 138.
Gőzkazánok, vizeszűrők, rezervóirak, csővezetők, felszerelvény.

HAZAI IPAR! Wein Károly és Társai

Szépeességi vászongyárosok
ajánlják hírneves késmárki és bussózi vászongyártó és kamuka- (damast-) gyártaimukat. — Főraktár:
Budapest, Koronaherczeg-utca 8. sz.

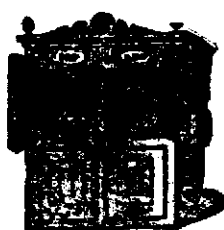
Herbster-Velodrom Tattersaal.

Kerepesi-ut, a keleti pályaudvarral szemben. 5000 négyzetméter fedett és 6000 négyzetméter nyílt

kerékpáriskola.

Legnagyobb kényelemmel és kerékpárrendezői istállójával berendezve. Az iskolából hetenként kétszer saját vezetésem alatt kirándulások rendeztetek. Beiratások egész napon át városi raklamban elfogadják.

HERBSTER KÁROLY nagy kerékpár-raktára
Budapest, Károly-körút 9.

Jutalomdíjazott!

SACHS ÁRMIN-féle

első magy. cs. és kir. szabadalmazott hordozható jég szekrény-gyár.

Budapestben. Gyár: József-körút 16. sz. és raktárhelyiség: Kerepesi-ut 49. sz., a Népszínház átellenében

Kitüntetésre a nagy millenniumi éremmel.

Ajánlja újonnan szerkesztett jégkészületeit a sör, bor, tej, víz, hús, étel stb. behűtésére, valamint tartályait fagyalt számára a gépját annak előállítására, minden nagyságban és alakban, nemkülönben szabadalmazott legújabb és leggyakorlatibb fémhűző és önhűző csapjait és hordozható szellentyűk sorhoz, melyek folyton a legnagyobb választékban raktáron tartatnak, a legelőbb árak mellett.

Raktár a Fleischmann-féle tejszállító kannákból eredeti árakon.
Arfegyzők és sárkák ingyen megkísérelnek.

BUTOROK HITELRE

a legelőbb árakért minden elfogadható fizetési feltétel mellett.

Nagy választék egyszerű és finom butorokból u. m. teljes lakberendezések, manasszonyi kelengyék, valamint egyes butordarabok. Felvilágosítással szolgál

Nagy Jenő részletfőnök

Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 2. butorraktárban.

Finom butorok eladása.

Teljes háló-, ebédlő-, szalon-berendezések középpontját vagy részletfizetésre is. Tiszt urak, hivatalnokok és jobb állásban levő urak részére 90%-ot a bevásárolt butoroknál előre, a többi megfizetés után részletfizetést. Megrendelések pontosan és lelkiismeretesen teljesítetnek. Tisztelettel

GRESZ LAJOS
kártyás és díszítő. Raktár és műhely József-körút 17/a.

BUTOR

készpénzért, ugyanúgy részletfizetésre legelőnyösebben kapható

GONDA S.
butorraktárban
VII., István-tér 7. sz.

MŰSZAKI IRODA.
Engelsmann
Rezső
Magánműnök
BUDAPEST.
Múzeum-körút 15.
Elfogad

MŰSZAKIMUNKÁK
kivitelét
MŰSZAKI
KIDOLGOZÁSA
értékese

Japáni
arcbortisztító papír
betűt és legértelmesebb szót az arcbort tisztításában megtartani. Irzadás ellen legelőnyösebb. 1 csomag 50 kr., bérmentés nélkül 65 kr.
KANITZ C. és FIA
Budapest, Dorottya-u. 12.

1873. Berlin
első Államdíj.

1896. Berlin
Tiszteletdíj. Állami érem.

KRAMME C.

német csász. és kir. udvari szállító

Villany-
és
légszesz-csillárok

Légszesz-kályhák

Ajtó-
és

ablakkilincsek

gyári raktára

BUDAPEST
VI., Andrassy-ut 13. sz.

1883.
Amsterdami nemzetközi
Jury-tag.

1879. Berlin
Érdembíró az iparkiallításán.

A Magyar
Aszfalt-résavény-társaság
Budapest, Andrassy-ut 30. sz.
elkiallítja jótállás mellett, legelőbbban 940
**Aszfalt-
burkolatok**
fektetését és nedves lakások, pincék stb. gyökérés szűrésére tételét.
TELEFON. 74

A nyár folyamán megkezdjük
fiók-telepünknek
üzemét
Dsztrák-Oderbergben
repce, kender- és pálmamagvak feldolgoztatására.
Egyesült
Boroszlói olajgyárak részv.-társaság
Boroszlón.
890

TITKOS BETEGSÉGEKET,
hugyvesfolyásokat és azokokat, az életveszélyes utóhatást, az elgyengült férfiak, nők, gyermekek, a hajkór előkezelésére, a székletfolyást, hámszűzire kórházak is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanosság egyik főokozója és birtokosságokat gyógyít új gyógymód szerint, létesítéssel, gyorsan és alaposan
Dr. GARAI ANTAL
orvos, sebész, szemész- és szülészorvos, v. ca. kir. oszt. főorvos
Budapest, belváros, IV. ker., Kilyó-utca 1. szám.
II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.
Rendel naponta délelőtt 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 9 óráig.
Díjazott levelekre legnagyobb figyelmetmel válaszolnak és gyógyászatról is gondoskodva lesz.
Működik külön váróterem.
Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető:
NEPSZERŰ ÚTMUTATÓ.
(már a 12-ik kiadásban megjelent) a női betegségeket és ezek észlelését, gyógykezelését, a női könyv, vált ára 2 frt 50 kr., most csak 60 kr. A könyv jól becsomagolva, lezáróval, 1 frt becsomagolással, valamint 2 frt 50 kr. utóiratot mellé.
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A női élet fejlődése. III. Az életveszélyes és az éjszakai munkák. IV. Hugyvesbetegségek (trippa) és húgyveszélyesek. V. A hajkór leírása. A székletfolyás. VII. Elgyengült férfiak. VIII. Női magtalanosság. IX. Az orvosok megbetegedéseinek főtünetjei: a prosztata.

MAGYARORSZÁG ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGTÖBB NEMZETI ÜZEMÉTE.

Alapítotott 1842

Musmeller János

ÓRAK ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE

Működik külön váróterem.
Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető:

TOTIS kerékpár-tőzsdéje

Erzsébet-körút 58. szám, Király-utca sarkán.

Használt kerékpárok vétele, eladása és becsorolása új gépekkel.
Javító- és kőfeszítő-üzem.

Hidegvíz-gyógyintézet és nyaralótelep

a Kárpátok lábánál, óriási fekvéssel körülréve, közvetlen a Kassza-óderbergi vasutifővonalán és az előző felelős orvosi tanácsországi és az előző orvosi tanácsországi Prospektus kőld a Földgázgatóság, valamint a Gyógyfürdői Üdülőhelyek és Utazási Központ, Irada Budapest, Mária Valéria-utca 5.

Lucsivna-Fürdő.

Szobráncz gyógyfürdő

gyomor-és májbetegek magyar Karlsbadja. Fürdőmegnyitás május 15-én.

Ezen — a maga természetében paratlan — gyógyfürdő nagy ásványos forrásának hideg sós-kénese víze biztos segítyt nyújt mindenemü bőrkütségekben, gyomor- és májbajokban, görvélves betegségeikben, csúszos és köszvényes bántalmaknál, égásgátok, vertóbulás, szemgyengülés, nemü bajok és kövérég ellen. A fürdő területén levő forrás a szemekre reakcióni gyógyzóerevé: bír.

A legújabb, nagyemü gyógyászati és átalakítások ezen kitünő rendkívül előnyös fekvesü fürdőt egy kiváló szomszédjából, valamint egyáltalán minden tekintetben olyannyira emelték, hogy a legvilágítottabb igényeket is kifüggtelenül kielégíteni képes.

Zongorával ellátott közös tárgsaló, valamint külön férfi és női termek. Igen szép étkező helyiségek, kitünő konyhával és mérsékelt árakkal. A fürdő összes vízvezetékek, szivattyúk stb. gúerőre rendezettek be.

Vasuti állomások: Ungvár és Nagy-Mihály, honnát kényelmes bércocskik közelednek (12 óra.)

Ezen kitünő gyógyvizegekben többévig is megtartja gyógyerejét, miert is azt a beteg otthon is sikerrel használhatja. Árak: egy nagy láda 40 üveggel a 1 literes üvegekben a fürdőben 7 frt, kisebb láda ugyanolyan 20 üveggel 4 frt. A vizszállítás is vasuti kedvezményekben részesül. Megrendelések a „Fürdőigazgatóság-hoz“ czimzendők; Budapest **ÉDESKUTYI L.**-nál kapható.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig. Állandó fürdőorvos **Dr. Russay Sándor** Lajos, járásorvos. — Szobráncz, 1898.

A fürdőigazgatóság.

LIPIK

JODFÜRDŐ (SZLAVONIÁBAN)

Előő díjakkal kitüntetve: Budapest 1895. London 1892. Bécs 1894. Róma 1894.

Vasuti állomások: Pakratz-Lipik (déli vasul) menettérü jegyek 33⁰⁰ dírcengedéssel és Ukucsán (m. á. v.) zónatarifa.

Egyetlen jódos alkalikus hóforrás a kontinensen. Állandó hőfoka 64 C. Hegyek által védett égül.

A lipiki hevíz nagyemüviségü nátonatartalmával (magyar kén) valamint magas hőfoka és jódos ószékötöttésinnél fogva ivó és fürdőkurának a legjobb sikerrel használhatók a test nyakjáryának mindennemü hurutos bántalmainal (gyomor-, det-, zégehurut stb.); csúszos és köszvényes bajoknál e forrás első helyen áll az európai források között, valamint márgy- és verébajoknál, görvélkóraknál, izzadmányoknál stb. Mint hivatalos fürdőorvos **Dr. Marschalko Tamás** működik.

A legnagyobb kénytel és pompával berendezett és szingpaddal ellátott gyógyterem, valamint hasonló nagy fénylésszel kiállított új árt terem és kávéházi helyiségek, nagy új gyógyászallóak, Williams viágítás. Igen ki-terjedt árnyékos park, mely lawn-tennis pályát, lövéldét, tekepályát, tornateret stb. tartalmaz. Fompás és nagy fedett szánny, bazahelyiségekkel, a legnagyobb luxusú és kénytelmei berendezett porcellán, márvány és ízasszó fürdők, erjedelmes fürdőmedenözök (Pepidesium.)

Jódsziv-széküldés

mindig friss föltésben az igazgatósága által. Főraktár Magyarországon: **Édeskutya L., Mattoni és Vile** Budapest. — Bár- mily felvilágosítással készséggel szolgál 808 a lipiki fürdőigazgatóság.

Bilz természeti gyógyintézete

1-3 rangú sanatorium, Dresden-Radebeul, 3 orvos, kedvező gyógyhatás az összes betegségekinnél. Prospektus ingyen.

Naturheilkunde

a természeti gyógyász legjobb könyve. 500300 példányban eladva, 1900 old. kút. 550 kép, 12 M. 50. Bilz kiadónál Lipsze és minden könyvtáreskedésben. A betegek ezreiezen könyvnek köszönhetik felgyógyulásukat.

TARCSA gyógyfürdő

Vas megyében.

Glaubersótartalnu szénsavú vasforrások.

A legújabb módszerek szerint berendezett persgü- és ásványviz, valamint vaslap-fürdök. Kellemes hűvös égül, a kénytel mindén igényeinek megfelelő olcsó lakások; **villanvilágítás**, 2 jó vendéglo, gyógyszertár, naponta 2-szer zene, szép kirándulások. A női szervek bántalmal, sápkör, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajjai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Megnyitás május hó 15-én.

A megnyitástól június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 25-ig tellesen olcsóbb árak. Felvilágítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdőorvos **Dr. Rhorer Aladár**, t. m. főorvos **Tarcsai-Károlyforrás** különösen mint óz-szer járvány esetén jóváírni ajánlható. Megrendelések olyan városokból hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgatósághoz Tarcsára intézendők. **Posta- és távirá-állomás helyben.** Vasuti állomás **Pelső-Eör**, a **Szombathely-Pinkafő** vonalon, honnan a 80p.-nyi (5-6 km.) fekvő fürdőbe a közlekedés kényelmes hér- és társasocskik (Omnibuszok) tartják fenn s egy négyüléses bércocski ára 2 frt. 25 kr., társasocskinn egy hely 40 kr. 901

nyaralók- és fürdőszéküldés előfizetések felvételnek.

Kölszönkönyvtár.

A legjobb magyar, német, fran, Czis és angol művek nagy vá- lasztéka.

Év. Mandel Mórnó Andrássy-ut 23.

FÉLIX-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés. Vasuton N.-Váradtól 1/4, kocsin 1/4 órái távolban. Május-augusztus hónapokban naponta 10, vasárnapon 14 vonat közlekedik Nagyváradra! Az új vasuti állomás közvetlenül a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírá 49° C. meleg természetesen hévízt járvalva van: az isüteltek és ismök csúszos bántalmainál, idült és küllömbözes avas isütelü loboknál, csonttörések és küllömbözes visszamaradt csonttagoknál, köszvényes és annak küllömbözes alakjaival, izágbajoknál, melyek rheumatiszusa alapon keletkeztek (ischiasnál); küllömbö búrbaajoknál, végre a női társasocskik bizonyos bajainál, különösen a méhüdgüti és hósdéti izzadmányoknál; belsőleg: heveny és idült gyomrántalmaknál; májdajok és vesekék estésiben. Állandó fürdőorvos: **Dr. Kazay Kálmán**. A küllömbözes igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 80 król 8 frt között változik. Gyógyterem (Coursalon) hirtalokkal és tekenszattal. Terrárok szép kiltással. Éttermek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette ártérü óserdében. Az erdőben jó tekepálya.

Hat hátkör-fürdő, csaldá- és kádfürdőkhöz kívül márfürdök is vannak rendszeresülve.

Állandó kitünő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváradra!

Az elégszül berendezett lakásokból, kád- és tükrfürdők, továbbá a Félix-fürdő eliemert jó konyhája és pincészje készen várja a legkülönböztöb igényü vendégeket. Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekszni fogok t. vendégeimet teljesen kielégíteni.

Kiváló tisztelettel

KERNÁTS JÁNOS, bérli.

Bikszádi gyógyfürdő

Szatmár-megyében.

Megnyitás: május hó 20-án.

Ezen égvényes konyhasós saványvíz kitünő hatás, heveny és idült gyomrántalmakban, a légzőszervek hurutos bántalmában, máj- és ópebajokban, a vese- és húgyhólyag betegségeiben, aranyér, sárgaság és lépda- ganatokban, nyalka- és húgyszav-oidó hatás tekintetében a budapesti kir. tudomány-egyetemen történt kísérletek szerint a legkitünőbb égvényes saványvizeknek bizonyult be. A fürdőben levő, fürdő- és melegvíz-gyógyász, van azonkívül hidegvízgyógyintézet és székürka. A beteg szórakoztatásáról kellően gondoskodva van. A fürdő acetylén-világítással van berendezve.

Helyben orvos, gyógyszerár és posta. Vasuti-állomások: Sz.-Váralja és Técső, hol kényelmes kocskik kaphatók is, honnan a fürdőbe 2 és fél óra alatt lehet eljutni. Levélbeli megkeresésre mindenről készséggel szolgál felvilágosítással a fürdőigazgatóság.

BALATON-FÜRED

gyógyfürdő s a Balaton metropolisa

Zala vármegyében. — Posta és távirá helyben.

fürdőidény május 22-től szeptember végéig.

Azon gyenge földük és mellbetegek, kik B.-Füred kedvező kilmáját előbb élvezni akarják, már május 16-ától itt minden kénytelmet — meleg fürdök kivételével — találhatnak.

Tiszta ozondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő; égvényes, sós, szénsavas, vasas források; juhsavó-, tej-, szőlő-, massage-gyógyász; szénsavas meleg pezsgő és szénsavas hideg fürdök, gőzfürdő, zuhanyok, balatonitavi hideg fürdök és uszodák. Orvosi tekintélyek igen ajánlják: vérszegénység, görvély, güdmörk, csúsz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmal, rekedtség, vércökös, gyomor- és bélhurut máj- és lépverhőség, női bajok és idegbántalmakban.

Elsőrangú fürdőintézet.

Hegyeiktől védett gyönyörü fekvés, díszes és célszerű berendezés: gyógyterem, sétacsarnok, árnyékos sétányok, lombos park. Igen nyeny liget, térsene, színi-előadások, hetenkint táncmulatság, élvezetes kirándulások, sétacsónakázás. — Elegáns lakások a Balaton partján épült Ipoly-udvarban, az Erzsébet- és Klotild-udvarokban és a Grand-Hotelban; csinos nyaralók. Jó és mérsékelt étkezés, table d'hote: couvert 1 frt 50 kr. Szobák 40 król 5 frtig kaphatók. Juniús 15-ig és augusztus 21-től a saison végéig a lakások 80 százalékkal, az étkezés a Grand-Hotel éttermeiben 20 százalékkal olcsóbbak. Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófoktól Füred gőzhajón 1 óra. Veszprémtől kocsin 1 és fél óra. Vasuti saionjegyek 33 1/3 százalékos kedvezményinnél, menettérü jegyek — 3 napra — féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa **Dr. Huray István**, kir. tan. Lakás-megrendelések — előleg beküldése mellett — **Lingl Valérián** fürdőigazgatóságóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfürdői ásványvíznek, mely mint étrendü víz is igen kedvelt, főraktárosa **Édeskutya L.** ásványvíz-szállító Budapest. Ezenkívül kapható **Szemeray Jánosnál** Veszprémbe és **Lichtnecker Antalnál** Székesfehérvárott. Prospektusokkal ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

„KOLOP“ kénesfürdő és gyógyvíz

A kolopl kénesfürdő és gyógyvíz az 1896. ezredéves kiállításon elismerő oklevéllel tüntettetett ki. — Ugyanott az orvosi kongresszuson ngy **Bókay Árpád** egyetemi tanár ur, mint a legérősebb kénhidrogénese víztől, nagy elismeréssel szólt, valamint a Szabad Lyceumban ngy **Hankó Vilmos** tanár ur e csodás kénese víznek nagy és fényes jövőt jósol.

A fürdő biztosan gyógyít mindenféle heveny és idült csúszos bántalmakat, mindennemü heveny és idült bőrbajokat.

Orvosilag rendelve van: gyomor-, bél- és máj-bajoknál, orr, szem, füli és légzőszervek hurutjainál, ideg- és női bajoknál, görvélykóraknál, csontszá, görvélyos és lábfekélyeknél.

A fürdő Jász-Nagykun-Szolnok megyében, **Tiszá-Sány** községben fekszik, melyben posta- és távirá-állomás van. — Prospektusok kívánatra ingyen küldetnek.

A fürdőévad kezdődik május 1-én és tart szeptember végéig.

A vízre vonatkozó megrendelések és felvilágosítások **Végess Sándor**-hoz, földbírtokos és fürdő-tulajdonos **Kolop-fürdő**, utolsó posta **Tiszá-Sány** intézendők.

Borosznó-gyógyfürdő.

Zélyomgyében. Vasuti-, posta- és távirá-állomás.

Fenyves erdők. Enyhe kllime. Franzensbadhoz hasonló ószekötöla glaubersós ásványvizek gyomor-, bél-, máj- és vesébajok ellen. Meleg fürdő.

Kácsi-főli hideg vizgyógyász. Massage, testgyenyészet és svéd gyógytornaász.

Oertel-főli terrán-kúra. Savó-kúra. Rendszeres erdei séták. Jász-terek. Térsene. Kénytelmel berendezett 120 lakzószoba. hetenkint, ágyemüvel együtt 4, 5, 6, 7 és 8 frtért. Előő utóidényben 50% dírcengedés. Vendéglo saját konyhában. Ólcsó étkezés étlapp szerint: levon 10 kr. márhús mártással, rizselé sülttel, túróval és 25 kr. pocsmenyétél 40-60 kr. Fürdőorvos **Dr. Farkas Elismér** Budapest, dr. Kéll tanár klinikáján.

Fürdőévad: május 15-től szeptember végéig.

Bővebbet az alulírt tulajdonosnál Besztercebányán, a fürdő-orvosnál, valamint a „Gyógyfürdők, üdülőhelyek és utazási központok” iródnál, Budapest.

Rosenauer Lajos.

Adriai biztosító társulat.

(RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ.)

FŐ-ZÁRÓSZÁMLA (A) (Életbiztosítási ágazat) az 1897 január 1-től december 31-ig eszközölt műveletekről. - (Nyereség- és veszteségszámla.)

BEVÉTEL:		korona	fl.	korona	fl.	KIADÁS:		korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.
1. Áthozott tartalékok:						1. Esedékes biztosítások és járadékokért:							
1. Díjtartalék	(viszontbiztosítások levonásával)	36.373,187	32			1. Haláleseti és vegyes biztosításokért		2.644,380	08				
2. Díjtartalék		1.729,356	64			le: a viszontbiztosítók hányada		989,436	84	2.274,943	42		
3. Erélyesítések és visszaváltások tartaléka		149,940		38.242,544	46	2. Életeseti biztosításokért		823,464	56				
4. Nyereségtartalék				1.800.000		le: a viszontbiztosítók hányada		17,805		810,859	86		
5. Rendelkezésre álló tartalék				647.015	80	3. Életjáradékokért		945,646	28				
6. Arfolyamingadozási tartalék				1.152,597	22	le: a viszontbiztosítók hányada		1,828	24	943,819	04	2.429,821	02
2. Független károk tartaléka 1896-ból (viszontbiztosítások levonásával)						41.372,157	48			890,999	49		
3. Díjberételek:						734,200	10	2. Környviszaváltásokért					
1. Haláleseti és vegyes biztosításokért		6.411,531	10							16,115	80	878,883	89
le: viszontbiztosítások díjai		588,394	60	5.823,139	50	3. Üzleti költségek (a viszontbiztosítók által fizetett költségek levonásával):							
2. Életeseti biztosításokért		656,960	17			1. Szervezési költségek (teljesen a folyó évet terhelik)				668,336	50		
le: viszontbiztosítások díjai		4,744	44	652,216	68	2. Üzletvezetési költségek				408,412	40		
3. Életjáradékokért		425,825	92			3. Igazgatási költségek				117,909	74		
le: viszontbiztosítások díjai				425,825	92	4. Behajthatatlan követelések				60,700	18	1.152,558	82
4. Elhelyezett tőkék jövedelme:						5. Orvosi díjak							
1. Kötvény- és váltók kamatai				210,633	58	6. Adók, illetékek és helyegköltségek						92,282	96
2. Jelzálogkölcsönök kamatai				13,230		4. Leírások és egyéb kiadások:							
3. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai				1.465,016	84	1. Leírások:							
4. Ingatlanok használati jövedelme		213,277	59			a) Szervezési költségek (teljesen leírva)							
le: a terhek kamatai				213,277	59	b) Üzletvezetési költségek (teljesen leírva)							
5. Egyéb bevételek:						c) Ingatlanokra							
1. Kötvényilletékek						d) Lejárta (teljesen leírva)							
2. Arfolyamnyereség értékpapírokon:						e) Behajthatatlan követelések						18,844	74
a) tényleg bevételezve		12,531	42			f) Különféle kiadások						20,780	02
b) könyv szerint		266,074	58	278,605	80	g) Egyéb leírások							
Összesen						3. Arfolyamvesztés értékpapírokon:							
						a) lényeges						42,681	80
						b) könyv szerint							78,306
						3. Arfolyamvesztés váltákon							13,048
						5. A nyereségjelölésű biztosít. illető nyereségnyerés							
						6. Független károk tartaléka a viszontbiztosítások levonásával:							
						1. Haláleseti és vegyes biztosításokért:							
						a) folyó évben bekövetkezett károkért		455,040	82				
						előző években bekövetkezett károkért		68,589	32	523,629	14		
						2. Életeseti biztosításokért:							
						a) folyó évben bekövetkezett károkért		87,712	70				
						előző években bekövetkezett károkért		20,857	54	108,570	24	732,204	38
						7. Tartalékok állása az év végén a viszontbiztosítások levonásával:							
						1. Díjtartalékok:							
						a) Haláleseti és vegyes biztosításokért		29.274,190	66				
						b) Életeseti biztosításokért		6.981,605	08				
						c) Életjáradékokért		3.280,074	24				
						d) Erélyesítések és visszaváltások tartaléka		228,200	76	39.744,069	58		
						2. Díjberételek:							
						a) Haláleseti és vegyes biztosításokért		1.698,560	60				
						b) Életeseti biztosításokért		174,566	68	1.873,127	18		
						3. Nyereségtartalék				1.800,000			
						4. Rendelkezésre álló tartalék				647,015	80		
						5. Arfolyamingadozási tartalék				1.488,671	83	46.585,065	16
						8. Nyereség, mely a (B) fő-zárószámára vitetik át						522,135	60
						Összesen						61.821,140	06

FŐ-ZÁRÓSZÁMLA (B) (Elemi biztosítási ágazat) az 1897 január 1-től december 31-ig eszközölt műveletekről. (Nyereség- és veszteségszámla.)

BEVÉTEL:		korona	fl.	korona	fl.	KIADÁS:		korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.
1. Áthozott tartalékok:						1. Kifizetett károk (a kárbecslés költségével együtt):							
1. Díjtartalékok:						1. Tűzkárok		9.664,486	80				
a) Tűzbiztosításokért		2.953,509	48			le: a viszontbiztosítók által fizetett költségek		5.319,836	34	4.344,650	46		
b) Szállítmánybiztosításokért		187,750	22	4.121,259	70	2. Szállítmánykárok		1,009,202	20			5.104,459	86
2. Nyereségtartalék				2.614,849	66	le: a viszontbiztosítók által fizetett költségek		469,839	80	549,362	40		
3. Rendelkezésre álló tartalék				900,000		2. Üzleti költségek (a viszontbiztosítók által fizetett költségek levonásával):							
4. Arfolyamingadozási tartalék				641,516	86	1. Juttatások:							
2. Kártartalék a viszontbiztosításokra eső rész levonásával:						a) Tűzbiztosításokért		1.202,843	74				
a) Tűzkárokért				589,960		b) Szállítmánybiztosításokért		12,863	93	1.215,707	72		
b) Szállítványkárokért				198,722	56	2. Igazgatási költségek				1.464,011	59	2.670,719	82
3. Díjberételek a törlések levonásával:						3. Adók, illetékek és helyegköltségek						728,285	98
1. Tűzbiztosítás díjai		15.889,351	92			3. Leírások és egyéb kiadások:							
le: viszontbiztosítások díjai		6.460,330	58	7.608,921	34	1. Leírások:							
2. Szállítmánybiztosítási díjak		330,049	48			a) Szervezési költségek							
le: viszontbiztosítások díjai		291,190	29	338,859	20	b) Ingatlanokra							
4. Elhelyezett tőkék jövedelme:						c) Lejárta (teljesen leírva)							
1. Hitelintézményeknél és takarékpénztáraknál letételtartó tőkék és váltók kamatai				53,220	56	d) Behajthatatlan követelésekre						23,049	44
2. Zálogkölcsönök kamatai				245	10	e) Egyéb leírások							
3. Jelzálogkölcsönök kamatai				352,720	23	2. Arfolyamvesztés értékpapírokon:							
4. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és osztalékai				27,001	78	a) lényeges						13,516	02
5. Ingatlanok fizetett jövedelme				27,001	78	b) könyv szerint							37,964
le: a terhek kamatai				27,001	78	3. Arfolyamvesztés váltákon							74,529
5. Különféle bevételek:						4. Független károk tartaléka a viszontbizt. levonásával:							
1. Kötvényilletékek:						1. Tűzkárokért:							
a) Tűzbiztosításokért		683,429	04			a) folyó évben bekövetkezett károkért		459,216					
b) Szállítmánybiztosításokért		6,447	68	695,876	72	előző években bekövetkezett károkért		168,924		628,140			
2. Arfolyamnyereség értékpapírokon:						3. Szállítványkárokért:							
a) tényleg bevételezve		3,222	70			a) folyó évben bekövetkezett károkért		169,865	72				
b) könyv szerint				3,222	70	előző években bekövetkezett károkért		60,540	52	230,405	04	838,546	04
3. Arfolyamnyereség váltákon						5. Tartalékok állása az év végén a viszontbiztosítások levonásával:							
4. Egyéb bevételek						1. Díjtartalékok:							
6. Áthozott nyereség az életbiztosítások fő-zárószámáról						a) Tűzbiztosításokért		4.469,204	64				
						b) Szállítmánybiztosításokért		176,583	78	4.645,787	58		
						2. Nyereségtartalék				2.614,849	66		
						3. Rendelkezésre álló tartalék				900,000			
						4. Arfolyamingadozási tartalék				641,516	86	5.807,719	86
						6. Nyereség-egyenleg 1896-ban						603,130	82
						Összesen						19.094,181	90

Életbiztosítási ágazat (A). Vagyontisztítás 1897. december 31-én. Főmérleg (B). Elemi biztosítási ágazat.

VAGYON:		korona	fl.	TEHER:		korona	fl.	VAGYON:		korona	fl.	TEHER:		korona	fl.
Ingatlanok Budapeston, Triestben, Bécsben és Milánóban (jegyzék szerint)		4.820,400		Külön nyereségnyerés		1.800,000		Részesedések váltói		4.900,000		Alapítók		5.000,000	
Értékpapírok (jegyzék szerint)		26.500,000		Rendelkezésre álló tartalék		647,015		Készlet az igazgatásnál és a ügyvitelnél		605,806		Nyereség-tartalékok		7) 2.614,849	
Fenntartási értékpapírok 1897. december 31-ig járó kamatai		196,812	10	Arfolyamingadozási tartalék		1.488,671		Értékpapírok, bankjegyek stb.		2.034,539		Rendelkezésre álló tartalék		800,000	
Jelzálogkölcsönök (jegyzék szerint)		443,777	90	Díjtartalék		1.873,127		Értékpapírok, bankjegyek stb.		2.034,539		Arfolyamingadozási tartalék		4.489,804	
Használt értékpapírok és tőkék		22,782	16	Független károk tartaléka		628,140		Független károk tartaléka		600,000		Értékpapírok, bankjegyek stb.		176,843	
Kötvénykölcsönök		8.736,127	86	Független károk tartaléka		210,405		Szállítványbiztosítások díjtartaléka		523,147		Független károk tartaléka		628,140	
Követelések más biztosító-társaságoknál		787,311	82	Független károk tartaléka		210,405		Független károk tartaléka		210,405		A társaság által fizetett károk és költségek		210,405	
Különféle ügyintézők		21,254	72	Független károk tartaléka		210,405		A társaság által fizetett ká							

A NAGY KRACH!

New-York és London nem kímélték meg az európai szárazföldet és ezért egy nagy erőteljes indításva érezték magukat, hogy az egész készlet csak a munkához egy kis kárpótlása ellátásban adják. Ha meghatalmazva vagyok ezen megbízást teljesíteni és tehát bárkinek megküldöm a következő tárgyakat postán a kárpótlásért: 6 frt 60 kr-ért; és pedig:

- 6 drb finom asztali kés, valódi angol pengével
- 6 amerikai szab. ezüst villát, egy darabbal, evőkanallal
- 12 hávéskanalat
- 6 kávéskanalt
- 6 gyümölcsvillát
- 6 gyümölcskanalt
- 1 levestorót
- 1 tejszűrőt
- 2 angol Viktoria-tálca,
- 6 igen hatásos gyertyatartó
- 1 teaszűrőt,
- 1 finom szektorporzó,

56 drb összesen 6 frt 60 kr.

Mint e fent 56 tárgy előbb 40 frba került és most csak 6 frt 50 kr. minimális áron kapható. Az amerikai szab. ezüst egy kívül-belül fehér fényű ezüst számát 25 esztendőig is megtartja, a mást szavatolják. Legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem csalás

kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt, bárkinek, hinek az áru nem felel meg, a pénzt visszavonom és senki sem mulassza el azt a kedvező alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze, mely grünyörök lakodalmi alkalmi és háli ajándékkulcsos egyedül kapható.

HIRSCHBERG A.-nál

az egy. amer. szab. ezüstgyárak főigényelője

WIEN, II., Rembrandtstrasse 19 C. Telefon 7114.

Szétküldés a vidékre utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Ehhez tisztító-por 10 kr.

Valódi csak az oldalt látható védjegygyel (egészsejti ísm).

Kíváncsi az elismert leveteléből:

Az első küldeménynyel meg vagyok elégedve, kérek még egy készletet.

Kalocsa. Majorosy János, katonák.

A küldeményt megkaptam és igen meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 frt 60 kr-ért.

Kolozsvár.

Nagym. Bánffy István

A küldeményt megkaptam, meg vagyok elégedve, kérek még egyet Pozsony.

Keresztes Sándor, főispánbíró

Anyák! Gyermek-

kocált mielőtt vesnek, tessék először megnézni, vagy képes ábrákat látni és bármintve hoztatni az új higiénikus, fiktetűre és ütötűre igazított, levetelő és mosható felszereléssel ellátott kocsi.

BAUMANN L.
or. és kir.
szabadalom-tulajdonos
BÉCS,
VII/2. Hiltberggasse 6.

Övakkódjunk hasznontalan utánzások vásárlásától, csak akkor valódi, a az oldalt látható védjegy a csoki lapadlóján De van érvény.

Figyelem!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a mai naptól kezdve az 1879. óta fennálló

lőszerszám-, nyereg-,
valamint

kocsigyáramat

VIII. ker., Baross-utca 78. szám alól

(a ház lerombolása miatt)

VII. ker., Kerepesi-ut 34. sz. alá

(a Szt.-Rókus kórházal szemben) helyeztem át. Főhivatkoztam továbbra is oda irányul, hogy t. vevőimmet a legszolidabban és a legolcsóbb árak mellett kiszolgáljam. A nagyérdemű közönség pártfogását továbbra is kikérve, maradok

kiváló tisztelővel

KLAPKA JÁNOS

lőszerszám-, nyereg- és kocsigyáros

Telefon 56—57. sz. Könyvelés házlatok és világyos vasúttal.

Vértés gyógysz-főle
keleti (vsn)
labdacok.

Gyenge nőknek feltétlenül
testi formát kölcsönöznek.
1 adag 2 frt. — Kapható
Vértés, szaggyógy-
tára, Lugosca 330 sz.

Vér új életet ad!

MOSER S. Esterházy herceg volt
székfoglaló orvos

Élet-Elixir-je

Általános elgyengülésnél már használt után a legmegelőzőbb, leghatásosabb és legjobb sikert eredményez: mentőszert minden betegség ellen: bámulatos hatásával az előbbi természetesen erős ismét helyreállítja, felvillanyozza az életsejtmeket, élesíti az eszméket, nyomtalanul eltávolítja az idegek ropogását, gyengíti a koszvény, podagra fájdalmait és elhárítja ennek bejövését a belső belrészekbe, tisztítja a gyomor: a benyálkásodó nedveket, melyek emezkedési nehézségeket, fejfájást és gyomorémelegyést szünelnek, egyszerű lektúrá a legtöbb betegnek hitves forrásait. Eltávolítja a bélgyorsulást a gyomorban, jó kedvre és derűltégre ebreszt.

Egy palack ára használati utasítással 2 frt 50 kr., egy kis palack 1 frt 25 kr. o. é. A szétküldés az összeg előzetes beküldése, vagy utánvét mellett a világ minden irányába pontosan eszközöltek.

Főraktár: **Török József** gyógyszerész

urnál Budapest, Király-utca 12. szám és minden nagyobb gyógyszerárban kapható.

V. Kötéves nyeretlenek versenys. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a 2-iknek. Táv 1000 méter.

		Trainer	
1	Gr. Andrassy T. s m Cid ap Grimes a Landlarn	50	Ball
2	Angeri menes s k A Jour ap Triumph a Crown Jewel	54 1/2	Hitch
3	Gr. Degenfeld I. p k A la grecque ap Fenék a Bokréta	54 1/2	Metcalf
4	Mr. Dorryt stp k Illusion ap Zsupán a Hippokrene	54 1/2	Ch. Planner
5	(6) Dreher A. ur s k Elfe ap Trick-Track a Electa	54 1/2	Smart
6	(5) Ugyanaz I k Sardelle ap Kisbér öcsese, a Sali	54 1/2	Ugyanaz
7	Gr. Festetics P. 26 s k Tudom ap Pásztor a Talány	54 1/2	Hansi Fries
8	Gr. Forgách I. stp k Szessely ap War Horn a Hóbert	54 1/2	Richards
9	Capt. Gaston p m Sándor ap Abonnet a Süverstring	50	Boorer
10	Geist G. ur p m Kékes ap Beau Brummel a Bimbó	50	Hesp
11	Gr. Hunyady L. s k Jolly Girl ap Zsupán a Jealous	54 1/2	Pohi
12	(13) Br. Königswarter H. p m Bonvivant ap Beauvignat a Polyolbion	50	J. Reeves
13	(12) Ugyanaz p m Csárdás ap Primás II. a Tulipán	50	Ugyanaz
14	Hg Pálffy M. stp m Albatros ap Triumph a Allegresse	50	Stiles
15	Rohonczy G. ur p m Tisza gyöngye ap Arcadian a Tizianella	50	Kollár
16	Br. Springer G. s k Fid-Fad ap Fenék a Fidelity	54 1/2	Butlers
17	Tránkel A. sz. p m Canterbury ap Gunnersbury a Csálóka	50	Huxtable
18	Wahmann R. ur p k Fancy ap Fenék a Princess Maud	54 1/2	Hesp
19	Gr. Wenckheim D. p k Imperieuse ap Panzerschiff a Justitia	54 1/2	J. Reeves

Jelöltjeink: Sándor—Bonvivant.

VI. Welter Handicap. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a másodiknak. Táv 1000 méter.

1	Dreher A. ur 86 s k Billinits ap Trick-Track a Beo	62	Smart	Vörös, fehér szegély.
2	Mr. Dorryt 86 p k Mamuna ap Kegy-ur a Bessalina	61 1/2	Planner C.	Söt. k., sötétk. és feh. csikos ujjak, söt. k.s.
3	Gr. Festetics T. 36 s m Doge ap Gunnersbury a Desdemona	59	Waugh	Aranyárga, kék sapka.
4	Br. Üchritz Zs. 46 p ler Theophil ap Theodore a Angellique	57 1/2	Milne	Kék, fehér pottyokkal.
5	Jankovich-Béán Gy. ur 86 p k Hires leány ap Gunnersbury a Hires	57 1/2	J. Reeves	Kék, vörös ujjak, aranyárga sapka.
6	Krausz L. ur 36 stp k Mia Teresina ap Triumph a Marie Therese	55 1/2	Hitch	Fehér, rózsaszín szalag és sapka
7	(11) Rohonczy G. ur 56 stp m Tisza ap Pandur a Tini	54 1/2	Kollár	Kék, vörös szalag és sapka.
8	(14) Gr. Trauttmannsdorff L. 36 stp h Well ap Lowland Chief a Little Nellie	54 1/2	H. Reeves	Fehér, vörös pettyekkel, vörös sapka.
9	Gr. Kinyó Zs. 36 s m Blizzard ap Zsupán a Beccalunga	53	Heath	Vörös és fehér csikos, vörös sapka
10	Lov. Lederer S. 36 p k Tamina ap Primás II. a Tableau	52	Hansi Fries	Világoskék, aranyárga az világoskék s.
11	(7) Rohonczy G. ur 56 p k Estaka ap Pandur a Epiphany	52	Kollár	Kék, vörös szalag és sapka
12	Gr. Henckel A. 36 s m Azám ap Pancake a Salsanella	49 1/2	Marsch	Fehér és kék csikos, fekete sapka.
13	Gr. Pejacsevics A. 36 stp k Fée ap Kisbér öcsese a Fée	49	Magán	Kék, sárga öv.
14	(9) Gr. Trauttmannsdorff L. 36 p k Orfítame ap Kegy-ur a Ormate	48 1/2	H. Reeves	Fehér, vörös pettyekkel, vörös sapka
15	Mr. Newmarket 36 p k Arany ap Abonnet a Ara	44	Hansi Fries	Vörös, kék pottyok, vörös sapka

Jelöltjeink: Theofil—Hires leány—Doge.

VII. Kötévesek eladóversenye. 2000 korona a győztesnek. Táv. 1000 méter.

1	Gr. Andrassy T. ur k Krota II. ap Crimes a Coeur-net	49 1/2	Ball	Sárga, kékgyűrűs ujjak, kék sapka.
2	Gr. Degenfeld I. p m Wedding eve ap Fenék a Menyasszony	48	Metcalf	Kék, fehér kötés szalag kék sapka.
3	(4) Dreher A. ur s k Kadarka ap Master Kildare a Kate	48 1/2	Smart	Vörös, fehér szegély
4	(3) Ugyanaz s k Marianna ap Master Kildare a Mary Anne	48 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz.
5	Egyedl A. ur p m Vértés ap Bocage a Valentin	50	A. Planner	Bordeauxv, lazacszaz uj., bordeauxv sap
6	Capt. Gaston p k Madalife ap Stronizan a Lady Clifden	48 1/2	Boorer	Vörös fekete szalag, kék sapka.
7	Br. Hartányi J. p k Arsenia ap Beau Brummel a Arbenna	50 1/2	Metcalf	Világoszöld, fekete szalag és sapka
8	Jankovich-Béán Gy. ur p k Párta III. ap Phil a Pannika	53 1/2	J. Reeves	Kék, vörös ujjak, aranyárga sapka
9	Br. Königswarter H. stp m Hente nooh ap Espoir a Ármány II.	50	Ugyanaz	Sötétkék, aranyárga ujjak és sapka
10	(11) Krausz L. ur p m Fáklyás ap Achilles II. a Fimally	50	Hitch	Fehér, rózsaszín szalag és sapka
11	(10) Ugyanaz stp k Frou-Frou ap Jack o'Lantern a The Fawn	53 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
12	(13) Lov. Lederer S. p m Ledro ap Puritan a Lady Ida	50	Hansi Fries	Világosk., arany. szalag világoskék sap.
13	(12) Ugyanaz s k Apollonia ap Filou a Anodyne	48 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
14	Mr. Lincoln p k Györgyike ap Ercildoune a Georgine	48 1/2	Ch. Planner	Sötétzöld, fehér szegély, sötétzöld sapka
15	Péchy A. ur p m Masque ap Kegy-ur a Masquerade	50	Milne	Cseresznye, fekete sap. ezüst hajtál.
16	(17) Rohonczy G. ur p m Tiszagyöngye ap Arcadian a Tizianella	50	Kollár	Kék, vörös szalag és sapka.
17	(16) Ugyanaz s k Arkangyalát ap Arkadian a Coppelia	48 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
18	Söllinger R. sz. s k Ball ap Dictator a Sacha	53 1/2	Metcalf	Fehér, kék ujjak, vörös sapka
19	Gr. Stenberg A. p her Spina ap Orwell a Pásztor—Malaspina-k	48 1/2	H. Reeves	Világoskék, aranyárga sapka
20	Szászbereki ménes p k Castagette ap Bocage a Isabella	53 1/2	Hansi Fries	Heliotrop, fekete szalag és sapka
21	Gr. Trauttmannsdorff L. p m A propos ap Rajta-Rajta a Propaganda	50	H. Reeves	Fehér, vörös pettyekkel, vörös sapka
22	Br. Üchritz Zs. stp k Philine ap Phil a Enchantress	53 1/2	Milne	Kék, fehér pettyekkel
23	(14) Wahmann R. ur p m Bao ap Bocage a Cara	60	Hesp	Rózsaszín, fekete szegély és sapka.
24	(2) Ugyanaz p k Fancy ap Fenék a Princess Maud	53 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz.
25	Mr. C Wood p m Hésébe való ap. Culloden a Sylvia	55	Ugyanaz	Sötétzöld

Jelöltjeink: Heute noch—Arkangyalát—Györgyika.

Török Attila és Társa
Üvegfestési és edzési műtőrem
Budapest, IX., Ferencz-körút 18. szám.
Almájuk műtermeként mindenféle üvegfestési és edzési munkát elvégzésre, melyek művészi kivitelben készülnek a leggyorsabból a legzavargabb kivitelig. Vizlatokkal és költségvétellel mindenkor szívesen szolgálunk.

A legjutányosabb árak.

Katonai előkészítő tanintézet
Kolozsvárott.
Aki egyrészt katonai előkészítést és a megkívánt képzettséggel csak bír, lépjen be az
„Önkéntes-jelöltök tanfolyama”
Nev alatt már két éve fennálló intézmény. Előkészítőnek elnevezésű tanfolyama. Az intézet most egészén átújrasztották és újabb tantervet állított elő. Ezzel a tantervvel az intézetnek az országban

PROGRAMM.

BUDAPESTI LÓVERSENYEK

Tavaszi meeting.

Vasárnap, május 15. 6. nap. Délután 3 óraker.

I. Eladóverseny. 2000 korona a győztesnek. Táv 1400 méter.

1 Gr. Andrassy T. 46 p k Bora ap Orwell a Banilla	56
2 Gr. Degenfeld I. 36 p k Szessely II. ap Abonnent a Szerény	55 1/2
3 Dreher A. ur 46 p k Gehst vira ap Murgan a Gekant	59
4 Egyedi A. ur 36 p m Riadó ap Kishér öcsese a Risk	50 1/2
5 Gr. Forgács I. 46 p m Törökösök ap Beaumont a Fanyes	55 1/2
6 Geist G. ur 36 p h May be ap Althorp a May	52
7 Gr. Henckel A. 46 s m Merész ap Gloucestershire a Mariška	57 1/2
8 (9) Krausz L. ur 36 p m Dorob ap Morgan a Donna Margherita	48 1/2
9 (5) Ugyanaz 36 s m Fogaras ap Metcalf a Fatimita II.	45
10 Lov. Lederer S. 46 p m Balok ap Master Kildare a Blue Black	57
11 Mr. Lincoln 36 s k Peccadillo ap Espoir a Peccavi	49
12 Mr. Newmarket 34 p k Orbad ap Orwell a Nervaine	48 1/2
13 Rohonczy G. ur 56 stp m Tisza ap Pandur a Timi	57 1/2
14 Br. Springer G. 36 s k Kadmea ap Amphion a Gladia	52
15 Gr. Trautmannsdorff L. 36 stp h Nell ap Lowland Chief a Little Nellie	47
16 (17) Br. Uchritz Zs. 46 s m Darlington ap Grafton a Cymbeline	59
17 (16) Ugyanaz 36 s k Georgio ap Gundersbury a Miss Pleidell	47
18 Wahrmann R. ur 36 p k Jammersfotzen ap Kishér öcsese a Intrigue	47
19 Mr. C. Wood 36 p k Palota ap Kegy-ur a Persecution	49

Traizer

Ball	Sárga, kék gyűrűs ujjak, kék sapka
Metcalf	Kék, fehér kettős szalag, kék sapka
Smart	Vörös, fehér szegély.
A. Planner	Bordeauxv. lazacsz. uj., bordauxv. sap.
Richards	Világoskék, rózsasz. uj. szal. és sapka.
Mrawik	Fekete, vörös ujjak és sapka
Marsch	Fehér és kék csikos, fekete sapka
Hitch	Fehér, rózsaszínű szalag és sapka
Ugyanaz	Ugyanaz
Hansi Fries	Világoskék, arany. szalag, vilkósapka
Ch. Planner	Sötétzöld, fehér szegély, söt-zöld sapka.
Hansi Fries	Vörös, kék pettyek, vörös sapka
Kollár	Kék, vörös szalag és sapka
Butters	Fekete, vörös sapka.
H. Reeves	Fehér, vörös pettyekkel vörös sapka
Milne	Kék, fehér pettyekkel.
Ugyanaz	Ugyanaz
Hesp	Rózsaszín fekete szegély és sapka.
Ugyanaz	Sötétzöld.

Jelöltjeink: Kadmea—Nell—Krausz-Istálló.

II. Handicap. 3000 korona a győztesnek, 400 korona a másodíknak. Táv. 1400 méter.

1 Mr. C. Wood 46 s m County Kildare ap Master Kildare a Celia	56
2 (7) Dreher A. ur 56 s k Zote ap Pancake a Zománcz	60
3 (4) Mr. Dorryt 46 p k Katiánka ap Gundersbury a Aranyos	50 1/2
4 (2) Ugyanaz 36 p k Namuna ap Kegy-ur a Biessalina	59
5 Mr. Siltón 46 s m Furling ap Falmen a Catha	58 1/2
6 Angern mènes 36 stp m Sylvester ap Triumph a She	58 1/2
7 (2) Dreher A. ur 46 p k Gehst vira ap Morgan a Gekant	57
8 Rohonczy G. ur 36 s m Eszterfi ap Milon a Ester	56 1/2
9 Szemere M. ur s m Ellenozos ap Kishér öcsese a Gamiani	56
10 Br. Springer G. 36 p m Orohof ap Orwell a Saxon Queen	56
11 Gr. Forgács I. 36 p k Kissasszony ap Beaumont a Fickie	55 1/2
12 Gr. Kinsky Zs. 36 stp k Ills ap Puritan a Judith	55 1/2
13 Mr. Lincoln 36 s k Spinster ap Springfield a Hawkweed	55
14 Wahrmann R. ur 36 p k Duna ap Dunure a Narcissa	54
15 Péchy A. ur 36 p m Dome ap Fenék a Haweswater	54
16 Krausz L. ur 36 stp k Mía Tereszina ap Triumph a Maria Therese	53
17 Gr. Degenfeld I. 36 p k Szessely II. ap Abonnent a Szerény	53
18 (19) Lov. Lederer S. 46 p m Balok ap Master Kildare a Blue Black	52
19 (18) Ugyanaz 36 p k Terka ap Dunure a Tresor	50 1/2
20 (8) Rohonczy G. ur 36 p k Etuska ap Pandur a Epiphany	49 1/2
21 Gr. Andrassy T. 46 p k Bora ap Orwell a Banilla	48 1/2
22 Geist G. ur 36 s m Grumbler ap Phil a Glenzie	48 1/2

Hesp	Sötétzöld
Smart	Vörös, fehér szegély.
Ch. Planner	Sötétz., sötétk. feh. csik. ujjak, sötétkék s.
Ugyanaz	Ugyanaz
Ugyanaz	Vör. és kék cs., ezüstsz. ujjak, és sapka
Ugyanaz	Fehér, fekete ujjak és sapka
Smart	Vörös, fehér szegély
Kollár	Kék, vörös szalag és sapka
Maw	Ezüstfehér, aranyárga sapka
Butters	Fekete, vörös sapka
Richards	Világoskék, rózsasz. uj., szal. és sapka
Heath	Vörös és fehér csikos, vörös sapka.
Ch. Planner	Sötétzöld, fehér szegély, sötétzöld sapka
Hesp	Rózsaszín, fekete szegély és sapka
Milne	Cserecsyevör, fekete sapka, ezüstbojtjal.
Hitch	Fehér, rózsaszínű szalag és sapka
Metcalf	Kék, fehér kettős szalag, kék sapka
Hansi Fries	Világoskék, arany. szal. világoskék sapka
Ugyanaz	Ugyanaz
Kollár	Kék, vörös szalag és sapka.
Ball	Sárga, kék gyűrűs ujjak, kék sapka
Mrawik	Fekete, vörös ujjak és sapka

Jelöltjeink: Kilenyos—Balok—Bora.

III. Ivadék verseny. 6000 korona a győztesnek. Táv. 2400 méter.

1 Gr. Festetics T. stp m Crampom ap Culloden v. Coureur a Addy	54
2 Gr. Hunyady I. s k Weatherbound ap Stronzian a Weather	52 1/2
3 Gr. Kinsky Zs. p m Pressburg ap Master Kildare a Promesse	54
4 Krausz L. ur stp k Mía Tereszina ap Triumph a Maria Thérèse	56
5 Péchy A. ur stp m Doria ap Donovan a Adria	57 1/2
6 (7) Br. Springer G. 36 s k Kadmea ap Amphion a Gladia	56
7 (8) Ugyanaz stp k Virgínie ap Primás II. a Fidelity	52 1/2
8 Mr. C. Wood 36 p m Zászlós ap Fenék a Tartar Banner	57 1/2

Waugh	Aranyárga, kék sapka.
Pohl	Fekete, rózsaszínű ujjak, fekete sapka
Heath	Vörös és fehér csikos, vörös sapka
Hitch	Fehér, rózsaszínű szalag és sapka
Milne	Cserecsyevör, fekete sapka ezüst bojt.
Butters	Fekete, vörös sapka
Ugyanaz	Ugyanaz
Hesp	Sötétzöld

Jelöltjeink: Crampom—Zászlós.

IV. Gróf Károlyi Gyula emlékverseny. 32.000 korona a győztesnek, 6000 korona a másodíknak, 2000 korona a harmadíknak. Táv. 1000 méter.

1 Gr. Degenfeld I. p m Rio tinto ap Abonnent a Barbara	56
2 Mr. Dorryt stp k Illusion ap Zsupán a Hippokrene	54 1/2
3 (4) Dreher A. ur s m Háng di' na ap Zsupán a Gekt st	56
4 (3, 5) Ugyanaz p k Raas ap Panzerschiff a Ragyogó	54 1/2
5 (3, 4) Ugyanaz p k Weyer ap Trick-Truck a Beeswing	54 1/2
6 (7) Egyedi A. ur p m Káplár ap Dunure a Queens Colour	56
7 (6) Ugyanaz p k Artatlan ap Phil a Artless	54 1/2
8 Br. Erlanger L. stp k Bo-famm ap Harwester a Arlette	54 1/2
9 Gr. Esterházy I. p k Erodmény ap Fildouna a Todd-rá	54 1/2
10 Capt. Gaston stp k Laúra ap Fenék a Lady Eaton	54 1/2
11 (12) Jankovich-Bécsán Gy. ur s k Lászlóka ap Bátrány a Anna	54 1/2
12 (11) Ugyanaz s k Gyöngyvér ap Phil a Gyöngyöm	54 1/2
13 Mr. Janoff s m Acotylen ap Master Kildare a Accisse	56
14 Keczer M. ur stp m Gagarin ap Gaga a Butterfly	56
15 Br. Königswarter H. p m Bonvivant ap Beaumont a Polyblom	56
16 Krausz L. ur s k Románéz ap Kishér öcsese a Rom	54 1/2
17 Mr. Lincoln p k Györgylke ap Ercildoune a Georgine	54 1/2
18 Hg Pálffy M. stp k Harriet ap Triumph a Harvest	54 1/2
19 Reszke J. ur s k Nituperos ap Master Kildare a Nini	54 1/2
20 (21) Br. Springer G. p k Fészele ap Fenék a Dreamland	54 1/2
21 (20) Ugyanaz p k Sura ap Gundersbury a The Summit	54 1/2
22 (23) Gr. Sternberg A. s k Drift ap Stronzian a Driftless	54 1/2
23 (22) Ugyanaz s k Goldene Eva ap Master Kildare a Edelweiss	54 1/2
24 Szászbereki mènes s k Gwen ap Gundersbury a Leány	54 1/2
25 Szemere M. ur s k Lofidella ap Beaumont a Ornate	54 1/2
26 Gr. Teleki J. p k Kfjasszony ap Fenék a Windfall	54 1/2
27 Tránkel A. szaz. p m Canterbury ap Gundersbury a Csálóka	56
28 Br. Uchritz Zs. s k Nini ap Culloden a Demencia	54 1/2
29(30) Wahrmann R. ur p m Round the corner ap Simonian a Sulfana	56
30 (29) Ugyanaz p k Eszay ap Fenék a Princess Maid	54 1/2

Metcalf	Kék, fehér kettős szalag, kék sapka.
Ch. Planner	Sötétz., sötétk. és feh. csik. ujjak, sük. s.
Smart	Vörös, fehér szegély
Ugyanaz	Ugyanaz
Ugyanaz	Ugyanaz
A. Planner	Bordeauxv., lazacsz. ujjak, bordv. sapka
Ugyanaz	Ugyanaz
Ball	Fehér, sötétkék kettős szalag, fehér sap
Magán	Sárga, 16' ujjak, sárga sapka.
Boover	Vörös, fekete szalag, kék sapka
J. Reeves	Kék vörös ujjak, aranyárga sapka.
Ugyanaz	Ugyanaz
Richards	Rózsaszín, világoskék szegély.
Huxtable	Kék, vör. szal. fek. sapka arany bojtjal
J. Reeves	Sötétkék, aranyárga ujjak és sapka
Hitch	Fehér, rózsaszínű szalag és sapka
Ch. Planner	Sötétzöld, fehér szegély, sötétk. sapka
Stiles	Kék, sárga kock. sárga ujjak és sapka
H. Reeves	Vörös, fehér ör, vörös sapka
Butters	Fekete, vörös sapka
Ugyanaz	Ugyanaz
H. Reeves	Világoskék, aranyárga sapka.
Ugyanaz	Ugyanaz
Hansi Fries	Heliotrop, fekete szalag és sapka
Maw	Ezüstfehér, aranyárga sapka
Corfield	Szalmásárga, kék szalag, vörös sapka.
Huxtable	Ezüstszürke, vörös ujjak és sapka
Milne	Kék, fehér pettyekkel
Hesp	Rózsaszín, fekete szegély és sapka
Ugyanaz	Ugyanaz

Jelöltjeink: Jankovich-Istálló—Round the corner—Drift.

Cs. és kir. szabadalmazott

„BAMBUS“

kerékpár főraktára.

A nagyérdemű sportközönség szíves látogatását kérjük, hogy bemutathassuk a cs. és kir. szab.

„Bambus“ kerékpárjainkat, melyek

legjobb, legkitartóbbak, legkönnyebbek és legszebbek az egész világon.

3 évi jótállás!

Váz eredeti bambuszsnád.

Kényelmes nyitott és zárt kerékpáriskóláink a n. é. sportkedvelők rendelkezésére állanak.

Kövesdi és Totis

a cs. és kir. szab. „Bambus“ kerékpárgyár főraktára

Budapest, VI., Nagymező-utca 20. sz.

A Somossy-mulatóval szemben.

Nagy kerékpáriskola!

GUMMI

eredeti párisi gummi és halhólyag, finomság és jószág tekintetében még a legmagasabb igényeket is meghaladó, tucatszámra 1, 2, 4, 5, 6, 7 és 8 forintért. Souts Amer. (rövid) 3 és 4 frtért, legfinomabb női szivacsok 2, 3, 4 és 5 frt. Női preservatívok Hasse után 2 frt. Messinger tanár után 2 frt 50 kr darabja Suspensoriumok stb. kimerítő árjegyzék szerint. Sztéküldés a log-díszkártyából

REIF J. BÉCS,

I. Brandtötte 3.

Praktikus teljes mintagyűjtemények urak számára 2, 3, 4, 5 frt. Arjegyzék zárt borítékban gyengén.

Kávé Szabadalmakat

elvámlva és bérmentve házhoz szállítva.

4 1/2 kg. Kuba 6.50

4 1/2 kg. Monca 6.50

4 1/2 kg. Jáva 6.50

4 1/2 kg/ Gyöngy 6.80

valódisága garantozva.

Marsner-féle

pezsgő-limonádé

100 drb 2 kros 1.40

140 " 1 " 1.—

bérmentve küld a Budapesti főraktáros

Belák István

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 4. Flume, Mlaka 113.

VII., Kerepesi-ut 44.

25 évi, részben katonaságnál, a budapesti és bécsi kórházakban, részben magánorvosi praxisban szerzett bő tapasztalatok útján gyógyítja, legrövidebb idő alatt, lelkiismeretes alapossgalgal és biztos eredménnyel

Dr. Kajdacsy József

v. cs. és kir. ezredorvos

a neml betegségek elnevezése alatt összeg foglalható valamennyi bántalmat, makacs női és hőbetegségeket, gyengeségi állapotokat pedig az orvosi világ által legújabbán felkarolt és hatásában páratlan sikert

Elektromassage

által.

Lakik: Budapest, V., Váci-körút 4.

I. emelet. 413

Levelekre díjmentesen és kimerítően válaszol-tatik. Gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Rendelés naponta 9—4 óráig és este 7—8-ig.

Ha jó kerékpárt óhajt venni, kérje be árjegyzékünket Budapest, Teréz-körút 7. szám.

tényleg készpénzért vagy részletre Kornhauser és Tsa.

Budapest legnagyobb kerékpáriskolója Bulyovszky-utca 34—36.